

VÄLISMAJANDUSTEGEVUS

NORMATIIVAKTIDE
KOGUMIK

TARTU ÜLIKOOL
Välissuhhtlemise õigusprobleemide laboratoorium

VÄLISMAJANDUSTEGEVUS

NORMATIIVAKTIDE KOGUMIK

2. täiendatud trükk

Koostajad: A. Lindmäe
H. Pisuke
A. Siibak

Tartu 1990

E E S S Õ N A

Välismajandustegevust reguleeriv seadusandlus, samuti sellel põhinev majanduslike välissidemete praktika, on viimastel aastatel läbi teinud tormilise arengu. NSV Liidu Ministrite Nõukogu ~~2.~~ detsembri 19~~88~~ a. määrusega № 1405 "Riiklike ning kooperatiivsete ja muude ühiskondlike ettevõtete, koondiste ja organisatsioonide välismajandustegevuse edasiarendamise kohta" ja selle alusel vastu võetud Eesti NSV Ministrite Nõukogu ~~27.~~ veebruari 19~~89~~ a. määrusega № 90 anti alates 1. aprillist 1989. a. ettevõtetele, koondistele, tootmiskooperatiividéle jt. organisatsioonidele võimalus astuda vahetult majanduslikesse välissidemetesse. Välismajandustegevuse ümberkorraldamise esimese etapi viis lõpule välismajanduse riikliku reguleerimise süsteemi kehtestamine NSV Liidu Ministrite Nõukogu 7. märtsi 1989. a. määrusega № 203 "Välismajandustegevuse riikliku reguleerimise abinõude kohta" ja samanimelise Eesti NSV Ministrite Nõukogu 12. juuli 1989. a. määrase № 243 vastuvõtmise. Ühtne välismajandustegevuse riikliku reguleerimise süsteem hõlmab 1) välismajandussidemetes osalejate registreerimise, 2) üle riigipiiri toimetatavate kaupade ja muu vara tollis deklareerimise, 3) teatud toodangu (tööde, teenuste) eksportimise ja importimise üksnes litsentside alusel, 4) välismajandussidemete operatiivse reguleerimise abinõude (piirangute, sanktsioonide) kehtestamise. Kõik need valdkonnad on spetsiaalselt reglementeeritud rea erinevate ametkondade

õigusaktidega.

Käesolev kogumik on üheks esimeseks katseks koondada ühtsete kaante vahel mõningad välismajandustegevust reguleerivad normatiivaktid (originaalid täistekstis voi väljavõtetena). Valikut tehes on lähtutud soovist anda ülevaade nii välismajandustegevuse õigusliku reguleerimise üldalus-test, välismajandustegevuse juhtimisest kui ka mõningatest üksikküsimustest.

1989.a. teisel poolaastal on Eesti NSV seadusandluses IME programmi raames toimunud olulised muudatused. Teravalt on päevakorras välismajandussidemete õigusliku reguleerimise uue etapi ettevalmistamine - välismajandustegevust reguleeriva Eesti NSV seaduse ja muude vabariiklike õigusaktide väljatöötamine kõigis põhilistes välissidemetes valdkondades. 1990. aastaks on plaanis välja töötada ka NSV Liidu seaduse "Väliskaubanduse ja välismajandustegevuse muude liikide kohta" eelnõu. Nende tulevaste seadusandlike kavade baasiks on kehtiv seadusandlus, mille põhimõtete uudsus on meie viimaste aastakümnete praktikas märkimisväärne.

Seoses IME programmi realiseerimisega omandab erilise tähenduse kvalifitseeritud spetsialistide ettevalmistamine välismajandustegevuse valdkonnas. Üheks eelduseks sellele on ka vastava saadusandluse kätesaadavus. Käesolev kogumik ongi möeldud nii TÜ õigusteaduskonna ja majandusteaduskonna üliõpilastele kui ka praktikutele.

Normatiivaktid on kehtivad seisuga 1. detsember 1989.a.

Koostajad on tänulikud kooperatiivile "Alfa", kelle tehniline kaasabi selle kogumiku ilmumisel on olnud tähelepanuvääärne.

Koostajad

RIIKLIKUST ETTEVÖTTEST (KOONDISEST)

NSV Liidu 30. juuni 1987. a. seadus //

NSVL ÜT. - 1987. - N° 26. - Art. 385.

Väljavõte:

§ 19. Välismajanduslik tegevus

1. Ettevõtte välismajanduslik tegevus on kogu tema töö tähtis koostisosaga. See toimub üldjuhul valuutalise isetasuvuse ja enesefinantseerimise põhimõttel, selle resultaat on ettevõtte majandustulemuste orgaaniline koostisosaga ning mõjutab otsestelt majandusliku stimuleerimise fondide ja vahutaeraldiste kujunemist.

Ettevõte tagab eksporditava toodangu tarnimise esmajarjekorras.

2. Ettevõtte välismajanduslikus tegevuses on esmatähtis koostöö sotsialismimaade ettevõtetega, sotsalistliku majandusintegratsiooni laiendamine ja süvendamine ning töö efektiivne koopereerimine.

Suhetes VMN-i liikmesriikide ettevõtete ja organisatsionidega ettevõte:

seab sisse otse sidemed, lahendab tootmisalase ning teadusliku ja tehnilise koopereerimise küsimusi, kaasa arvatud koostöö majanduslike tingimuste (sealhulgas kokkuleppehindade) kindlaksääramine;

sõlmib majanduslepinguid;

kooskólastab koopereerimise ja teenuste osutamisega seotud toodangu ekspordi- ja importtarnete nomenklatuuri ja mahud, annab üle materiaalseid ressursse ja vastavat tehnilist dokumentatsiooni;

teeb teaduslikku uurimistööd, projekteerimis-, konstrueerimis- ja eksperimentaaltöid, loob selleks teadlaste ja spetsialistide ühiskollektiive, vahetab vastastikku kooskólastatud tingimustel teaduslikku ja tehnilist dokumentatsiooni ning abistab töötajate väljaoppel;

võtab osa NSV Liidu rahvusvaheliste lepingute alusel

loodavate ühisetevõtete, rahvusvaheliste koondiste ja organisatsioonide tegevusesest.

3. Majandussidemeid kapitalistlike riikide ja arengumaade firmadega peab ettevõte vastastikuse kasu saamise ja vörðoiguslikkuse põhimõtete alusel. Niisuguste sidemete arendamise põhivormid on pikaajaline ja tasakaalustatud tootmis- ning teadus- ja tehnikaalane koopereerimine, samuti ühisetevõtete ja -allkäitiste loomine. NSV Liidu territooriumil ühisetevõtete ja -allkäitiste loomise ja nende tegevuse kord määratatakse kindlaks vastavalt Nõukogude seadusandlusel.

4. Ettevõttel on õigus iseseisvalt teostada eksporti- imporditehinguid (sealhulgas kapitalistlike riikide ja arengumaade turgudel) selleks ettenähtud korras, luues vajadusel isemajandavaid väliskaubandusfirmasid või volita- des lepingulisel alusel teisi väliskaubandusorganisatsioo- ne teostama selliseid tehinguid.

(NSV Liidu 3. augusti 1989. a. seaduse red.-s).

5. Isemajandamise tugevdamiseks, majandusliku huvi ja vastutuse suurendamiseks ning iseseisvuse laiendamiseks eks- porti- ja imporditehingute sooritamisel ettevõte:

teeb majanduslepingute alusel välispartneritega koos- tööd;

loob valuutaeraldiste fondi; see moodustatakse stabilise- sete pikaajaliste normatiividate alusel summadest, mis on saadud valmistroodangu (tööde, teenuste) müügist välis turul, samuti kantakse sinna kogu koopereeritud tarnete ja litsent- simüügi tehingutest laekunud valuuta;

võib saada pangast välisvaluutas laenu eksporttoodangut väljavate allkäitiste loomiseks ja arendamiseks tingimusel, et laen tasutakse toodangu eksportist saadava valuuta arvel;

kannab majanduslikku vastutust majanduslike välisside- mete efektiivsuse eest ja valuutasummade ratsionaalse kasutamise eest tootmise arendamise ja selle tehnilise taseme tõstmise huvides;

hüvitab kaupade eksportiülesannete või lepingukohus-

tuse taitmata jätmise läbi tekkinud kahju tema käsituses olevatest valuutasummadest;

maksab valuutaeraldiste fondist välisostjale valuutas välja kõik trahvid ja muud sanktsioonid, kui ta on süüdi oma kohustuste taitmata jätmises.

6. Tootmise überseadmestamiseks ja rekonstrukeerimiseks, teadusliku uurimistöö, katse-, konstrukteerimis- ja muude tööde tegemiseks impordib ettevõte toodangut valuutaeraldiste fondi või laenatud summade eest ja nende piires. Tal on samuti õigus soetada VMN-i liikmesriikidest oma töökollektiivide vajadusteks meditsiiniseadmeid, kultuuri-, olme-, spordi- ja muid kaupu, mis ei ole võetud riiklike jaotuse plaanidesse.

Ettevõtte valuutaeraldiste fondi summad ärvärtmissele ei kuulu ja neid võib koguda kasutamiseks järgnevatel aastatel.

7. Ettevõte võib saada NSV Liidu Väliskaubanduspangast krediidi tingimustel ülekanderublasid ja sotsialistliku sõprusühenduse maade valuutat koopereerimisega seotud tehnika- teaduslike tööde tegemiseks ja efektiivsete tootmisprotsesside arendamiseks.

KOOPERATSIOONIST NSV LIIDUS

NSV Liidu 26. mai 1988. a. seadus //
NSVL ÜT. - 1988. - № 22. - Art. 355.

Väljavõte:

§ 28. Kooperatiivi välismajandustegevus

1. Kooperatiivid ja nende liidud (koondised) võtavad aktiivselt osa välismajandustegevusest, aitavad riigi ma- jandust tugevdada, tema rahvusvahelist autoriteeti suuren- dada, valuutat akumuleerida ning teaduslik-tehnilise prog- ressi kirendamiseks ja kooperatiivtootmise töhustamiseks vajalikke võimalusi luua.

Kooperatiivide ja nende liitude (koondiste) välisma- jandustegevus toimub valuutaisetasuvuse ja enesefinantsee- rimise alusel.

2. Tootmiskooperatiivid ja nende liidud (koondised), kelle toodang (tööd, teenused) on välisurul konkurentsivõimeline, võivad kehtestatud korras saada õiguse teha ot- seseid eksporti- ja impordioperatsioone.

Kooperatiivid ja nende liidud (koondised) võivad sa- muti kaupu (töid, teenuseid) eksportida ja importida vas- tavate väliskaubandusorganisatsioonide kaudu lepingulisel alusel.

Kooperatiividel ja nende liitudel (koondistel) on õi- gus teha kehtestatud korras väliskaubandusoperatsioone pii- rikaubandusega tegelevate välispartneritega.

3. Et suurendada majanduslikku huvi ja vastutust ning laiendada iseseisvust eksporti- ja impordioperatsioonides, jäab kooperatiivide ja nende liitude (koondiste) kaupade (tööde, teenuste) eksportist saadav välisvaluuta, millest on maha arvatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu kehtestatavad normatiivsed riiklikud eraldised, kooperatiivide kasutusse, see ei kuulu ärvõtmisele ja seda võib järgnevatel aastatel

kasutamiseks akumuleerida.

Kaupade (tööde, teenuste) eksportist saadavat välisvaluutat võivad kooperatiivid ja nende liidud (koondised) kasutada tootmise arendamiseks ja kaubakäibe suurendamiseks vajalike seadmete, toorme, materjalide ja muude kaupade (tööde, teenuste) importimiseks ning sotsiaal- ja kultuurifääri materiaal-tehnilise baasi tugevdamiseks.

Juhul kui vahetu eksporti- ja impordioperatsioonide tegemise õigus antakse kooperatiivide liidule (koondisele), jaotatakse välismajandusteguvusest saadav valuuta pärast riiklike eraldiste mahaarvamist kooperatiivide vahel proporsionaalselt igauhe panusega valuutatulemisest. Liitu (koondisse) kuuluvate kooperatiivide ühisel kokkuleppel võib osa nende teenitud valuutast kanda selle liidu (koondise) tseentraliseeritud fondi.

4. Teaduslik-tehnilise progressi kiirendamiseks ning kaupade ja teenuste konkurentsivõime suurendamiseks võivad tootmiskooperatiivid luua ühisettevõtteid ning rahvusvahelisi koondisi ja organisatsioone koos VMN-i liikmesriikide ja teiste sotsialismimaade vastavate organisatsioonidega ning ühisettevõtteid kapitalistlike riikide ja arengumaade firmadega.

Kooperatiivid määrapavad välispartneritega solmitud leppimuse alusel kindlaks ühisettevõtete (-organisatsioonide) spetsialiseerimise ning tootmise mahu ja struktuuri, lähtudes maksejoulisest noudlusest toodangu (tööde, teenuste) järele. Määratakse toodangu realiseerimise tingimused, kaasa arvatud hinnad (tariffid). Ühisettevõtteid (-organisatsioone) luuakse nii NSV Liidu kui ka välisriikide territooriumil.

Kooperatiivid ja nende liidud (koondised) arendavad teaduslik-tehnilist ja tootmisalast koostööd välisriikide vastavate ettevõtetega (organisatsioonidega, korraldavad ühisid teadusliku uurimise alaseid, projekteerimis-, konstrueerimis- ja eksperimentaaltöid, loovad rahvusvahelisi spetsialistide kollektiive, vahetavad vastastikku kooskõlastatud tingimustel ja kehtestatud korras teaduslik-tehnilist dokumentatsiooni ning osutavad kaasavu kaadri väljaopetami-

sel.

5. Et arendada töhusat koostööd teiste maade kooperatiivsete organisatsioonidega, võivad kooperatiivid ja nende liidud (koondised) vastavalt oma põhikirjale osa võtta rahvusvaheliste kooperatiivsete organisatsioonide tegevuses ning rahvusvaheliste näituste ja messide korraldamisest.

6. NSV Liidu pangad võivad välismajandusteguvust arenendavatele kooperatiividele ja nende liitudele (koondistele) anda krediiti Nõukogude ja välisvaluutas, samuti ülekanderblades. Krediit kustutatakse valuutatulemist, imporditavate toodete realiseerimisest saadavatest vahenditest või muudest kooperatiivide ja nende liitude (koondiste) omavahenditest.

7. Kooperatiivid ja nende liidud (koondised) on majanduslikult vastutavad, et nende välismajandustegevus oleks efektiivne ja valuutat kasutatakse ratsionaalselt tootmise arendamise huvides. Eksportikohustuste ja muude lepingukoostustega täitmata jätmise korral hüvitavad nad tekitatud kahju kogu oma varaga, kaasa arvatud valuuta, samuti maksavad välisostjale rahatrahve ja muid valuutasanktsioone valutaakkumulatsioonist, kui kohustused on jäänud täitmata kooperatiivide süü läbi.

RIIKLICE JA KOOPERATIIVSETE NING MUUDE ÜHISKONDLIKE
ETTEVÖTETE, KOONDISTE JA ORGANISATSIOONIDE
VÄLISMAJANDUSTEGEVUSE EDASIARENAMISE KOHTA

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
27. veebruari 1989. a. määrus
Nº 90 // ENSV ÜVT. - 1989. -
Nº 12. - Art. 134.

Väljavóte:

Välismajandussidemete sfääri oluliseks laiendamiseks, sellesse ettevótete, koondiste, tootmiskooperatiivide ja muude organisatsioonide aktiivseks kaasamiseks, välismajandussidemete pidamise korra edasiseks lihtsustamiseks ja nende arendamiseks tõelise valuutaisetasuvuse alusel ning vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 2. detsembri 1988. a. määrusele nr. 1405 Eesti NSV Ministrite Nõukogu määramisele:

1. Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel võtta teadmiseks ja juhindumiseks, et NSV Liidu Ministrite Nõukogu 2. detsembri 1988. a. määrusega nr. 1405:

1) peeti üleliiduliste, vabariiklike, harukondlike ja kohalike valitsemisorganite üheks tähtsamaks ülesandeks igakülgsete organisatsiooniliste ja muud sidemete tingimuste loomist ettevótete, koondiste, tootmiskooperatiivide ja muude organisatsioonide aktiivseks kaasamiseks välismajandustegevusse valuutaisetasuvuse ja sotsialistliku ettevótlikkuse arendamise alusel.

Pidades sotsialistlike riidega tehtava koostöö arenemist prioriteetse tähtusega ürituseks, tuleb luua tingimusel NSV Liidu aktiivseks osavõtuks VMM-i liikmesriikide ühisturu rajamisest integratsiooni süvendamise ja ettevótete, koondiste ja organisatsioonide laialdase kaasamise teel välismajandustegevusse ning nende sellealase iseseisvuse

laiendamise, kaubalis-rahaliste suhete kasutuselevõtmise ja rahvuslike turgude koostöö alusel;

Välismajandustegevuse organisatsioonilised ja
óiguslikud küsimused

2) peeti vajalikuks kardinaalselt demokratiseerida eksordi- ja impordioperatsioonide (kaasa arvatud kapitalistlike ja arenguriikide turud) vahetu sooritamise õiguse andmisse korda.

Kehtestati, et 1. aprillist 1989.a. on eksordi- ja impordioperatsioonide vahetu sooritamise õigus kõigil ettevõtetel, koondistel, tootmiskooperatiividel ja muudel organisatsioonidel, kelle toodang (tööd, teenused) on välisurul konkurentsivõimeline. Nad sooritavad eksordi- ja impordioperatsioone valuutaisetasuvuse alusel, kusjuures nende tullemused kuuluvad orgaaniliselt majandustegevuse tulemuste hulka ning mõjutavad majandusliku stimulueerimise ja valuutafondide moodustamist.

Ettevõtted, koondised, tootmiskooperatiivid ja muud organisatsioonid võivad sooritada eksordi- ja impordioperatsioone vahetult, moodustades selleks vajaduse korral isemajandavaid väliskaubandusfirmasid, või sooritavad neid lepingu alusel teiste välismajandusorganisatsioonide kaudu, juhindudes seejuures parimate eksordi- ja imporditingimustel loomisest, valuutaisetasuvusest ja enesefinantseerimisest ning lähtudes sellest, et riik ei vastuta nende kohustiste eest. Ettevõtetele, koondistele, tootmiskooperatiividele ja muudele organisatsioonidele kehtestatud valuutaeraldiste normatiivid ei muutu sõltuvalt sellest, missuguse välismajandusorganisatsiooni kaudu nende toodangut (töid, teenused) eksorditakse.

NSVL Välismajandussidemet Ministeeriumile, NSVL Rahandusministeeriumile ja NSVL Kaubandus-Tööstuspataltile tehti ülesandeks töötada ühe kuu jooksul välja ja esitada NSV Liidu Ministrite Nõukogule ettepanekud eksordi- ja impordioperatsioone sooritavate ettevõtete, koondiste, tootmiskoooperatiivide ja muude organisatsioonide registreerimise süs-

teemi loomise kohta.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riiklikule Välimajanduskomisjonile anti õigus NSVL Välimajandussidemete Ministereeriumi ja liiduvabariikide ministrite nõukogude esildisel seisma panna ettevõtete, koondiste, tootmiskooperatiivide ja muude organisatsioonide ekspordi- ja impordioperatsioone, kui nimetatud tegevuses esineb ebaausat konkurentsii või nende tegevus kahjustab riigi huve;

3) loomaks tingimusi Nõukogude kaupade ja teenuste efektiivsemaks realiseerimiseks välisesturul, Nõukogude eksportooride omavahelise põhjendamatu konkurentsii likvideerimiseks, turustamisega seotud kulutuste vähendamiseks ja välismaalt tehtavate ostude optimeerimiseks peeti vajalikuks moodustada vabatahtlikkuse alusel mitmesuguseid välimajandusorganisatsioone, sealhulgas harukondade vahelisi koondisi, konsortsiume, erinevaid assotsiatsioone, aktsiaseltse, kaubamaju ja muid organisatsioone toodangu (tööde, teenuste) valmistajate ja välimajanduskoondiste, vajaduse korral ka pankade, varustus- ja turustus- ning muude organisatsioonide osavõtul. Seejuures ei muudu selliste organisatsioonide osanikele kehtestatud valuutaeraldiste normatiivide. Selliste organisatsioonide osanike suhted rajanevad kehtival seadusandlusel ja nende asutamisdokumentidel.

Selliseid välimajandusorganisatsioone, millest võtavad osa välispartnerid, luuakse ühisettevõtete moodustamiseks ettenähtud korras.

Vastavalt käesolevale alapunktile moodustatakavate välimajandusorganisatsioonide põhikirjad kinnitatakse (võetakse vastu) kooskõlastatult NSVL Välimajandussidemete Ministereerumiga;

4) kelitestati, et ettevõtted, koondised, tootmiskooperatiivid ja muud organisatsioonid võivad eksportida oma toodangut (töid, teenuseid), välja arvatud selle mõned liigid, mille loetelu määrab kindlaks NSV Liidu Ministrite Nõukogu.

Ettevõtted, koondised ja muud organisatsioonid võivad importida oma või laenatud vahenditega oma vajadusteks töoret, materjale, komplekteerivaid tooteid, masinaid ja seadmeid, varuosi, muud kaupa ja teenuseid, mis on vajalikud

tootmise ümberseadimestamiseks, rekonstrukeerimiseks ja laien-damiseks, keskkonnakaitseks, teadusuuringuteks, katsekonst-ruueerimistöödeks ja kehtivas seadusandluses ettenähtud muuks oststarbeks. Tootmiskooperatiivid impordivad oma ja laenatud vahenditega kaupu (töid, teenuseid) vastavalt NSV Liidu sea-dusele "Kooperatsiooni kohta NSV Liidus".

NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrab kindlaks nende too-dete (tööde, teenuste) loetelu, mida on keelatud importida.

Oma valuutavahenditega lubatakse kehtestatud korras komandeerida ka spetsialiste ja muid töötajaid pidama läbirää-kimisi teadus-, tehnika-, tootmis- ja kommertsküsimustes, osalema rahvusvahelistel näitustel ja messidel, kogemusi ve-hetama ja õppima ning muudel eesmärkidel vastavalt kehtiva-le seadusandlusele.

Riiklikel ettevõtetel, koondistel ja organisatsioonidel lubati kulutada töökollektiivide otsusel kõiki omava-hendeid ülekanderublates ja VMN-i liikmesriikide rahvusli-kes valuutades ning kuni 10 protsendi vahendeid muus valuu-tes (kaasa arvatud vabalt konveneeritav valuuta) tarbekau-pade, ravimite ja meditsiinitehnika soetamiseks ning sot-siaal- ja kultuurisfääri materiaal-tehnilise baasi tugevdamiseks.

NSVL Kaubandusministeeriumile ja NSVL Riiklikule Hin-dade Komiteele tehti ülesandeks määrrata kindlaks valuutafon-di vahenditega ostetavate tarbekuupade realiseerimise kord ja tingimused;

5) kehtestati, et NSVL Välismajandussidemete Ministee-rium kehtestab NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Välis-majanduskomisjoni nõusolekul teatud ajavahemikuks ekspordi-ja impordilitsentsid ja -kvoodid mõnede kaupade ja teenuste ning riikide või riigigruppide osas juhul, kui seda nõuab maksusuhete seisukord ning muud majanduslikud ja poliitili-sed tingimused;

6) üldriiklike huvide tagamiseks välismajandussidemete arendamisel ning NSV Liidu välismajanduspoliitika teostami-se abinõude laiendamiseks ja täiustamiseks tehti NSVL Riik-likule Hindade Komiteele, NSVL Riiklikule Statistikakomitee-le, NSVL Plaanikomiteele, NSVL Rahandusministeeriumile, NSVL

Riiklikule Standardikomiteele ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuvale Riiklikule Tollikontrolli Peavalitsusele ülesandeks:

toötada välja ja esitada 1. jaanuariks 1990. a. NSV Liidu Ministrite Nõukogule ettepanekud NSV Liidu uue tollitariifi kohta. Seejuures lähtuda võimalusest kasutada tariifi importkauba hindade kujundamiseks, nõudmise ja pakkumise reguleerimiseks riigi siseturul, samuti rahvusvaheliste kaubanduslääbirääkimiste (sealhulgas ka GATT-i ja Euroopa Maa jandusühendusega) pidamise alusena;

toötada välja ja tagada 1. jaanuarist 1989. a. NSV Liidu välismajandussidemete operatiivse mittetariifse reguleerimise abinóude süsteemi jätkjärguline kasutuselevõtmine, nähes muuhulgas ette vastavate tollieeskirjade kehtestamise ja mittetariifse reguleerimise abinóude rakendamise. Arvestada selle süsteemi väljatöötamisel NSV Liidu rahvusvahelisi kohustusi ja võimalust kasutada seda NSV Liidu välismajandussidemete jooksuks reguleerimiseks, sealhulgas nende tasakaalustatud arendamiseks ja rahvusvaheliste kaubanduslääbirääkimiste soodsate tulemuste saavutamiseks;

kiirendada tollistatistika (kaasa arvatud otsesidemete, piiri- ja rannikukaubanduse alusel toimuva koostöö arvestus) väljatöötamist, pidades silmas tagada selle kehtestamiseks 1990. aastaks;

7) NSVL Välismajandussidemete Ministeeriumile ja NSVL Justiitsministeeriumile tehti ülesandeks jätkata NSV Liidu huvitatud ministeeriumide ja keskasutuste ning liiduvabariikide ministrite nõukogude osavõtul NSV Liidu välismajandussidemete, esmajoones uute koostöövormide õigusliku baasi täiustamist. Peeti vajalikuks töötada aastail 1988-1990 välja aktsiaseltside, konkurentsieeskirjade, tarbijate huvide kaitse, valuutaoperatsioonide režiimi ja välismaal tegutsevate Nõukogude ettevõtete ja organisatsioonide majandusteguvust reguleeriv ja NSV Liidu välismajandussidemete muid küsimusi puudutav seadusandlus. Nähti ette viia see töö lõpule NSV Liidu seaduse "Väliskaubanduse ja välismajandusteguvuse muude liikide kohta" eelnou väljatöötamisega 1990. aastal;

8) peeti vajalikuks jätkata ettevõtete, koondiste ja organisatsioonide, rahvamajandusharude ja territriaalkomplekside valuutaisetasuvuse printsibi järkjärgulist arendamist ja süvendamist ning nende välismajandustegevuse efektiivsuse tõstmist.

NSVL Plaanikomiteele ja NSVL Rahandusministeeriumile tehti ülesandeks töötada välja ja esitada NSV Liidu Ministrite Nõukogule ettepanekud NSV Liidu mõnede rahvamajandusharude, liiduvabariikide ja territoriaalkomplekside, esmajoones Kaug-Ida majanduspiirkonna üleviimise kohta 1. jaanuarist 1991. a. täielikule valuutaisetasuvusele. Seejuures nähti ette vaadata läbi rahvamajandusharudes ja liiduvabariikides üldharukondlike ja üldregionaalsete sotsiaalsete ja majanduslike ülesannete lahendamiseks tsentraliseeritud valutafondide moodustamise kord.

Peeti vajalikuks alustada 1991. aastast üleminekut ettevõtete, koondiste, tootmiskooperatiivide ja muude organisatsioonide poolt toodetavate kaupade (tööde, teenuste) eksportist tegelikult saadavast välisvaluutatulemist riigile tehtavate eraldiste viieks aastaks kehtestatavate stabiliseerimisnormatiivide kehtestamissele.

Peeti vajalikuks rangelt juhinduda praktilises tegevuses stabiilsetest normatiividest.

NSVL Plaanikomiteele ja NSVL Rahandusministeeriumile tehti ülesandeks töötada koos NSV Liidu ministeeriumide, keskasutuste ja liiduvabariikide ministrite nõukogudega välja ning esitada NSV Liidu Ministrite Nõukogule ettepanekud NSV Liidu ministeeriumidele, keskasutustele ja liiduvabariikide ministrite nõukogudele nimetatud normatiivide kehtestamise kohta kolmeteistkümnendaks viisaastakuks.

NSV Liidu ministeeriumidele, keskasutustele ja liiduvabariikide ministrite nõukogudele tehti ülesandeks kehtestada alluvatele ettevõtatele, koondistele ja organisatsioonidele välisvaluutatulemist riigile tehtavate eraldiste normatiivid, mis on vajaduse korral diferentseeritud nende tööspetsialifikat arvestades. Seejuures peavad nimetatud organid tagama riigile eraldiste tegemise neile kehtestatud normatiivi järgi;

9) tehti NSVL Plaanikomiteele, NSVL Varustuskomiteele ning NSV Liidu ministeeriumidele, keskasutustele ja liiduvabariikide ministrite nõukogudele ülesandeks NSV Liidu seaduse "Riikliku ettevõtte (koondise) kohta" sätete realiseerimiseks eraldada nende poolt jaotatava toodangu osas eksportifonde esmajoones ja täismahus.

Riiklikel ettevõtetel, koondistel ja organisatsioonidel lubati sõlmida enne kehtestatud korras kaupade eksportiks eraldamist lepinguid masinate ja muu tehnika eksporthangete kohta planeeritaval ja järgmistel aastatel 100 protsendi ulatuses, muud liiki toodangu eksporthangeteks aga 80 protsendi ulatuses kogusest, mis on plaaniülesannetas kindlaks määratud planeeritavale eelnevaks aastaks;

Juhtimise ja stimuleerimise majanduslike meetodite arendamine

10) välismajandussidemete osatähtsuse suurendamiseks nähti ette tõhusamalt ühitada tsentraliseeritud planeerimist ettevõtete, koondiste ja organisatsioonide initsiativi ja majandusliku iseseisvuse arendamisega tagamals valutatalaekumiste suurendamine ja välisvaluutavahendite õkonomiine kulutamine.

NSV Liidu ministeeriumid, keskasutused ja liiduvabariikide ministrite nõukogud ning ettevõtted, koondised ja organisatsioonid lähtuvad sellest, et nende impordivajaduste rahuldamine peab sõltuma nende vahetust tegevusest eksporti arendamisel;

11) tehti NSVL Plaanikomiteele ja NSVL Varustuskomiteele ülesandeks töötada koos NSVL Välismajandussidemete Ministeeriumiga NSV Liidu huvitatud ministeeriumide, keskasutuste ja liiduvabariikide ministrite nõukogude osavõtul 3 kuu jooksul välja ja kinnitada välismajandustegevuse plaanide ettevalmistamise kord, sealhulgas eriharude ja ettevõtete tasemel, pidades silmas vajadust arendada igakülgsest eksporti, parandada selle struktuuri ja suurendada efektiivsust, vähendada sõltuvust impordist, kahandada NSV Liidu valuutavõlga ja tingimusteta täita endale võetud kohustused. Arves-

tada seda tööd NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu riiklike plaanide väljatöötamise metoodiliste soovituste koostamisel;

12) laiendamaks NSV Liidu osavóttu ülemaailmuses tööjao-tuses, integratsiooniprotsesside süvendamiseks, seda eriti uute koostöövormide juurutamisel, ning ekspordi ja impordi efektiivsuse reaalsemaks hindamiseks peeti vajalikuks minna 1. jaanuarist 1991. a. üle uue valuutakursi kasutamisele välismajandusoperatsioonidega seotud arveldustes.

Tehti NSVL Riigipangale, NSVL Rahandusministeeriumile, NSVL Plaanikomiteele ja NSVL Välismajanduspangale ülesandeks töötada välja ja esitada 1989. aasta lõpuks NSV Liidu Ministrite Nõukogule konkreetsed ettepanekud valuutakursi ning selle kehtestamise ja kasutamise korra kohta.

NSVL Rahandusministeeriumile, NSVL Plaanikomiteele, NSVL Riiklikule Töö ja Sotsiaalküsimuste Komiteele ja ÜAÜKN-ile tehti ülesandeks lähtuda riiklike, kooperatiivsete ja ühis-kondlike koondiste, ettevótete ja organisatsioonide kasumi (tulu) maksustamise süsteemi täiustamise ettepanekute väljatöötamisel vajadusest arrestada maksumäärade diferentseerimisel nende ekspordi- ja impordialase tegevuse majanduslike tulemusi;

13) peeti vajalikuks lihtsustada riiklike ettevótete, koondiste ja organisatsiooniüde ekspordi- ja imporditegevuse arendamisel kehtivat arvelduste tegemise süsteemi, järg-järgult loobudes diferentseeritud valuutakoefitsientidest tegelike kontrahti-, lepingu-, tehingu- või kokkuleppehindade ümberarvestamisel nõukogude rubladesse.

Nähti ette kasutada kuni üleminekuni arveldustele uue valuutakursi abil alates 1. jaanuarist 1990. a. vabalt konverteeritava valuuta ja rubla suhte 100-protsendilist lisandit;

14) majandusliku huvi ja vastutuse suurendamiseks ning iseseisvuse laiendamiseks ekspordi- ja impordioperatsioonide scoritamisel kehtestati, et eraldisi riiklike ja ühis-kondlike ettevótete, koondiste ja organisatsioonide valuutafondidesse kaupade (tööde, teenuste) eksporditulemist tehakse alates 1989. a. I kvartalist nende kontole sedamööda,

kuidas laekub makseid välisostjatele. Samas korras kantakse välismajandustegevusega tegelevate tootmiskooperatiivide kontole nende tulem välisvaluutas pärast riigile eraldiste tegemist kehtestatud normatiivide järgi.

NSVL Välismajanduspangale tehti ülcsandeks määräta kooskõlastatult NSVL Rahandusministeeriumiga kindlaks ette-vótete, koondiste, tootmiskooperatiivide ja muude organisatsioonide kontole välisvaluutavahendite ülekäandmise kord ning teha vastavad muudatused ekspordi- ja impordioperatsioonide krediteerimise ja riigieelarvega arvlemise kehtivas korras;

15) kehtestati aastaiks 1988-1990 iseseisvalt tegutsevatele tootmiskooperatiividele välisvaluutatulemist riigile, kaasa arvatud liiduvabariikide ministrite nõukogudele tehavate eraldiste normatiivid, lähtudes kohaliku tööstuse ning vabariiklike ministeeriumide ja keskasutuste ning ettevóttete, koondiste ja organisatsioonide valuutafondidesse vahendite eraldamiseks ettenähtud normatiividest.

Kui kooperatiivid moodustatakse riiklike, kooperatiivsete või muude ühiskondlike ettevótete, organisatsioonide ja asutuste juurde, tehakse kooperatiivide välisvaluutatulemist riigile, kaasa arvatud NSV Liiju ministeeriumidele, keskasutustele ja liiduvabariikide ministrite nõukogudele, kellele ettevótted, organisatsioonid ja asutused alluvad, eraldiis lähtudes normatiividest, mis on nendele ettevótetele, organisatsioonidele ja asutustele kehtestatud eraldiste tegemiseks oma valuutafondidesse.

Kooperatiivid võivad moodustada oma valuutavahendeid kooperatiivi liikmete kontodel oleva välisvaluuta sissemaksetest;

16) arendamaks ettevótete, koondiste, tootmiskooperatiivide ja muude organisatsioonide sotsialistlikku ettevótlikkust ja laiendamaks nende võimalusi valuutavahendite kasamisel töökollektiivide sotsiaal-majanduslike ülesannete lahendamiseks peeti vajalikuks seada sisse valuutafondide vahendite vaba vahetus, müük ja ost nõukogude rublade eest leppehindadega NSVL Välismajanduspanga poolt korraldatavatel oksjonitel.

NSVL Riigipangale tehti ülesandeks töötada koos NSVL Rahandusministeeriumi, NSVL Välimajanduspanga ja NSVL Plaanikomiteega välja nimetatud oksjonitel välisvaluuta-müügi ja ostu süsteem, kasutades selleks eksportööride valuutafondide vahendeid mis tahes valuutas, samuti ülekanderublasid tsentraliseeritud allikatest;

17) lubati NSVL Välimajanduspangal anda ettevõtetele, koondistele, tootmiskooperatiividele ja muudele organisatsioonidele kuni 5 milj. rubla pangalaenu välisvaluutas, kusjuures laenu tasutakse krediteerimisabinóude rakendamise tullemisel toodetud kaupade (tööde, teenuste) eksportdist saadud kogu valuutatulemi kasutamise teel. NSVL Plaanikomitee-le tehti ülesandeks kehtestada igal aastal selleks eraldatavate vahendite limiaid;

18) arendamaks NSV Liidus täielikumalt ülekanderubla-des toimuva tootmisvahendite hulgikaubanduse turgu tehti NSVL Plaanikomiteele, NSVL Varustuskomiteele, NSVL Riiklikele Arvutustehnika ja Informaatika Komiteele, NSVL Riiklikele Kehakultuuri- ja Spordikomiteele, NSVL Tervishoiuministeeriumile ja NSVL Kaubandusministeeriumile ülesandeks lähtuda sellest, et igal aastal hulgikaubanduse liinis realiseerimiseks suunatavate kaupade maksumus peab ületama ettevõtete, koondiste, tootmiskooperatiivide ja muude organisatsioonide, NSVL ministeeriumide ja keskasutuste ning liiduvabariikide ministrite nõukogude valuutafondides olevate ülekanderublates vahendite summa.

Peeti vajalikuks kasutada ülekanderublates toimuva hulgikaubanduse liinis realiseerimiseks ettevõtete, koondiste, tootmiskooperatiivide ja muude organisatsioonide eksporthangeteks määratud toodangut.

Lubati kaasata sotsialistlike riikide ettevõtteid ja organisatsioone osalema vastastikust ja tasakaalustatud arvelduste tingimustel tootmisvahendite sisehulgitul;

19) välimajandustegevuses aktiivselt osalevate ettevõtete, koondiste, tootmiskooperatiivide ja muude organisatsioonide stabiilsete majandamistingimustega tagamiseks peeti vajalikuks luua Nõukogude eksportööridele välisturul ope-ratsioonide sooritamisel kommertsriskide kindlustamise süs-

teem.

NSVL Rahandusministeeriumile ja NSVL Välismajandussi-demete Ministeeriumile tehti ülesandeks töötada välja ja kinnitada kommertsriskide kindlustamise kord, kaaludes võimalust moodustada selleks otstarbekas spetsialiseeritud kindlustuskompaniisid;

20) välismajandustegevust arendavaid ministeeriume, keskasutusi, ettevõtteid, koondisi ja organisatsioone kohustati lähtuma oma töötajate premeerimise süsteemide väljatöötamisel selle tegevuse aktiviseerimise vajadusest, suurendama eksportkaupade hankemahtusid ja laiendama nende nomenklatuuri, arendama kooperatsiooni ja muid koostöövor-me ning tagama vastastikku seotud eksporti- ja impordite-hingute sõlmimine, valuuta kokkuhoid ja impordi vähendami-ne;

21) stimuleerimaks eksporttoodangu valmistamise ja hankimise pingeliste plaanide vastuvõtmist laiendataid kõigile plaanilistele eksportthangetele täiendavaid majanduslikke soodustusi, mis on ette nähtud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 25. juuli 1988. a. määrusega nr. 889 kinnitatud "1989. ja 1990. aasta riiklike tellimusete väljatöötamise korra ajutises määrustikus" (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 18. augusti 1988. a. määrus nr. 419 - ENSV Teataja 1988, nr. 50, art. 715);

22) nähti ette, et ettevõtted, koondised ja organisatsioonid, kes hangivad eksportiks valmistroodangut, eral-davad osa valuutafondi vahendeist allhankijaks olevatele ettevõtetele ja organisatsionidele. Nende eraldiste suurus määrratakse kindlaks lepingu alusel, arvestades osanike panust eksportitava toodangu valmistamisse,

Valuutavahendid kantakse NSVL Välismajanduspangas avatud allhankijate kontole pärast välisostjailt maksete saamist;

23) Nähti ette, et NSV Liidu üleliiduliste ja liidu-lis-vabariiklike ministeeriumide ja keskasutuste süsteemi kuuluvad ettevõtted, koondised ja organisatsioonid eralda-vad 5 protsendi oma valuutafondidest Moskva Linna Täitev-komiteele, Leningradi Linna Täitevkomiteele, kraide ja ob-

lastite täitevkomiteedele, autonoomsete vabariikide ministrite nõukogudele ja oblastilise jaotuseta liiduvabariikide ministrite nõukogudele, kelle territooriumil vastavad ettevõtted, koondised ja organisatsioonid asuvad;

24) kehtestati NSVL Agrotööstuskomitee süsteemi ettevõtetele ja koondistele aastaiks 1989-1990 valuutafondidesse tehtavate eraldiste ühtseks normatiiviks 70 protsendi toodangu (tööde, teenuste) eksporti eest saadud igat liiki tulemist.

Koik varem nendes küsimustes vastuvõetud otsused tunnistati kehtetuks;

25) anti liiduvabariikide ministrite nõukogudele õigus kasutada kuni 50 protsendi oma valuutafondide vahendeist tarbekaupade, ravimite, meditsiinitehnika ja keskkonnakaitseseadmete soetamiseks ning sotsiaal- ja kultuurisfääri materiaal-tehnilise baasi tugevdamiseks;

26) kehtestati, et ranniku- ja piirikaubanduses kaubeldakse khalike ressursside ja kaupadega, mis eraldatakse liiduvabariikidele turufondidest, samuti toorme ja materjalidega, mille on kokku hoidnud vahetult selles kaubanduses osalevad ettevõtted, koondised ja organisatsioonid, vastavalt käesoleva punkti alapunktides 4 ja 5 kehtestatud tingimustele. Kogu eksportitulem suunatakse tarbekaupade ostmiseks piiriäärsete paikkondade elanike vajaduste rahuldamiseks, samuti masinate, seadmete, materjalide ja muu kauba ostmiseks;

27) kehtestati, et NSV Liidu kohustuste täitmine, mis on ette nähtud riikide- ja valitsustevahelistes lepingutes seadmete ja materjalide hankimise ning insener-tehniliste teenuste osutamise kohta, sealhulgas pikaajaliste riigilae-nude tingimustel ja tasuta, tagatakse materiaalsete ressurs-side limitide eraldamisega esmajoones ja täismahu, ning et peahankijate (töövõtjate) tellimusel toodangu valmistamiseks, tööde tegemiseks ja teenuste osutamiseks, mis tulenevad NSV Liidu nimetatud rahvusvahelistest lepingutest, võtaved ettevõtted ja organisatsioonid täitmiseks riikliku tellimuse tingimustel.

NSVL Plaanikomiteel, NSVL Varustuskomiteel ning NSV

Liidu ministeeriumidel ja keskasutustel arvestada seda materiaalsete bilansside koostamisel;

28) suurendamaks Nõukogude ehitus- ja montaažiorganisatsioonide huvi välisvaluuta soetamise vastu lubati neil osa võtta konkursspakkumistest NSV Liidu territooriumile objektide ehitamiseks, milleks eraldatatakse välisvaluutat.

NSVL Välismajandussideme Ministeeriumile tehti ülesandeks töötada koos NSVL Ehituskomitee ja teiste huvitatuud NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutustega välja selliste rahvusvaheliste konkursspakkumiste korraldamise kord;

29) progressiivsste koostöövormide arendamiseks, elanike vajaduste täielikumaks rahuldamiseks tarbekaupade sortimendi laiendamise teel ja tootmistehnilise otstarbega töodangu vahetuse arendamiseks lubati sooritada tasakaalustatud alusel kaubavahetusoperatsioone: sotsialistlike riikide organisatsioonide ning kapitalistlike ja arengumaade firma-dega NSVL Kaubandusministeeriumi ettevõtetel ja organisatsionidel tarbekaupade osas neile eraldatud turufondides, NSVL Varustuskomitee ettevõtetel ja organisatsionidel aga jautatava tootmistehnilise otstarbega töodangu osas;

30) nähti ette, et tarbekaupade tootmisse arendamise küsimuste ja muude sotsiaalsete ülesannete lahendamiseks annab NSV Liidu Ministrite Nõukogu erakorralistel juhtudel loa sooritada bartertehinguid;

Ühisettevõtete ning rahvusvaheliste koondiste ja organisatsioonide moodustamise ja tegevuse küsimused

31) NSV Liidu territooriumil välisorganisatsioonide ja -firmide osavótul ühisettevõtete aktiivsemaks moodustamiseks kehtestati, et:

nõukogude ja välisosanike osa ühisettevõtte põhikirjafondis määratakse kindlaks nendevahelisel kokkuleppel;

ühisettevõtte juhatuse esimeheks või peadirektoriks võib olla välisriigi kodanik;

ühisettevõtte tegevuse põhimõttelised küsimused lahendatakse juhatuse istungitel kõigi juhatuse liikmete ühehääle seotsuse alusel;

ühisettevõte otsustab ühisettevõtte töötajate tööle-võtmise ja vallandamise küsimused, töötasustamise vormid ja töötasu suuruse, samuti nõukoguäe rublades materiaalse er-gutamise küsimused;

kaubad, mida ühisettevõte veab NSV Liitu sisse toot-mise arendamiseks, võidakse maksustada minimaallööivuga või vabastada lõigu tasumisest;

ühisettevõtete välismaalastest töötajate käsutusse antud elamispinna ja muude teenuste eest tasumine toimub nõu-kogude rublades, välja arvatud NSV Liidu Ministrite Nõuko-gu otsusega ettenähtud juhul.

NSVL Rahandusministeeriumile tehti ülesandeks töötade kolme kuu jooksul välja ja kinnitada ühisettevõtete maksus-tatava tulu määramise eeskirjad välisriikiõe praktikat ar-vestades;

32) peeti otstarbekaks anda NSVL Rahandusministeeriu-mile õigus jäätta teatud ajaks maksustamata osa ühisette-võtte välisosaniku kasumist selle ülekandmisel välismaale või lubada vähendada nimetatud maksu suurust, kui NSV Liidu ja vastava riigi vaheline kokkulepe ei näe ette muud.Ra-kendada seda õigust peamiselt tarbekaupu, suure rahvama-jandusliku tähtsusega meditsiinitehnikat ja arstimeid ning teadusmahukat toodangut tootvate ühisettevõtete suhtes;

33) kehtestati, et ühisettevõtete osa üleandmine, ühis-ettevõtete riskikindlustus, samuti finants- ja majanduste-gevuse revideerimine toimub poolte kokkuleppel;

34) tehti NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuvale Riiklikele Tollkontrolli Peavalitsusele koos NSVL Välis-majandussidemete Ministeeriumi ja NSVL Rahandusministeeriu-miga ülesandeks tagada tollisoodustute võimaldamine ühis-etlevõtete välismaalastest personalile;

35) anti riiklikele ettevõtetele, koondistele ja or-ganisatsioonidele õigus võtta kõrgemalseisva juhtimisorga-ni nõusolekul vastu ostuseid välismaa organisatsioonide ja firmade osavõtul ühisettevõtete, rahvusvaheliste koondiste ja organisatsioonide moodustamise kohta.

Tootmiskooperatiivid moodustavad välismaiste organi-satsioonide ja firmade osavõtul ühisettevõtteid, rahvusva-

helisi koondisi ja organisatsioone vastavalt kooperatiivi asukchajärgse oblastilise jaotuseta liiduvabariigi ministrite nõukogu, autonoomse vabariigi ministrite nõukogu, krai ja oblasti täitevkomitee, Moskva Linna Täitevkomitee, Leningradi Linna Täitevkomitee või vastava ministeeriumi (keskasutuse) nõusolekul, kelle ettevõtte (organisatsiooni, asutuse) juurde kooperatiiv on moodustatud.

Ühisettevõtete, rahvusvaheliste koondiste ja organisatsioonide moodustamisel toimub uute ehitiste rajamine või laiaulatuslik rekonstruktsioon territoriaalsele juhtimisorganite nõusolekul.

Muudel juhtudel esitavad ühisettevõtete, rahvusvaheliste koondiste ja organisatsioonide Nõukogude osanikud territoriaalsetele juhtimisorganitele vastava informatsiooni.

Tootmiskooperatiivide tootmisalased ja teaduslik-tehnilised otsesidemed sotsialistlike maade ettevõtete ja organisatsionidega, samuti ranniku- ja piirikaubandus vastavate riikidega toimub vastavalt kooperatiivi asukohajärgse oblastilise jaotuseta liiduvabariigi ministrite nõukogu, autonoomse vabariigi ministrite nõukogu, krai või oblasti täitevkomitee, Moskva Linna Täitevkomitee või Leningradi Linna Täitevkomitee loal ja tema poolt kehtestatavas korras, arvestades selliste sidemete korra kohta kehtivaid sätteid;

Välismajandustegevuse moningad küsimused

36) tehti NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riiklikule Välismajanduskomisjonile ülesändeks analüüsida koos NSV Plaanikomitee, NSVL Riikliku Teadus- ja Tehnikakomitee ja NSVL Teaduste Akadeemiaga pidevalt maailmamajandussidemete nüüdisaegseid arenguprobleeme ja nende mõju NSV Liidu majandusele, NSV Liidu rahvamajanduse arengu plaanipärase iseloomu ühituvust välismajanduses kasutatavate kaubalisrahaliste suhetega ning süvendaja koostööd välismaa firmade, parkade ja organisatsionidega vastavalt NSV Liidu välismajandussidemete arengustrateegiale;

38) tehti NSVL Riigipangale, NSVL Välismajanduspangale ja NSVL Rahandusministeeriumile ülesandeks töötada välja ja esitada NSV Liidu Ministrite Nõukogule 1989. a. I kvartalis konkreetsed ettepanekud nõukogude rubla välisvaluuta suhtes etapiviisiilise osaliselt konverteeritavaks muutmise kohta;

39) tehti NSVL Plaanikomiteele, NSVL Rahandusministeeriumile, NSVL Riigipangale ja NSVL Välismajanduspangale ülesandeks esitada NSV Liidu Ministrite Nõukogule 1989. a. J. kvartalis ettepanekud koondvaluutaplaani (NSV Liidu maksebilansi) skeemi täiustamise kohta;

40) kehtestati, et nimetatud määrase tootmiskooperatiivve käsitlevaid sätteid rakendatakse kóikide tootmistegevust arendavate kooperatiivide ja nende liitude (koondiste) suhtes;

41) kohustati NSV Liidu ministeeriume ja keskasutusi tegema vastavates ametkonùikes normatiivaktides, juhindites ja metoodilistes juhistes vastavad muudatused nimetatud määrase nõudeid arvestades.

NSVL Välismajandussideme Ministeeriumile ja NSVL Justitsministeeriumile tehti ülesandeks valmistada NSVL Plaanikomitee, NSVL Varustuskomitee, NSVL Rahandusministeeriumi, NSVL Riigipanga, NSVL Välismajanduspanga ja teiste huvitut ministeeriumide ja keskasutuste osavótul ette ja esitada kahe kuu jooksul NSV Liidu Ministrite Nõukogule ettepanekud nimetatud määrusest tulenevate muudatuste tegemise kohta kehtivas seadusandluses.

2. Eesti NSV Ministrite Nõukogu rakendab kehtestatud korras abinúusid peatamaks ethevótete, koondiste, tootmiskooperatiivide ja muude organisatsioonide eksporti- ja imporditehinguid, kui see tegevus kahjustab vabariigi huve.

3. Vastavalt käesoleva määrase punkti 1 alapunktile 3 tuleb Eesti NSV-s moodustatavate välismajandusorganisatsioonide põhikirjad eelnevalt kooskólastada Eesti NSV Ministrite Nõukoguga.

4. Kentestada, et ethevótted, koondised, tootmiskooperatiivid ja muud organisatsioonid võivad eksportida oma toodangut (töid, teenuseid), välja arvatud selle mõned liigid, mille loetelu on kindlaks määratud käesoleva määrase punkti

1 alapunktis 4 ettenähtud korras, samuti Eesti NSV Ministrite Nõukogu poolt. Analoogilises korras määratakse kindlaks samuti nende töodete (tööde, teenuste) loetelu, mida on keelatud importida.

ENSV Kaubandusministeeriumil, ETKVL-il ja ENSV Hinna-komiteel kahe kuu jooksul pärast käesoleva määrase punkti 1 alapunktis 4 ettenähtud üleliidulise korra kehtestamist määrata vabariigis kindlaks valuutafondide vahenditega ostetavate tarbekaupade realliseerimise kord ja tingimused.

5. Majanduslikest kaalutlustest lähtudes kehtestab Eesti NSV Ministrite Nõukogu vajaduse korral teatud kaupade ja teenuste ekspordi ja impordi osas ajutised litsentsid.

ENSV Plaanikomiteel koos Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutustega töötada 1989. aasta jooksul välja vabariigi ettepanekud välisvaluutatulemist riigile tehtavate eraldiste normatiivide suuruse kohta Eesti NSV-s kolmeteistkümnendaks viisaastakuks ning esitada need pärast Eesti NSV Ministrite Nõukogus läbivaatamist NSVL Plaanikomiteele.

6. ENSV Plaanikomiteel töötada NSVL Plaanikomitee, NSVL Varustuskomitee ja NSVL Välimajandusside mete Ministeeriumi suunistest lähtudes koos Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede, keskasutuste ja organisatsionidega 3 kuu jooksul välja välimajandustegevuse plaanide ettevalmistamise kord.

7. Kehtestada Eesti NSV-is iseseisvalt tegutsevatele tootmiskooperatiividele aastaiks 1989-1990 välisvaluutatulemist tehtavate eraldiste normatiivid vastavalt Eesti NSV Ministrite Nõukogu 20. mai 1988. a. määrus nr. 258 Eesti NSV ministeeriumidele, riiklikele komiteedele ja keskasutustele kehtestatud normatiividele.

Kui kooperatiivid moodustatakse riiklike, kooperatiivsete või muude ühiskondlike ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste juurde, tehakse kooperatiivide välisvaluutatulemist riigile, sealhulgas Eesti NSV Ministrite Nõukogule eraldi si, lähtudes normatiividest, mis on kehtestatud nendele ettevõtetele, organisatsioonidele ja asutustele valuutafondidesse vahendite eraldamiseks, olenevalt nende alluvusest.

8. Kehtestada, et käesoleva määruse punkti 1 alapunktis 28 nimetatud ranniku- ja piirikaubanduse operatsioonide teostamise õiguse Eesti NSV-s annab Eesti NSV Ministrite Nõukogu.

9. Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede, kesk-asutuste ja muude organisatsioonide ja tootmiskooperatiivide poolt välismaa organisatsioonide ja firmade osavõtul ühis-ettevõtete, rahvusvaheliste koondiste ja organisatsioonide moodustamine toimub Eesti NSV Ministrite Nõukogu poolt ettenähtud korras.

10. Pidaja vajalikuks, et peale käesoleva määruse punkti 1 alapunktis 23 ettenähtud eraldiste teevad Eesti NSV territooriumil asuvad liidulised ja liidulis-vabariiklikud ettevõtted, koondised ja organisatsioonid oma valuutafondidest täiendavalt 5-protsendilisi eraldisi Eesti NSV Ministrite Nõukogule vabariigi sotsiaalse infrastruktuuri arendamiseks ja elanike vajaduste rahuldamiseks.

VÄLISMAJANDUSTE GELEVUSE RIIKLIKU
REGULEERIMISE ABINÓUDE KOHTA

ENSV Ministrite Nõukogu 12. juuli
1989. a. määrus nr. 243

Välismajandussidemetes osalejate majandusliku iseseisvuse ühitamiseks selle tegevuse riikliku reguleerimisega ning vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 7. märtsi 1989. a. määrusele nr. 203 Eesti NSV Ministrite Nõukogu määärab:

1. Eesti NSV ministeeriumidel, riiklike komiteedel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel võtta teadmiseks NSV Liidu Ministrite Nõukogu 7. märtsi 1989. a. määrus nr. 203 (väljavõte lisatud).

2. Kõigil Eesti NSV territooriumil asuvatel ettevõtetel, koondistel, tootmiskooperatiividel ja muudel organisatsioonidel, kes soovivad kasutada vahetult välisurule väljumise õigust, pöörduda registreerimiseks NSVL Välismajandussideme Ministeeriumi Voliniku Valitsuse poole Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures. Viimane väljastab registreerimistunnistuse kolmekümne päeva jooksul taatluse saamisest arvates.

3. NSVL Välismajandussideme Ministeeriumi Voliniku Valitsusel Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures:

1) varustada välismajandustegevuseks registreerida soovijad vastavate dokumendiblankettidega ja anda neile vajaduse korral konsultatsiooni;

2) esitada Eesti NSV Ministrite Nõukogule ja ENSV Plaanikomiteele kvartalijärgse kuu 5. kuupäevaks informatsioon vabariigi territooriumil registreeritud välismajandussidemetes osalejate kohta iga kvartali 1. kuupäeva seisuga.

4. Kehtestada, et nende kaupade (tööde, teenuste) osas, millele vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 7. märtsi 1989. a. määrusele nr. 203 annavad litsentse välja liiduva-

bariikide ministrite nõukogud, väljastab litsentse ENSV Plaanikomitee.

5. Kehtestada, et Eesti NSV Ministrite Nõukogu mää-rab Eesti NSV majandusliku ja sotsiaalse arengu riikliku aastaplaani koosseisus kindlaks ressursside ekspordikvooidid. Kehtestatud kvootide aluseל annavad ekspordilitsentse välja Eesti NSV ministeeriumid ja riiklikud komiteed,

ENSV Varustuskomiteel ja ENSV Plaanikomiteel töötada kahe kuu jooksul välja kvootide kehtestamise ja rakendamise kord.

6. Kehtestada, et teatritegevuse osas annab Eesti NSV-s ekspordilitsentse välja Eesti Teatriliit, kontsert- ja muu artistliku tegevuse osas ENSV Riiklik Kultuurikomitee ning ENSV Riiklik Televisiooni- ja Raadiokomitee oma kollektiivide osas.

T 6 l g e
V ä l j a v ö t e

VÄLISMAJANDUSTEGEVUSE RIIKLIKU
REGULEERIMISE ABINÖUDE KOHTA

NSV Liidu Ministrite Nõukogu 7.
märtsi 1989. a. määrus nr. 203//
СП СССР. - I989. - Отд. I - № I6.
- Ст. 50.

Välismajandustegevuse efektiivse juhtimise tagamiseks ning välismajandussidemetes osalejate laialdase majandusliku iseseisvuse ühitamiseks selle tegevuse riikliku reguleerimisega NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrab:

1. Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 2. detsembri 1988. a. määrusele nr. 1405 "Riiklike, kooperatiivsete ja muude ühiskondlike ettevõtete, koondiste ja organisatsioonide välismajandustegevuse edasiarendamise kohta" (NSVL MK 1989, nr. 2 art. 7) kehtestatakse NSV Liidus järgmine välismajandustegevuse riikliku reguleerimise süsteem, mis hõlmab:

välismajandussidemetes osalejate registreerimise;

üle NSV Liidu riigipiiri toimetatavate kaupade ja muu vara deklareerimise;

mõnede üldriikliku tähtsusega kaupade eksportimise ja importimise korra;

välismajandussidemete operatiivse reguleerimise abi-

nööd.

Nimetatud süsteem laieneb igasugusele välismajandustegevusele, kaasa arvatud tootmis-, teadus- ja tehnikaalased otsesidemed, ranniku- ja piirikaubandus ning kaubavahtetus-operatsioonid, samuti kóikidele välismajandussidemetes osalejatele.

Välismajandussidemetes osalejate all mõeldakse ettevõtteid, koondisi, tootmiskooperatiive ja muid organisatsioone, kes vahetult tegelevad välismajandusega, kaasa arvatud konsotsiumid, aktsiaseltsid, kaubamajad, välisriikidega ärialist koostood arendavad assotsiatsioonid, muud assotsiatsioonid ning NSV Liidu territooriumil moodustatud ühisettevõted, rahvusvahelised koonaised ja organisatsionid.

Välismajandussidemetes osalejate
registreerimine

2. Kõik, kes soovivad kasutada vahetult välisturule väljumise õigust, on kohustatud registreerima end NSVL Välismajandussidemete Ministeeriumis, sealhulgas tema kohalike volinike aparaatide kaudu.

Registreerimine tähendab: kehtestatud vormi kohaselt täidetud registreerimiskaardi esitamist; registreerimisnumbri andmist; sissekannet ametlikult avaldatavasse "Välismajandussidemetes osalejate riiklikku registrisse" ja registreerimistunnistuse väljaandmist.

NSVL Välismajandussidemete Ministeeriumil:

peavad olema volinikud autonoomsetes vabariikides, kraides ja oblastites;

tuleb registreerida välismajandussidemetes osalejaid ajakohaseid arvutustehnika vahendeid kasutades ja seada registreeritute kolita sisse ühtne andmepank.

Registreerimine toimub hiljemalt 30 päeva jooksul pärast avalduse saamist. NSVL Välismajandussidemetes Ministeerium informeerib registreerimisest viivitamatult kraide ja oblastite rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteesid, liiduja autonoomsete vabariikide ministrite nõukogusid ning NSV Liidu ministeeriume ja keskasutus.

Ministeeriumidel ja keskasutustel, liidu- ja autonoomsete vabariikide ministrite nõukogudel ja kohalike rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteedel abistada kõigit NSVL Välismajandussidemete Ministeeriumi ja tema kohalikke volinikke.

Need välismajandussidemetes osalejad, kes on saanud välisturule iseseisva väljumise õiguse enne käesoleva määruse vastuvõtmist, registreeritakse üldistel alustel.

NSV Liidu territooriumil moodustatud ühisettevõtete, rahvusvaheliste koondiste ja organisatsioonide kehtestatud korras registreerimisel tagab NSVL Rahandusministeerium nende registreerimise ka NSVL Välismajandussidemetes Ministeeriumis välismajandussidemetes osalejatena.

Välismajandussidemetes osalejad vastutavad registree-

rimisel esitatavate andmete töösuse ja nende hilisemate muudatuste eest.

3. Anda NSVL Välismajandussidemete Ministeeriumile õigus:

nóuda vajaduse korral ministeeriumidelt ja keskasutustelt, liidu- ja autonoomsete vabariikide ministrite nóukogudelt, kohalike rahvasaadikute nóukogude täitevkomiteedelt ning pankadelt ja välismajandussidemetes osalejatelt registreerimiskaartidele kantud andmete töösust kinnitavat informatsiooni;

võtta välismajandussidemetes osalejatelt registreerimistasu NSVL Välismajandussideme Ministeerumi poolt kindlaks määratud ja NSVL Rahandusministeeriumiga kooskólastatud ulatuses, mis tagaks registreerimiskulude hüvitamise.

NSVL Välismajandussidemete Ministeeriumil informeerida massiteabevahendite kaudu 20. märtsiks 1989. a. välismajandussidemetes osalejaid registreerimiskorras.

Üle NSV Liidu riigipiiri toimetatavate kaupade ja muu vara deklareerimine

4. Kehtestada, et 1. aprillist 1989. a. kuuluvad üle NSV Liidu riigipiiri toimetatavad kaubad ja muu vara kohustuslikule deklareerimisele kehtestatud näidise kohase veoste tollideklaratsiooni NSV Liidu riikliku tollikontrolli organitele esitamise teel.

Deklareerimist toimetavad välismajandussidemetes osalejad iseseisvalt või lepingu alusel NSVL Välismajandussideme Ministeeriumi üleliidulise välismajanduskoondise "Soyuzvnefttrans" või NSV Liidu riikliku tollikontrolli organite poolt kindlaks määratavate teiste organisatsioonide kaudu.

Kaupu ja muud vara, mida püütakse toimetada üle NSV Liidu riigipiiri veoste tollideklaratsiooni esitamata või kehtestatud deklareerimiskorda rikkudes, ei lubata toimetada välismaale või NSV Liitu. Teadvalt valeda andmete määrmine tollideklaratsiooni toob kaasa vastutuse kooskólas seadusandlusega.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuval Riikliku Tollikontrölli Peavalitsusel informeerida välismajandussidemetes osalejaid 20. märtsiks 1989. a. massiteabevahendite kaudu deklareerimiskorrast.

5. NSV Liidu riikliku tollikontrölli organid võtavad tolliprotseduuride eest tasu, sealhulgas makseid kontrahendiga teostatavate arvelduste valuutas NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Tollikontrölli Peavalitsuse poolt kindlaks määratud ja NSVL Rahandusministeeriumiga kooskõlastatud ulatuses.

Lubada NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuval Riikliku Tollikontrölli Peavalitsusel kasutada neid vahendeid kehtestatud korras riikliku tolliameti arendamiseks ja tema töökollektiivide sotsiaalseteks vajadusteks.

6. Kehtestada, et veoste tollideklaratsioonis sisalduvad andmed on välismajandustegevusalase riikliku statistika ametlikeks lähteandmeteks.

NSVL Riiklikul Statistikakomiteel, NSVL Välismajandus sidemete Ministeeriumil ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuval Riikliku Tollikontrölli Peavalitsusel tagada, et aastail 1989-1990 seataks NSV Liidus eisse välismajandustegevusalase riikliku statistika kogumise, töötlemise ja avaldamise süsteem sellisel kujul, mis vastaks andmete täielikkusele, tõesusele, avalikkusele ja rahvusvahelisele körvutamisele esitatavatele nüüdisnõuetele.

Mõnede üldriikliku tähtsusega kaupade eksportimise ja importimise kord

7. Kinnitada NSV Liidu vastavate ministeeriumide ja keskasutuste ning liiduvabariikide ministrite nõukogude poolt antavate litsentside alusel ettevõtete, koondiste, tootmiskooperatiivide ja muude Nõukogude organisatsioonide poolt aastail 1989-1990 eksportitava ja imporditava toodangu (tööde, teenuste) juurdelisatud loetelud.

Kehtestada, et seda korda rakendatakse ka toodangu (tööde, teenuste) mis tahes ostu-müügitehingute sooritamisel välisfirmade ja -organisatsioonidega NSV Liidu terri-

tooriumil.

Lubada NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riiklikul Välimajanduskomisjonil teha muudatusi toodangu (tööde, teenuste) kinnitatud loeteludes.

8. NSV Liidu territooriumil moodustatud ühisettevõtted, rahvusvahelised koondised ja organisatsioonid võivad eksportida ainult oma toodangut (töid, teenuseid) ja importida toodangut (töid, teenuseid) ainult oma vajadusteks. Vahendusoperatsioonide tegemiseks on vaja NSVL Välimajandussidemete Ministeeriumi luba.

Tootmiskooperatiivid ja nende liitud (ühendused) võivad eksportida ainult iseseisvalt valmistatavat toodangut (töid, teenuseid). Neil ei ole õigust tegelda kaupade kokkuostuga nende edasimüügiks ekspordi otstarbel ja kaupade impordiga nende edasimüügiks NSV Liidu siseturul ning vahendustalitusega (kui tegevusliik) välimajandusoperatsioonides.

Teised välimajandussidemetes osalejad ei tohi samuti tegelda kaupade kokkuostuga nende edasimüügiks ekspordi otstarbel ja kaupade impordiga nende edasimüügiks NSV Liidu siseturul, kui kehtivad sätted ei näe ette teisiti.

Välimajandussideme operatiivse reguleerimise abinoud

9. Välimajandussideme tasakaalustatud arenguks ja meie maa välimajanduspoliitika teostamise vahendite täiuslambamiseks võib erijuhtudel rakendada välimajandussideme operatiivse reguleerimise abinousid - piirata eksporti ja importi ning peatada välimajandussidemetes osalejate operatsioone.

Eksporti ja importi piiratakse teatud ajavahemikuks mõningate kaupade (tööde, teenuste), riikide ja riigigruppi osas juhul, kui seda nõuavad maksesuhete olukord, muud majanduslikud ja poliitilised tingimused ning sealhulgas selleks, et:

reguleerida noudmist ja pakkumist NSV Liidu siseturul; täita ekspordi ja impordi reglementeerimisega seotud

NSV Liidu rahvusvahelisi kohustusi;

saavutada vastastikku kasulikke leppeid rahvusvahelis-
tel kaubanduslääbirääkimistel;

rakendada abinousid vastuseks välisriikide ja (või)
lende ühenduste diskrimineerivatele aktsioneeridele.

Nimetatud ekspordi- ja impordipiiranguid rakendab NSV
Liidu Ministrite Nõukogu Riiklik Välismajanduskomisjon NSVL
Välismajandussidemete Ministeeriumi ettepanekul koos kompe-
tentsete riigiorganitega impordi ja ekspordi arv- või mak-
sukvootidena. Kõik teingud, mida sooritatakse selliste
kriteeride täitmise raames, tuleb litsentsida.

Kvoterimine ei laiene Nõukogude laenude tasumiseks ja
NSV Liidu territooriumile ehitatakate objektide tarvis
kaupade sisseveole NSV Liitu.

Käesoleva punkti sätteid ei rakendata NSV Liidu terri-
tooriumil moodustatud ühisettevõtete, rahvusvaheliste koon-
diste ja organisatsioonide omatoodangu eksportimise ning
nende oma vajadusteks kaupade importimise suhtes.

10. NSV Liidu Ministrite nõukogu Riiklik Välismajan-
duskomisjon peatab NSVL Välismajandussidemete Ministeeriumi
ja liiduvabariikide ministrite nõukogude ettepanekul välis-
majandussidemetes osalejate operatsioone juhul, kui leiab
aset ebaaus konkurents või kui nende tegevus kahjustab
riigi huve.

Otsused operatsioonide peatamise kohta langetatakse ju-
hul, kui:

rikutakse Nõukogude seadusandlus; NSV Liidu välismajan-
dussidemete operatiivse reguleerimise abinoude kohta, ei
järgita NSV Liidu rahvusvaheliste lepingute sätteid ning
rikutakse välisriikide seadusandlust, mis toob NSV Liidule
majanduslikku või poliitilist kahju;

välismajandusoperatsioonide sooritamisel rikutakse põ-
hikirjalist õigusvõimet, samuti sooritatakse sanktsioneeriri-
mata kaubavahetus-(barter-)operatsioone;

jääetakse korduvalt täitmata kohustuslikud eksportrahanded
ja eksporditakse samal ajal analoogilisi kaupu muudes vor-
nides;

eksporditakse NSV Liidust kaupu põhjendamatult mada-

late hindadega või imporditakse NSV Liitu kõrgendatud hindadega;

kui korduvalt eksportitakse või imporditakse ebakvaliteetset kaupa;

esitatakse teadvalt valesid andmeid reklaamis ning tolli-, valuuta-, finants- ja registreerimisdokumentides; rikutakse muul viisil Nõukogude seadusandlust.

Välismajandusoperatsioone võib peatada konkreetse tehingu keelamise teel või rikkuja kõigi selliste operatsioonide ajutise (kuni üheks aastaks) peatamise teel.

Rikkujat võib hoiatada ka tema välismajandusteguvust peatamata või tema suhtes võib rakendada eksporti- ja impordioperatsioonide litsentsimist kuni kuueks kuuks.

Peatamise otsust võib muuta või tühistada, kui kõrvaldatakse põhjused, mis tingisid selle vastuvõtmise.

Käesoleva punkti sätteid rakendatakse ka välisfirmade ja -organisatsioonide suhtes, kes sooritavad nimetatud rikkumisi NSV Liidu territooriumil.

x   x   x

11. Välismajandusteguvuse riikliku reguleerimise abinoudel on avalik iseloom. NSVL Välismajandussidemete Ministeriumil ja NSVL Kaubandus- ja Tööstuspatalil informeerida õigeaegselt nendest abinoudest Nõukogude ja välismaa välismajandussidemetes osalejaid.

12. NSVL Välismajandussidemete Ministeriumil esitada NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riiklikule Välismajanduskomisjonile kinnitamiseks "NSV Liidu välismajandussidemetetealaste operatsioonide litsentsimise korra määrustik", pidades silla teha see välismajandussidemetes osalejatele mässiteabevahendite kaudu teatavaks 20. märtsiks 1989. a.

13. Lubada NSVL Välismajandussidemete Ministeriumil osta 1989. aastal ministeeriumi 1989. aasta valuutaplaani üldassigneeringutest 3,1 miljoni vabalt konverteeritava valuutarubla eest tehnika- ja sidevahendeid, et varustada nendega ministeeriumi volinike aparaate ja spetsialiseeritud talitusi, kes võrmistavad veoste tollideklaratsioone.

Käesoleva määrase täitmisega seotud abinoude realiseerimiseks pehkestada NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures

asuvalle Riikliku Tollikontrolli Peavalitsusele aastaiks 1989-1990 mis tahes valuutaeraldiste normatiiviks 60 protsentti plaanivälistest tollituludest, kaasa arvatud faktuur- ja litsentsioperatsioonidest laekuvad tulud, kasutades neid vahendeid NSV Liidu tolliameti, samuti NSVL Riikliku Statistikakomitee materiaal-tehniliseks varustamiseks.

14. NSVL Välismajandussidemete Ministeeriumil ja NSVL Justiitsministeeriumil esitada 2 kuu jooksul NSV Liidu Ministrite Nõukogule ettepanekud käesolevast määrusest tulenevate muudatuste tegemise kohta kehtivas seadusandluses.

KINNITATUD

NSV Liidu Ministrite Nõukogu
7. märtsi 1989. a. määrusega nr. 203

NSV Liidu vastavate ministeeriumide ja keskasutusje ning liiduvabariikide ministrite nõukogude poolt antavate litsentside alusel ettevõtete, koondiste, tootmiskooperatiivide ja muude Nõukogude organisatsioonide poolt imporditava toodangu (toode, teenuste)

l o e t e l u

Toodangu (tööde, teenuste) nimetus	Litsentsi väljastav organ
Ravimid	NSVL Tervishoiuministeerium
Keemilised taimekaitsevahendid	NSVL Mineraalvääetiseministeerium
Trükitoodang ja kirjastamisteenused NSV Liidus	NSVL Kirjastuskomitee
Filmid, video- ja audiotoodang	NSVL Kinokomitee, NSVL Tele-Raadiokomitee, NSVL Kirjastuskomitee, NSVL Kultuuriministeerium, liiduvabariikide ministrite nõukogud (vastava nomenklatuuri kohaselt)
Tsentraliseeritud vahenditega ehitusteenuste osutamine NSV Liidu territooriumil välisfirmade osavó tul	NSVL Välismajandussideme Ministeerium
Välistööjõu kasutamine	NSVL Töökomitee
Teatritöö, kontsert- ja muu artistlik tegevus	NSVL Kultuuriministeerium, NSVL Teatriliit, liiduvabariikide teatriiliidud
Operatsioonid välisvaluutavahendite kaasamiseks krediididena, laenuude na, depositidena, hoiustena ja muul kujul	NSVL Välismajanduspank

MÄRKUS. Ettevõtted, koondised, tootmiskooperatiivid ja teised Nõukogude organisatsioonid ei tohi importida igat liiki relvi, laskemoona, sójatehnika ja spetsiaalseid komplekteerivaaid tooteid nende valmistamiseks, lõhkeaineid, rii-

gi julgeolekusse puutuvaid muid tooteid ja teenuseid, tuuma-materjale (sh. soojust kiirgavate detailide näol), -tehnoloogiaid, -seadmeid, -seadeldisi, spetsiaalseid mittetuumamaterjale ja nendega seotud teenuseid, ioniseeriva kiirguse allikaid; väärismetalle, nende sulameid ning tooteid; vääriskive ja neist valmistatud tooteid; mürke; narkootilisi ja psühhotroopseid aineid, oopiumi ja hasísi suitsetamise vahendeid; teisi tooteid ja teenuseid, mille sissevedu on keelatud, kuu seadusandlusega ei ole ette nähtud teisiti.

KINNITATUD

NSV Liidu Ministrite Nõukogu
7. märtsi 1989. a. maarusega nr. 203

NSV Liidu vastavate ministeeriumide ja keskasutuste ning liiduvabariikide ministrite nõukogude poolt antavate litsentside alusel ettevõtete, koondiste, tootmiskooperatiivide ja muude Nõukogude organisatsioonide poolt aastail 1989-1990 eksportitava toodangu (tööde, teenuste)

l o e t e l u

1	2	3
Toornafta, maagaas, gaasikondensaat, naftasaadused (bensiin, petrooleum, reaktiivkutus, diiselkutus, masuut, tahke paraafiin, maardeölid)	NSVL Välimajandusside demete Ministeerium	Väljastav organ*
Kivisüsi (energeetiline ja koksisuvi, k.a. antratsit ja segis)	- " -	
Mustmetallimaak ja -kontsentraat, malm, must valtsmetall, terastorud, ferrosulamid, vanaadium (V) oksiid, vana mustmetall ja mustmetalli jaated	- " -	
Värviliste metallide maagid, kontsentraadiid ja tööstustooted rendest, vaarismetallide maagid ja kontsentraadiid, varvilised metallid (k.a. sekundaarsed), nende sulamid, pulbrid, oksuidid, soolad, lshused, pooltooted, valts, varviline vanamettall ja metallijaatmed	- " -	
Haruldased metallid ja muldmetallid, nende ühendid ja pooljuhtmaterjalid	- " -	
Väärismetallidest tööstustooted	"NSVL Glavalmazzoloto"	
Apatiidikontsentraat, ammoniask, mineraalvääted, vaavel, vaavelhape, boorisaladusega toore ja selle saadused, aadikhape, aadikhappeanhüdriid, tsuklohekdaan, tsükloheksanoon, metanol, kaprolaktaam, polüreetaanid	NSVL Mineraalvääetise ministeerium	
Bensool (v.a. toorkivisöebensool)	NSVL Välimajandusside demete Ministeerium	

Fenool, stüroolid, tahn (tehniline susinik), sunteetiline kautsuk	NSVL Naftatöötlemisministeerium
Polüetüleen, polüpropüleen, polü-stürool, poluvinuulkloriidvaik, ioonivahetusvaigud, plastifikaato-rid, dimetuulteräftalaat, akruulnit-riil, etüleenglükool, varvained ja pooltooted nende valmistamiseks, nii-did ja tehiskiud tekstiilitoostusele, plastmasstorud, toidupiiritus	NSVL Keemiatoostuse Ministeerium
Metsamaterjalid; tselluloosi- ja paberitooted (v.a. madalasordiline puit ja puidujäätmad)	NSVL Metsatoostusmi-nisteerium
Makulatuur	NSVL Varustuskomitee, liiduvabariikide mi-nistrite nõukogud
Tsement	NSVL Ehitusmaterjali-ministeerium
Ilukivitoore, tooted sellest, kol-lektsioonmaterjalid ja paleontoloogilised naidised	NSVL Geoloogiamini-steerium, NSVL TA (vas-tava nomenklatuuri pi-res)
Puuvill (v.a. madalasordiline puuvill), linakiud, naturaalvill, ka-rusnahk ja toorkarusnahk	NSVL Välismajandussi-denete Ministeerium
Teravili (sh. tangud), jahu, sööda-kontsentraadid, ölikultuuride seem ned, taimeóli, loomsed toidurasvad (sh. voi), suhkur, liha ja lihasaa-dused, piim ja piimasaadused	NSVL Välismajandussi-denete Ministeerium
Kala ja kalasaadused (v.a. siseveekogude kalad, arvestamata lõhelisi)	NSVL Kalamajandusmi-nisteerium
Siseveekogude kalad (v.a. lõhelised)	Liiduvabariikide mi-nistrite nõukogud
Kanged alkoheolsed joogid	NSVL Agrotööstuskomitee
Vein	Liiduvabariikide mi-nistrite nõukogud
Metsloomad ja -linnud	- " -
Metsikud taimed	- " -
Ravimtaimed (sh. ravimtaimedest toore)	Liiduvabariikide mi-nistrite noukogud

Tiibeti meditsiini tooted	Liiduvabariikide ministrite nõukogud
Meditsiiniseadmed	NSVL Tervishoiuministeerium
Nõukogude leiutised ja teised teaduslik-tehnilise tegevuse tulemused	NSVL Teaduskomitee
Teatritöö, kontsert- ja muu artistlik tegevus	NSVL Kultuuriministeerium, NSVL Teatriliit, liiduvabariikide teatriliigid
Välisvaluutavahendite paigutamine krediididena, laenudena, deposiitiidena, hoiustena ja muul kujul	NSVL Välismajanduspank

NSVL Kultuuriministeerium ja NSVL Välismajanduspank annavad litsentse NSVL Välismajandussidemete Ministeeriumiga kooskõlastamata.

MÄRKUS. Ettevõtted, koondised, tootmiskooperatiivid ja teised Nõukogude organisatsionid ei tohi eksportida relvi, laskemoona, sõjatehnikat ja spetsiaalseid komplekteerivaid tooteid nende valmistamiseks, lõhkeaineid, tuumamaterjale (sh. soojust kiirgavate detailide näol), -tehnoloogiat, -seadeldisi, mittetuumamaterjale ja nendega seotud teenuseid, ioniseeriva kiirguse allikaid; väärismetalle, nende sulameid ja tooteid neist; vääriskive ja neist valmistatud tooteid; mitmesuguseid tooteid ja tehnoloogiaid, mida saab kasutada või kasutatakse relvastuse ja sõjatehnika loomisel (nomenklatuur tehakse teatavaks kehtestatud korras); mürke; narkootilisi ja psühhotroopseid vahendeid, oopiumi ja hasiši suitsetamise vahendeid; kunstiesemeid, vanaaegseid ja teisi esemeid, millel on suur kunstiline, ajalooline, teaduslik ja muu kultuuriväärtus, ajaloo- ja kultuurimälestisi; teisi tooteid ja teenuseid, mille väljavedu on keelatud, kui seadusandlusega ei ole ette nähtud teisiti.

ПОРЯДОК
регистрации предприятий, объединений,
производственных кооперативов и иных организаций,
осуществляющих экспортно-импортные операции

Утвержден Министерством внешних экономических связей
СССР от 14 марта 1989 г.
Внешняя торговля. - 1989. - № 3 (приложение)

1. Настоящий порядок регистрации предприятий, объединений, производственных кооперативов и иных организаций, непосредственно осуществляющих экспортно-импортные операции (далее именуются - участники внешнеэкономических связей), разработан во исполнение постановления Совета Министров СССР от 7 марта 1989 года № 203 "О мерах государственного регулирования внешнеэкономической деятельности".

2. Все участники внешнеэкономических связей, желающие воспользоваться предоставленным правом непосредственного выхода на внешний рынок, должны обязательно зарегистрироваться.

Регистрация осуществляется также с целью обеспечения систематизированного учета участников внешнеэкономических связей, их внешнеторговых операций, создания условий для получения ими информационных и консультационных услуг, а также ознакомления с их деловой специализацией партнеров за рубежом и в СССР.

Регистрации подлежат предприятия, объединения, производственные кооперативы и иные организации, включая консорциумы, акционерные общества, торговые дома, ассоциации делового сотрудничества с зарубежными странами, другие ассоциации, созданные на территории СССР совместные предприятия, международные объединения и организации, которые в соответствии с действующим законодательством имеют право осуществлять внешнеэкономическую деятельность, включая прямые производственные и научно-технические связи, прибреж-

ную и приграничную торговлю и товарообменные операции.

Участники внешнеэкономических связей, получившие право самостоятельного выхода на внешний рынок до принятия постановления Совета Министров СССР от 7 марта 1989 г. № 203 "О мерах государственного регулирования внешнеэкономической деятельности", регистрируются на общих основаниях.

3. Регистрация включает: 1) представление заполненной по установленной форме регистрационной карточки; 2) присвоение регистрационного номера; 3) занесение в официально публикуемый Государственный реестр; 4) выдачу Свидетельства о регистрации; 5) незамедлительное информирование Министерством внешнеэкономических связей (далее именуется МВЭС СССР) соответствующих исполнкомов, краевых, областных Советов народных депутатов, Советы Министров союзных и автономных республик, министерств и ведомств СССР о регистрации участников внешнеэкономических связей.

4. Регистрация участников внешнеэкономических связей осуществляется МВЭСом СССР или через аппараты уполномоченных МВЭС СССР на местах. Адреса пунктов регистрации приведены в Приложении I к настоящему Порядку.

5. Министерство финансов СССР при регистрации в установленном порядке совместных предприятий, международных объединений и организаций, созданных на территории СССР, обеспечивает также их регистрацию в МВЭС СССР в качестве участников внешнеэкономических связей.

Совместные предприятия, международные объединения и организации, зарегистрированные в Министерстве финансов СССР до принятия постановления Совета Министров СССР от 7 марта 1989 г. № 203 "О мерах государственного регулирования внешнеэкономической деятельности", регистрируются в МВЭС СССР или через аппараты уполномоченных МВЭС СССР на местах в соответствии с настоящим Порядком.

6. Регистрация производится на основании представленной участником внешнеэкономических связей регистрационной карточки, заполненной им по установленной форме (Приложение 2) в двух экземплярах.

Вместе с регистрационной карточкой представляются:

- государственными предприятиями, объединениями, организациями - копия устава, заверенная подписью руководителя и скрепленная печатью;
- производственными кооперативами - нотариально заверенная копия устава и справка о наличии счета в местном отделении банка.

В уставе должны быть отражены характер и номенклатура внешнеэкономической деятельности по производимой продукции (работам, услугам).

МВЭС СССР имеет право запрашивать у министерств и ведомств, Советов Министров союзных и автономных республик, исполкомов местных Советов народных депутатов, банков и участников внешнеэкономических связей информацию, подтверждающую достоверность сведений, сообщаемых в регистрационных карточках, в том числе о происхождении планируемых к экспорту товаров (работ, услуг).

Участники внешнеэкономических связей отвечают за достоверность сведений, представляемых для регистрации и при последующих их изменениях, разрешенных в соответствии с установленным порядком к опубликованию в печати.

7. Регистрационная карточка представляется в машинописном виде в регистрирующую организацию, непосредственно или по почте:

- в графе "Заявитель" указывается полное и краткое наименование участника внешнеэкономических связей;

- в графе "Код ОКПО" указывается код предприятия, объединения, производственного кооператива и иной организации согласно "Общесоюзному классификатору предприятий и организаций", выданный в установленном порядке Главным вычислительным центром Госкомстата СССР или главными вычислительными центрами Госкомстатов союзных республик (Приложение 3);

- в графах "Почтовый адрес" и "Телефон" указываются полный почтовый адрес участника внешнеэкономических связей (включая почтовый индекс) и телефон, которые будут использоваться им для деловой переписки и переговоров, в том числе зарубежными партнерами;

- в графе "Руководитель", "Гл. бухгалтер" указывается

полностью фамилия, имя и отчество соответствующих должностных лиц;

- в графе "Номенклатура экспортной производимой продукции (работ, услуг)" указывается производимая продукция (работы, услуги), планируемая к поставке на экспорт;

- в графе "Номенклатура импорта товаров (работ, услуг)" указывается укрупненная номенклатура товаров (работ, услуг), закупаемых для основной производственной деятельности и других собственных нужд и целей, предусмотренных действующим законодательством;

- в графе "Номера счетов, отделений банков" указываются счета в местных отделениях банков, Внешэкономбанке ССР и его отделениях;

- в графе "Вышестоящая организация" указывается полное наименование вышестоящей организации или органа, которымтвержден устав участника внешнеэкономических связей.

При недостатке места для указания данных в графах регистрационной карточки необходимая информация указывается на дополнительных листах со ссылкой на соответствующий номер графы документа. Дополнительные листы заверяются подписью руководителя организации и скрепляются печатью.

8. Регистрирующая организация не позднее 30 дней с даты получения оформленных надлежащим образом документов вносит участника внешнеэкономических связей под соответствующим регистрационным номером в Государственный реестр участников внешнеэкономических связей и выдает ему Свидетельство о регистрации установленного образца (Приложение 4). В случае представления не надлежащим образом оформленной регистрационной карточки она возвращается заявителю для переоформления.

При оформлении Свидетельства о регистрации участник внешнеэкономических связей представляет (непосредственно или по почте) регистрирующей организации квитанцию местного отделения сберегательного банка о переводе 250 рублей на расчетный счет "ИнформВЭС" МВЭС ССР № 302307 в Москворецком отделении Промстройбанка ССР города Москвы.

Утерянное Свидетельство о регистрации возврочению не подлежит и участник внешнеэкономических связей проходит ре-

гистрацию в соответствии с настоящим Порядком регистрации.

9. Регистрационный номер участника внешнеэкономических связей указывается им в грузовых таможенных декларациях и при запросах на получение лицензий на экспорт и импорт.

10. В случае изменения наименования предприятия, объединения, производственного кооператива и иной организации, характера и номенклатуры его внешнеэкономической деятельности, указанных в Свидетельстве о регистрации, участник внешнеэкономических связей обязан перерегистрироваться в соответствии с настоящим Порядком регистрации.

Информацию об изменении других регистрационных данных участник внешнеэкономических связей должен не позднее, чем в 30 дневный срок, направлять в регистрирующую организацию.

II. Перечень участников внешнеэкономических связей по мере их регистрации публикуется в журнале "Внешняя торговля", а также в других изданиях на основе материалов Государственного реестра участников внешнеэкономических связей.

Приложение I

Министерство внешних экономических связей СССР сообщает,
что регистрация осуществляется следующими организациями:

103006 г. Москва, ул. Чехова, 2

Уполномоченному МВЭС СССР по Центральному району

(до 1.07.89 г. только для г. Москвы и Московской области)
т. 299-17-84, 299-48-34

196084 г. Ленинград, Московский проспект, 98

Уполномоченному МВЭС СССР по Ленинграду и Ленинградской об-
ласти, т. 298-42-74

690000 г. Владивосток, ул. Посытская, 23

Уполномоченному МВЭС СССР по Дальнему Востоку
т. 2-36-53

692900 г. Находка, ул. Портовая, 4

Зав. отделением по портам Находка, Восточный
т. 5-72-88

680670 г. Хабаровск, ул. Шеронова, 113

Зав. отделением по Хабаровскому краю и Амурской области
т. 33-01-56

664003 г. Иркутск, ул. Грязнова, 1

Зав. отделением по Иркутской, Читинской области и Бурятской
АССР, т. 24-30-57

252655 г. Киев, ул. Большая Житомирская, 19

Уполномоченному МВЭС СССР по Украинской ССР
т. 212-29-16

340002 г. Донецк-2, пр. Б.Хмельницкого, д. 102, кв. 99

Зав. отделением по Донецкой области
т. 93-48-72

348000 ГСП, г. Ворошиловград, пл. Героев Великой Отечествен-
ной войны, облисполком

Зав. отделением по Ворошиловградской области
т. 252-60-31

330107 г. Запорожье-107, ул. Ленина, 164
Зав. отделением по Запорожской области
т. 234-93-II

325000 г. Херсон, Главпочтамт, абонем. ящик 30
Зав. отделением по Херсонской и Николаевской областям
т. 006-60-09

333005 г. Симферополь-5, Дом Советов
Зав. отделением по Крымской области
т. 225-46-75

270107 г. Одесса, ул. Свердлова, 83
Зав. отделением по Одесской области
т. 209-09-90

310546 ГСП, г. Харьков
Зав. отделением по Харьковской области
т. 243-70-20

320070 г. Днепропетровск 70, ул. Центральная, 10
Зав. отделением по Днепропетровской области
т. 244-06-15

316022 г. Кировоград, пл. Кирова, Дом Советов
Зав. отделением по Кировоградской области
т. 224-46-65

286000 г. Винница, ГСП-86, ул. Гоголя, 14
Зав. отделением по Винницкой области
т. 222-66-49

290004 г. Львов-4, ул. Ленина, 14
Зав. отделением по Львовской области
т. 275-82-73

244030 г. Сумы, 30, абонэм. ящик 131
Зав. отделением по Сумской области
т. 222-53-32

252655 г. Киев-25, ГСП, ул. Большая Житомирская, 19в
Зав. отделением по Киевской области
т. 212-39-39

220113 г. Минск, ул. Якуба Коласа, 65
Уполномоченному МВЭС СССР по Белорусской ССР
т. 66-04-63

226000 г. Рига, ул. Горького, 20
Уполномоченному МВЭС СССР по Латвийской ССР
т. 28-95-07

232001 г. Вильнюс, ул. К. Пажелос, 28/5
Уполномоченному МВЭС СССР по Литовской ССР
т. 62-44-33

200090 г. Таллинн, Пярнуское шоссе, 8
Уполномоченному МВЭС СССР по Эстонской ССР
т. 44-26-18

380018 г. Тбилиси, ул. Руставели, 8. Дом правительства
Уполномоченному МВЭС по Грузинской ССР
т. 99-60-37

370000 г. Баку, ул. Зевина, 1
Уполномоченному МВЭС СССР по Азербайджанской ССР
т. 92-72-35

375019 г. Ереван, ул. Антараин, 188
Уполномоченному МВЭС СССР по Армянской ССР
т. 58-14-41

480091 г. Алма-Ата, ул. Комсомольская, 45
Уполномоченному МВЭС СССР по Казахской ССР
т. 62-14-53

720000 г. Фрунзе, ул. 40 лет Октября, 42
Уполномоченному МВЭС СССР по Киргизской ССР
т. 26-66-07

277612 г. Кишинев, пр. Ленина, 73
Уполномоченному МВЭС СССР по Молдавской ССР
т. 22-21-26

744000 г. Ашхабад, ул. Бородинская, 2
Уполномоченному МВЭС СССР по Туркменской ССР
т. 5-14-70

734000 г. Душанбе, ул. Мозаева, 21
Уполномоченному МВЭС СССР по Таджикской ССР
т. 27-43-96

700000 г. Ташкент, ГСП, пр. Ленина, 16
Уполномоченному МВЭС СССР по Узбекской ССР

П р и м е ч а н и е. С 1 апреля 1989 года и до создания
управления уполномоченных МВЭС СССР в отдельных автономных
республиках, краях и областях регистрация участников внешне-
экономических связей будет временно осуществляться представи-
телями МВЭС СССР, находящимися при соответствующих Советах
Министров автономных республик, крайисполкомах и облисполко-
мах.

РЕГИСТРАЦИОННАЯ КАРТОЧКА
участника внешнеэкономических связей

1. Заявитель _____ Код ОКПД

_____

2. Почтовый адрес _____

_____

Телефон _____ Телеграф _____

3. Руководитель (ФИО) _____

4. Гл. Бухгалтер (ФИО) _____

5. Номенклатура экспорта производимой продукции (работ, услуг)
_____

6. Номенклатура импорта товаров (работ, услуг) _____

7. Номера счетов, наименование отделений банков _____

8. Вышестоящая организация _____

_____

М. П.

Подпись руководителя
организации

Дата

Необходимым элементом регистрации является указание номера кода по Общесоюзному классификатору предприятий и организаций (ОКПО). Присвоение кодов ОКПО осуществляется следующими организациями системы Госкомстата СССР:

I. ГВЦ Госкомстата СССР	105679 Москва, Измайловское ш., 44
2. ГВЦ Госкомстата РСФСР	103012 Москва, Черкасский пер., 9
3. ГВЦ Госкомстата Украинской ССР	252023 Киев, ул. Куйбышева, 4
4. ГВЦ Госкомстата Белорусской ССР	220070 Минск, Партизанский пр., 14
5. ГВЦ Госкомстата Узбекской ССР	700077 Ташкент, Луначарское ш., 63
6. ГВЦ Госкомстата Казахской ССР	480124 Алма-Ата, пр. Абая, 125
7. ГВЦ Госкомстата Грузинской ССР	380085 Тбилиси, пр. Мира, 4
8. ГВЦ Госкомстата Азербайджанской ССР	370136 Баку, пр. Строителей, пл. 50-летия Советского Азербайджана
9. ГВЦ Госкомстата Литовской ССР	232746 Вильнюс, пр. Ленина, 31
10. ГВЦ Госкомстата Молдавской ССР	277028 Кишинев, Котовское ш., 53
II. ГВЦ Госкомстата Латвийской ССР	226301 ГСП, Рига, ул. Личплета, I
12. ГВЦ Госкомстата Киргизской ССР	720884 Фрунзе, ул. Фрунзе, 374
13. ГВЦ Госкомстата Таджикской ССР	734052 Душанбе, ул. Анти, 127
14. ГВЦ Госкомстата Армянской ССР	375023 Ереван, пр. Орджоникидзе, 7
15. ГВЦ Госкомстата Туркменской ССР	744000 Ашхабад, пр. Свободы, 72
16. ГВЦ Госкомстата Эстонской ССР	200105 Таллинн, ул. Эндла, 15

С В И Д Е Т Е Л Ь С Т В О

Выдано в том, что " _____" 19 ____ г.
(дата регистрации)

(наименование участника внешнеэкономических связей с указанием адреса)

занесен(а, о) в Государственный реестр участников внешнеэкономических связей под № _____
и осуществляет _____

(характер внешнеэкономической деятельности и номенклатура товаров (работ, услуг)

М. П.

Подпись
по уполномочию МВЭС СССР

ПОЛОЖЕНИЕ
о ПОРЯДКЕ ЛИЦЕНЗИРОВАНИЯ ОПЕРАЦИЙ
во ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЯХ СССР

Утверждено Государственной внешнеэкономической комиссией
Совета Министров СССР от 20 марта 1989 г. //
Экономическая газета. - 1989. - № 13. - С. 23;
Внешняя торговля. - 1989. - № 3 (приложение)

1. Настоящее положение вводится во исполнение постановлений Совета Министров СССР от 2 декабря 1988 г. "О дальнейшем развитии внешнеэкономической деятельности государственных, кооперативных и иных общественных предприятий, объединений и организаций" и от 7 марта 1989 г. "О мерах государственного регулирования внешнеэкономической деятельности".

2. Лицензирование экспорта и импорта применяется на определенные периоды времени по:

- сделкам с продукцией (работами, услугами), включенной в перечни товаров общегосударственного назначения;

- сделкам, осуществляемым в рамках ограничений экспорта и импорта;

- как предупредительная мера в отношении участников внешнеэкономических связей, практикующих недобросовестную конкуренцию и наносящих своими операциями ущерб интересам государства.

3. Порядок лицензирования, устанавливаемый настоящим Положением, является обязательным для всех участников внешнеэкономических связей и по всем видам внешнеэкономической деятельности, включая прямые производственные и научно-технические связи, прибрежную и пограничную торговлю и товарообменные операции.

Под участниками внешнеэкономических связей понимаются предприятия, объединения, производственные кооперативы и иные организации, непосредственно осуществляющие внешнеэкономическую деятельность, включая консорциумы, акционерные общества, торговые дома, ассоциации делового сотрудничества с зарубежными странами, другие ассоциации, созданные на территории СССР совместные предприятия, международные объединения и организации.

4. Лицензии выдаются участникам внешнеэкономических связей, зарегистрированным в Государственном реестре таких участников, и не подлежат передаче другим юридическим лицам.

Генеральные лицензии являются разрешениями на экспорт и импорт товаров на срок, как правило, до одного года.

Разовые лицензии являются разрешениями на экспорт или импорт товаров по каждой отдельной сделке и выдаются на срок, необходимый для ее осуществления, но не свыше одного года.

По мотивированной просьбе заявителя срок действия генеральной или разовой лицензии может быть продлен.

Продление лицензии подтверждается в письменной форме.

5. Лицензии на сделки по товарам общегосударственного назначения выдаются министерствами и ведомствами СССР, Советами Министров союзных республик в соответствии с номенклатурой, закрепленной за ними в перечнях соответствующей продукции (работ, услуг), утверждаемых Советом Министров СССР. Такие лицензии выдаются на определенный объем или стоимость поставок (при необходимости с возможными рекомендациями по ценам). При этом специализированные внешнеэкономические организации получают, как правило, генеральные лицензии под государственные плановые задания по экспорту или импорту соответствующей продукции (работ, услуг). Предприятия, объединения, производственные кооперативы и иные советские организации получают лицензии по каждой отдельной сделке.

6. Лицензии по сделкам на экспорт и импорт, осуществляемые в рамках установленных ограничений (квот), выдаются Министерством внешних экономических связей СССР на объем или стоимость поставок (при необходимости с возможными рекомендациями по ценам) для каждой отдельной сделки. Преимущество при заполнении квот предоставляется специализированным внешнеэкономическим организациям, а также экспортёрам или импортерам, обеспечивающим наилучшие условия сделок.

7. Лицензирование операций участников внешнеэкономических связей в качестве предупредительной меры осуществляется Министерством внешних экономических связей СССР для каждой отдельной сделки.

8. Информация о передаче товаров общегосударственного назначения, утверждаемых Советом Министров СССР, а также о

введении мер по ограничению экспорта и импорта публикуется Министерством внешних экономических связей СССР в оперативном порядке в центральной печати, а также немедленно доводится до сведения органов государственного таможенного контроля. До сведения этих органов доводится также перечень участников внешнеэкономических связей, чьи операции приостанавливаются или лицензируются в индивидуальном порядке.

Копия полученной лицензии прилагается к грузовой таможенной декларации и служит основанием для пропуска лицензируемых грузов через государственную границу СССР.

Участники внешнеэкономических связей, осуществляющие экспорт или импорт лицензируемых товаров, направляют в министерства, ведомства СССР или Советы Министров союзных республик, выдавшие соответствующие лицензии, уведомления о заключении на их основании контрактов с зарубежными партнерами.

В целях систематизации лицензирования и контроля над заполнением квот министерства и ведомства СССР, Советы Министров союзных республик немедленно направляют в объединение "ИнформВЭС" МВЭС СССР на машинных носителях или по каналам связи информацию о выданных ими лицензиях, их содержании и использовании.

9. Лицензии выдаются на основании заявок участников внешнеэкономических связей, направляемых в соответствующие министерства и ведомства СССР и Советы Министров союзных республик по форме, указанной в приложении к настоящему положению.

Наличие у заявителя контракта, заключенного до решения о выдаче лицензии, не является основанием для ее выдачи.

Министерства, ведомства СССР и Советы Министров союзных республик имеют право запрашивать у заявителей дополнительную информацию, необходимую для принятия решений о выдаче лицензии.

Участники внешнеэкономических связей отвечают за достоверность сведений, представляемых для рассмотрения заявлений на выдачу лицензии.

За выдачу лицензии взимается плата в размере 50 рублей, расходуемая на покрытие затрат, связанных с выдачей лицензий и ведением их учета.

Министерства, ведомства СССР и Советы Министров союзных республик, выдающие лицензии, заблаговременно публикуют адреса своих подведомственных организаций, являющихся получателями указанных платежей, и их счета в соответствующих банках.

При направлении заявлений в МВЭС СССР платежи переводятся на счет объединения "ИнформВЭС" № 302307 в Москворецком отделении Промстройбанка СССР в г. Москве.

10. Решения о выдаче лицензии принимаются соответствующими министерствами, ведомствами, Советами Министров союзных республик не позднее 30 дней с момента поступления заявки. Решение об отказе в выдаче лицензии должно быть мотивированным и направляется в письменной форме.

II. Министерства и ведомства СССР и Советы Министров союзных республик при рассмотрении заявлений на выдачу лицензий в необходимых случаях получают в МВЭС СССР консультации по торгово-политическим и коммерческим вопросам.

МВЭС СССР регулярно информирует их о негативных моментах развития торгово-экономических отношений с отдельными странами и группами стран, конъюнктуры на отдельных рынках в целом или по отдельным товарам (работам, услугам), по иным политическим и экономическим факторам, которые должны учитываться при принятии решений о выдаче лицензий.

ПЕРЕЧЕНЬ

продукции (работ, услуг), ИМПОРТ которой в 1989 и 1990 годах осуществляется предприятиями, объединениями, производственными кооперативами и иными советскими организациями по лицензиям, выдаваемым соответствующими министерствами и ведомствами СССР и Советами Министров союзных республик

Наименование продукции (работ, услуг)	Органы, выдающие лицензии
Лекарственные средства	Минздрав СССР
Химические средства защиты растений	Минудобрений СССР

Наименование продукции (работ, услуг)	Органы, выдающие лицензии
Печатная продукция и услуги по изданию в СССР	Госкомиздат СССР
Кино-, видео- и аудиопродукция	Госкино СССР, Гостелерадио СССР, Госкомиздат СССР, Минкультуры СССР, Советы Министров союзных республик (по соответствующей номенклатуре)
Услуги по строительству объектов на территории СССР с привлечением иностранных фирм за счет средств централизованных источников	МВЭС СССР
Привлечение иностранной рабочей силы	Госкомтруд СССР
Театральная, концертная, иная артистическая деятельность	Минкультуры СССР
Операции по привлечению средств в иностранной валюте в форме кредитов, займов, депозитов, вкладов и в других формах	Внешэкономбанк СССР

П р и м е ч а н и е. Предприятия, объединения, производственные кооперативы и иные советские организации не могут осуществлять импорт оружия всякого рода, боеприпасов, военной техники и специальных комплектующих изделий для их производства, взрывчатых веществ и других видов продукции и услуг, затрагивающих безопасность страны; ядерных материалов (включая материалы в виде тепловыделяющих сборок), технологий, оборудования, установок, специальных неядерных материалов и связанных с ними услуг, источников ионизирующего излучения; драгоценных металлов, сплавов и изделий из них; драгоценных камней и изделий из них; ядов; наркотических и психотропных средств, приспособлений для курения опия и гашши; других видов продукции и услуг, ввоз которых запрещен, если иное не предусмотрено законодательством.

ПЕРЕЧЕНЬ

продукции (работ, услуг), ЭКСПОРТ которой в 1989 и 1990 годах осуществляется предприятиями, объединениями, производственными кооперативами и иными советскими организациями по лицензиям, выдаваемым соответствующими министерствами и ведомствами СССР и Советами Министров союзных республик

Наименование продукции (работ, услуг)	Органы, выдающие лицензии*
Нефть сырая, газ природный, газовый конденсат, нефтепродукты (бензин, керосин, реактивное топливо, дизельное топливо, мазут, парафин твердый, масла смазочные)	МВЭС СССР
Уголь каменный (энергетический и коксующийся, включая антрацит и шихту)	МВЭС СССР
Руды и концентраты черных металлов, чугун, прокат черных металлов, трубы стальные; ферросплавы, пятиокись ванадия, лом и отходы черных металлов	МВЭС СССР
Руды, концентраты и промпродукты цветных металлов, руды и концентраты драгоценных металлов, цветные металлы, включая вторичные, их сплавы, порошки, окислы, соли, растворы, полуфабрикаты, прокат, лом и отходы цветных металлов	МВЭС СССР
Редкие и редкоземельные металлы, их соединения и полупроводниковые материалы	МВЭС СССР
Промпродукты драгоценных металлов	Глачалмаззолото СССР
Апатитовый концентрат, аммиак, минеральные удобрения, сера, серная кислота, борсодержащее сырье и продукты из него, уксусная кислота, уксусный ангидрид, циклогексан, циклогексанон, метанол, капролактам, полиуретаны	Минудобрений СССР
Бензол (кроме бензола сырого каменноугольного)	МВЭС СССР

Наименование продукции (работ, услуг)	Органы, выдающие лицензии*
Фенол, стиролы, сажа (технический углерод), каучук синтетический	Миннефтехимпром СССР
Полиэтилен, полипропилен, полистирол, смола поливинилхлоридная, смолы ионообменные, пластификаторы, диметилтерефталат, акрилонитрил, этиленгликоль, красители и полу продукты для их производства, нити и волокна химические текстильные, трубы пластмассовые, спирт этиловый пищевой	Минхимпром СССР
Лесоматериалы и целлюлозно-бумажная продукция (кроме низкосортной) древесины и отходов лесопереработки)	Минлеспром СССР
Макулатура	Госснаб СССР, Советы Министров союзных республик
Цемент	Минстройматериалов СССР
Камнесамоцветное сырье, изделия из него, коллекционные материалы и палеонтологические образцы	Мингео СССР, Академия наук СССР (по соответствующей номенклатуре)
Хлопок (за исключением хлопка низких сортов), льноволокно, шерсть натуральная, пушнина и меховое сырье	МВЭС СССР
Зерно (включая крупуяное), мука, кормовые концентраты, масличное семя, масла растительные, жиры животные продовольственные (включая масло коровье), сахар, мясо и мясопродукты, молоко и молочные продукты)	МВЭС СССР
Рыба и рыбопродукты (за исключением рыбы внутренних водоемов, кроме осетровых	Минрыбхоз СССР
Рыба внутренних водоемов, кроме осетровых	Советы Министров союзных республик
Ликеро-водочные изделия	Госагропром СССР
Вино	Советы Министров союзных республик
Дикие животные и птицы	-"
Дикорастущие растения	-"

Наименование продукции (работ, услуг)	Органы, выдающие лицензии*
Лекарственные средства (включая лекарственное растительное сырье)	Советы Министров союзных республик
Продукты тибетской медицины	-"-
Медицинское оборудование	Минздрав СССР
Советские изобретения и другие результаты научно-технической деятельности	ГКНТ СССР
Театральная, концертная, иная артистическая деятельность	Минкультуры СССР
Операции по размещению средств в иностранной валюте в форме кредитов, займов, депозитов, вкладов и в других формах	Внешэкономбанк СССР

* Минкультуры СССР и Внешэкономбанк СССР выдают лицензий без согласования с МВЭС СССР

П р и м е ч а н и е. Предприятия, объединения, производственные кооперативы и иные советские организации не могут осуществлять экспорт вооружения, боеприпасов, военной техники и специальных комплектующих изделий для их производства, взрывчатых веществ; ядерных материалов (включая материалы в виде тепловыделяющих сборок), технологий, оборудования, установок, специальных неядерных материалов и связанных с ними услуг, источников ионизирующего излучения, драгоценных металлов, сплавов и изделий из них; драгоценных камней и изделий из них; отдельных видов продукции и технологий, которые используются или могут быть использованы при создании вооружения и военной техники (номенклатура доводится в установленном порядке); ядов; наркотических и психотропных средств; приспособлений для курения опия и гашиша; произведений искусства и предметов старины и других предметов, представляющих значительную художественную, историческую, научную и иную культурную ценность памятников истории и культуры; других видов продукции и услуг, вывоз которых запрещен, если иное не предусмотрено законодательством.

1. Организация-заявитель. ее адрес		7. ЗАЯВЛЕНИЕ № ☐ генеральную ☐ разовую лицензию		
2. Рег. №		8. ЛИЦЕНЗИЯ № ☐ генеральная ☐ разовая		
3. Министерство (ведомство) организации-заявителя		9. ☐ Покупатель ☐ Продавец, его адрес		
4. Страна назначения		11. Срок действия лицензии	по заявлению	по лицензии
5. Страна происхождения		12. Характер сделки		
6. ☐ Входной в СССР ☐ Выходной пункт		13. Валюта платежа		
14. Написание и полная характеристика товара		15. Код товара	16. Ед. изм-рения	17. Количество
				18. Срок поставки
				19. Стоимость в иванг. руб.

21. Ф. И. О руководителя организации-заявителя		22. Согласовано с министерством (ведомством)	
должность		Ф. И. О.	
Подпись		должность	
М.П.	Дата	Подпись	М.П.
23. Министерство (ведомство), выдавшее лицензию			
Ф. И. О.			
должность			
Подпись			
Дата			
24. Особые условия лицензии			

О ПОРЯДКЕ ПОДПИСАНИЯ ВНЕШНЕТОРГОВЫХ СДЕЛОК

Постановление Совета Министров СССР

от 14 февраля 1978 г. № 122 //

СП СССР. - 1978. - Отд. I. - № 6. - Ст. 35.

Совет Министров СССР постановляет:

I. Установить, что:

внешнеторговые сделки, заключаемые советскими организациями, правомочными совершать внешнеторговые операции, должны подписываться двумя лицами. Право подписи таких сделок имеют руководитель и заместители руководителя указанной организации, руководители фирм, входящих в состав этой организации, а также лица, уполномоченные доверенностями, подписанными руководителем организации единолично, если уставом (положением) организации не предусматривается иное;

векселя и другие денежные обязательства, выдаваемые советскими организациями, правомочными совершать внешнеторговые операции, должны подписываться двумя лицами - руководителем или заместителем руководителя такой организации и главным (старшим) бухгалтером этой организации или лицом, уполномоченным доверенностью, подписанной руководителем и главным (старшим) бухгалтером организации. Указанные векселя и другие денежные обязательства могут быть также подписанными двумя лицами, уполномоченными доверенностями, подписанными руководителем и главным (старшим) бухгалтером организации.

Имена и фамилии лиц, имеющих право подписи внешнеторговых сделок, а также векселей и других денежных обязательств, публикуются в печатном органе министерства внешней торговли или в печатном органе министерства, государственного комитета или ведомства, в системе которого находится соответствующая организация.

2. Внешнеторговые сделки, заключаемые на аукционах и биржах советскими организациями, указанными в пункте I настоящего постановления, совершаются по правилам, действующим на соответствующих аукционах и биржах.

3. Порядок подписания внешнеторговых сделок, векселей

и других денежных обязательств, установленный настоящим постановлением, не распространяется на обязательства, подписываемые от имени учреждений Госбанка СССР и Внешторгбанка СССР, и доверенности; выдаваемые от имени этих учреждений, а также на операции по иностранному страхованию.

4. Ввести порядок подписания внешнеторговых сделок, а также векселей и других денежных обязательств, установленный настоящим постановлением, с I марта 1978 г.

5. Внести в Президиум Верховного Совета СССР проект Указа "О признании утратившими силу некоторых законодательных актов СССР по вопросам внешней торговли"^I.

---

^I Указ Президиума Верховного Совета СССР от 28 февраля 1978 г. "О признании утратившими силу некоторых законодательных актов СССР по вопросам внешней торговли" опубликован ("Ведомости Верховного Совета СССР", 1978 г., № 10, ст. 162).

EKSPORDI- JA IMPORDIOPERATSIOONIDE KORRAL
LEPINGUSUHETE REGULEERIMISE
PÖHTINGIMUSED

Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu
25. juuli 1988. a. määrusega № 888 //
ENSV ÜVT. - 1989. - № 6. - Art. 74.

I. Üldsaated

1. Käesolevad põhitingimused reguleerivad eksportdiks kaupa hankivate või importkauba tellijaks olevate riiklike, kooperatiivsete ja muude ühiskondlike ettevõtete ning välismajandusorganisatsioonide vahelisi lepingusuhteid.

Käesolevate põhitingimuste kehtivus laieneb ka suhetele, mis on seotud tootmisalaste teenuste (kaasa arvatud teenused tehnoloolduse ning projekteerimis-, montaaži-, hoolitus-montaaži-, remondi- ja muude tööde tegemisel) ning teaduslik-tehnilise tegevuse tulemuste eksporti ja impordiga.

Käesolevates põhitingimustes reguleerimata küsimustes juhinduvad poolde "Tootmistechnilise otstarbega toodangu hängete põhimäärtuse" ja "Tarbekaubahängete põhimäärtuse" vastavatest kohaldatavatest normidest.

Nõukogude organisatsioonide poolt kauba hankimine välisriikides objektide rajamise ja ekspluateerimise ning muude tööde tegemise korral, samuti NSV Liidu territooriumil

---

Selies ja järgnevates punktides mõistetakse ettevõtete all ettevõtteid, koondisi, organisatsioone ja asutusi.

** Edaspidi nimetatakse tellijateks.

*** Välismajandusorganisatsioonide all mõistetakse välismajanduskoondisi (olenemata ametkondlikust alluvuses), samuti ettevõtteid, koondisi ja organisatsioone, kes on saanud õiguse sooritada valentult eksporti- ja impordioperatsioone, kui nad astuvad lepingusuhetesse teiste ettevõtetega, kes hangivad kaupa eksportdiks, või importkauba tellijatega.

**** Edaspidi kasutatakse ühtset terminit "kaup".

ettevõtete ja muude objektide ehitamine välismaa organisatsioonide osavõtul toimub NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kehtestatavas korras.

Käesolevate põhitingimuste kohaldamise erisused teaduslik-tehnilise tegevuse tulemuste eksportimisel ja importimisel kehtestab NSVL Riiklik Teadus- ja Tehnikakomitee koos NSVL Välimajandussidemete Ministeeriumiga huvitatud ministeeriumide ja keskkasutuste osavõtul.

Suhted ettevõtetega mõnd liiki kauba eksportimisel ja tellijatega mõnd liiki kauba importimisel NSV Liidu ja välisriikide majandusliku ja tehnilise koostöö liinis vormistatakse NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kindlaks määratavas korras.

2. Ettevõtte ja välismajandusorganisatsiooni suhted kauba eksportimisel vormistatakse üldjuhul komisjonilepinguga, kui pooled ei lepi kokku hankelepingu kohaldamise suhtes.

Sellise kauba eksportimisel, mille osas ei moodustata valuutafondi, vormistatakse poolte suhted hankelepinguga, kui pooled ei lepi kokku komisjonilepingu kohaldamise suhtes.

Tellija ja välismajandusorganisatsiooni suhted kauba importimisel vormistatakse komisjonilepinguga.

3. Ettevõtted, kellele on antud õigus sooritada vahelt ekspordi- ja impordioperatsioone, võivad volitada välismajandusorganisatsiooni sõlmima nende nimel välismaiste ostjate ja hankijatega kontraakte kauba hankimiseks ja ostmiseks. Seejuures sulmitakse ettevõtte (tellija) ja välismajandusorganisatsiooni vahel käsundusleping, makstes välismajandusorganisatsioonile tasu kehtestatud suuruses, kui aga seda ei ole kehtestatud, siis kokkulepitud suuruses.

Ettevõtted (tellijad) võivad välismajandusorganisatsioonidega sõlmida lepingu konsultatsioonilist ja informatiionilist laadi teenuste osutamise, samuti välisturul kauba hankimise (ostmisse) võimaluse läbivaatamise kohta

4. Ettevõtete (tellijate) ja välismajandusorganisatsioonide lepingusuhetekohast kehtestamisel arvestatakse neile antud kontrollarve ja lälitutakse riiklikest tellimustest (tsentraliseeritud valuutaassimeeringutest) ning majandusliku ja

sotsiaalse arengu plaani muudest näitajatest, samuti võib neid kehtestada põdevate organite üksikotsuste alusel ja poolte algatusel.

5. Lepingus tuleb kohustuslikus korras kindlaks mää-rata kauba nomenklaatuur (sortiment), kogus ja kvalitaet, sel-le hankimise (tellijale üleandmise) tähtajad ning hind, kui see on lepingu sõlmimise ajaks teada. Kui need tingimused lepingus puuduvad, loetakse leping mittesõlmituks.

Komisjonilepingus märgitakse ära komisjonitasu suurus, hankelepingus aga välismajandusorganisatsiooni kasuks teh-tavate eraldiste suurus, mis määratatakse kindlaks kehtesta-tud korras.

Lepingus nähakse ettevõtte (tellija) nõudel ette kont-rahtihindade lubatav minimaaltase (maksimaaltase), samuti aga võib kokku leppida muude tingimuste suhtes, mida on vaja ar-vestada kontrahtide sõlmimisel välismaiste ostjatega (han-kijatega). Vajaduse korral võib lepingus ette näha, et vä-lismajandusorganisatsioon selgitab välisturul eelnevalt väl-ja kauba muugi (ostmise) tingimused, ning pärast seda koos-kõlastavad pooled lepingutingimused lõplikult.

Lepingu sisu kindlaksääramisel peavad pooled arvesta-ma välisturu nõudmisi ja võimalusi, kohustusi NSV Liidu rah-vusvaheliste lepingute, eriti välisriikidega kaubakäibe ja maksete kohta sõlmitud valitsustevaheliste kokkulepete ja protokollide ning majandusliku ja tehnilise koostöö kokku-lepete põhjal, NSV Liidu ja vastava riigi vahel kehtivate hangete üldtingimuste ja muude kokkulepete normatiivseid et-tekirjutusi.

6. Kontrahti sõlmimisel välismaise ostjaga (hankijaga) peab välismajandusorganisatsioon tegutsema ettevõtte (tel-lija) huvides. Ettevõtte (tellija) äranägemisel võtavad te-ma esindajad osa läbirääkimistest ja kontrahti ettevalmis-tamisest, samuti kauba valikust välismaalt saadud näidiste põhjal. Lepingus võib ette näha kontrahti projekti viseeri-mise ettevõtte (tellija) poolt.

Välismajandusorganisatsioon kaasab ettevõtte (tellija)

"Lepingu" all mõistetakse käesolevate põhitingimuste I ja II peatükis nii komisjonilepingut kui ka hankelepingut. Kui mõeldakse üht neist lepingutest, märgitakse selle nimetus.

esindajaid osa võtma läbirääkimistest kauba tehniliste näitajate ja muude tingimuste kooskõlastamisel, mille kindlaks-määramiseks on vaja eriteadmisi.

Kui läbirääkimistel välismaise ostjaga (hankijaga) selgub, et kontrahti ei ole võimalik sólmida lepingus ettenähtud tingimustel, on välismajandusorganisatsioon kohustatud 10 päeva jooksul informeerima sellest ettevõtet (telli ja) ja teatama talle oma ettepaneku lepingu muutmise või lõpetamise kohta. Kui ettevõte (telli ja) ei teata kehtestatud tähtajaks oma arvamust, on välismajandusorganisatsioonil õigus keelduda lepingu täitmisest.

7. Kui välismaiselt ostjalt (hankijalt) saabub teade hankimise ettepaneku (tellimuse) vastuvõtmise kohta või kui temalt saadakse kontraht, on välismajandusorganisatsioon komisjonilepingu korral kohustatud saatma ettevõttele (telli ja) kontrahti ärakirja. Hankelepingu korral saadetakse kontrahti ärakiri või väljavõte selle tingimustest ettevõttele tema nõudel.

8. Kui ettevõte (telli ja) avastab kontrahti mittevastavuse lepingutingimustele või mingid muud ebatäpsused, on ta 10 päeva jooksul pärast nimetatud dokumendi saamist kohustatud sellest kirjalikult teatama välismajandusorganisatsioonile, kes peab 10 päeva jooksul rakendama abinõusid mittevastavuse (ebatäpsuse) körvaldamiseks.

9. Pooled vabastatakse varalisest vastutusesest (täielikult või osaliselt), kui kohustuse täitmata jätmine või mittekohane täitmata toimus vääramatu jóu või Noukogude või välisriigi keeluabinõude tõttu, samuti neil juhtudel, kui vastavalta rahvusvahelistele lepingutele või kohaldatavatele rahvuslikele õigusnormidele välismaise ostja (hankija), kelle süü tõttu kahju tekkis, on vabastatud vastutusest või kannat piiratud vastutust.

10. Kauba eksportimisel ja importimisel komisjonilepingu põhjal, kui välismajandusorganisatsiooni poolt kohustuse täitmata jätmine või mittekohane täitmata leidis aset välismaise ostja (hankija) poolt rikkumise toimepanemise tõttu, või muudel põhjustel, mis ei sõltu välismajandusorganisatsioonist, kannab nimetatud organisatsioon ettevõtte (telli ja)

ees varalist vastutust selles valuutas ja nende summade piires, mis on seadud välismaiselt ostjalt (hankijalt), laevaomanikult või teistelt organisatsionidelt, sealhulgas kindlustusorganisatsionidelt. Kui välismajandusorganisatsiooni süü töttu läks kaotsi võimalus saada vastavaid summasid, kannab ta vastutust selles valuutas ja nende summade piires, mida oleks võinud saada välismaiselt ostjalt (hankijalt), laevaomanikult või teistelt organisatsionidelt, sealhulgas kindlustusorganisatsionidelt.

11. Leppetrahvid (trahvid, viivised) ja kahju, mida välismajandusorganisatsioon maksis (hüvitas) välismaisele ostjale (hankijale) välisvaluutas, tasutakse ettevõtte (tellija) valuutafondist, kui kohustust rikuti tema süü läbi ja kui vastavalt seadusandlusele sellel ettevõttel (tellijal) moodustub valuutafond.

Kui kohustust rikutakse välismajandusorganisatsiooni süü läbi, tasutakse leppetrahv (trahv, viivis) ja kahju, mida tuleb maksta (hüvitada) välismaisele ostjale (hankijale) välisvaluutas, selle organisatsiooni valuutafondist.

Kui ettevõttel (tellijal) või välismajandusorganisatsioonil puuduvad valuutavahendid, eraldab ministeerium (kesk-asutus), kelle süsteemi ta kuulub, vastavatel juhtudel aga liiduvabariigi ministrite nõukogu talle vahendeid tsentraaliseeritud valuutafondist.

Makstud leppetrahvi (trahvi, viivise) ja hüvitatuā kahju summa rublaekvivalent kantakse selle lepingupoole majandustegevuse tulemustesse, kelle süü töttu maksti vastavad summad välisvaluutas.

II. Poolte suhted kauba eksporti korral

12. Ettevõte tagab kauba eksportiks hankimise esmajärjekorras. Samas korras hangitakse komplekteerivad tooted, toore ja materjal, mis on vajalik kauba eksportiks hankimiseks.

13. Lepinguid võib sólmida enne, kui ettevõtted ja välismajandusorganisatsioonid saavad kehtestatud näitaja. Seejuures sólmitakse lepingud riiklikku tellimusse võetud ma-

sinatõöstustoodangu osas 80 protsendi ulatuses, ülejaanud kauba osas aga 50 protsendi ulatuses sellisest toodangust, mis kuulub eksportiks hankimisele planeeritavale eelneval aastal.

14. Kui riiklikku tellimusse võetud kaupa ei ole võimalik realiseerida välisturul ja kui seoses sellega jäevad lepingud sõlmimata, informeerib välismajandusorganisatsioon sellest ettevõtet ja seda kaupa jaotavat (realiseerivat) organit tähtaegadel, mis tagavad nimetatud kauba fondide ümberjaotamise ja kauba realiseerimise siseturul.

15. Riiklikku tellimusse võetud kauba osas võib kindlaks määräta tsentraliseeritud hankijad. Tsentraliseeritud hankijad on juridiliseks isikuks olevad isemajandavad organisatsionid, kelle määrävad kindlaks NSV Liidu vastavad ministeeriumid ja keskasutused või liiduvabariikide ministrite nõukogud.

16. Kui sõlmatakse leping riiklikku tellimusse võetud kauba kohta, saadab ettevõte hiljemalt 20 päeva jooksul pärast temale vajalike näitajate teatavaks tegemist välismajandusorganisatsioonile allakirjutatud lepinguprojekti, lisesades sellele dokumendid, mis on vajalikud kontrahti sõlmimiseks välismaiste ostjatega.

Pärast kontrahti sõlmimist välismaise ostjaga saadab välismajandusorganisatsioon ettevõttele teate kauba ärasaatmise vajadusest, märkides ära ärasaatmiseks vajalikud andmed.

17. Ühel hankeperioodil hankimata jaanud kaubakogus kuulub järelhankimisele järgmisel perioodil, olenevata lepingu kehtivusajast. Samasuguses korras toimub kauba eksportiks hankimiseks vajalike komplekteerivate toodete, toorme ja materjalide puuduhanke järelhankimine.

Poolte kokkuleppel võib kehtestada hankimata jaanud kauba järelhankimise teistsuguse korra.

Kui välismaine ostja keeldub tähtajaks hankimata jaanud kauba vastu võtmast, siis järelhankimist ei toimu.

18. Lepingus nähakse ette kauba kvaliteedinõuded, arvestades välismaise ostja nõudmisi.

Kui kontrahti sõlmimisel on välismajandusorganisatsi-

oon kohustatud juhinduma NSV Liidu rahvusvaheliste lepingutega ettenähtud garantiliaegadest ja nende arvutamise korra, kehestatakse need lepingus.

Arvestades välismaise ostja nöudeid, võivad pooled lepingus kehestada ekspluateerimise, kõlblikkuse või hoidmisse pikemad garantiliajad ja nende arvutamise teistsuguse korra, kui on ette nähtud NSV Liidu standardites ja tehnilistes tingimustes.

Välismaale konsigneerimiseks (edasimüügiks saatmiseks) või demonstratsioonisaalidele hangitava kauba osas hakatakse kasutamise garantiliaega arvutama kauba välismaisele ostjale realiseerimise päävast.

Kui masinate, seadmete või aparaatide ekspluatatsiooni andmisega viivitamine toimub põhjusel, mis sõltub ettevõttest, pikendatakse garantiliaega, mida arvutatakse kauba üle NSV Liidu riigipiiri saatmise päävast, masinate, seadmete või aparaatide ekspluatatsiooni andmisega viivitatud aja vórra.

19. Ettevõte kannab vastutust kauba kvaliteedi muutumise ja selle puudujäägi eest alates kauba üleandmise päävast, kui kauba kvaliteet muutus või puudujaak tekkis temast sõltuval põhjusel. Kui kauba kvaliteedi muutus või selle puudujaak tehti kindlaks välismaal, on ettevõtte poolt välismajandusorganisatsioonile kahju hüvitamise aluseks, vastavatel juhtudel aga ka temalt trahvi sissenoudmisse aluseks dokumendid, mis on välismaal koostatud vastava Nõukogude organisatsiooni või välisriigi pädeva organisatsiooni esindaja osavótul.

20. Ettevõte on kohustatud tasuta parandama defektid sellises kaubas, millele on kehtestatud garantiliaeg, või selle ümber vahetama, kui ta ei töesta, et defektid tekkisid välismajandusorganisatsiooni või välismaise ostja süü töttu kauba mittekohase hoidmise või kasutamise tagajärjel, kusjuures rikuti tootja juhendeid.

Ettevõtte nöudel on välismajandusorganisatsioon kohustatud rakendama abinóusid defektidega toodete või nende osade tagastamiseks.

Kui garantliaja jooksul tekkisid kaubas defektid välismajandusorganisatsiooni või välismaise ostja süü läbi kauba

mittekohase hoidmise või kasutamise tagajärjel, kusjuures rikuti tootja juhendeid, kórvallab ettevóte need või vahetab kauba ümber välismajandusorganisatsiooni kulul,

21. Kui välismajandusorganisatsioon või välismaine ostja kórvallab defektid hangitud kaugas oma vahenditega, on ettevóte kohustatud välismajandusorganisatsiooni noudel hüvitama tema kulutused (kaasa arvatud kulutused välisvaluutas), kui defektid kaugas olid tekinud pöhjustel, mille eest vastutab ettevóte.

22. Tehniline ja kaubasaatedokumentatsioon koostatakse, vormistatakse ja saadetakse välja NSVL Välismajandus- sidemete Ministeriumi poolt kehtestatavas korras.

23. Lepingu täitmise tähtaegade osas loetakse ettevótte kohustused täidetuks:

a) kauba ärasaatmise korral ettevótte (veosaatja) poolt - kauba transpordi- või sideorganile üleandmise päeval, mille määrab kuupäev vastaval veodokumendil või sideorgani dokumendil;

b) kauba välismajandusorganisatsiooni esindajale üleandmise korral - üleandmise päeval, mille määrab kuupäev vastuvótü-üleandmisaktiil või kauba vastuvõtmise kohta antud allkirja juures;

c) NSV Liidu sadamasse ärasaatmise korral ja ettevótte poolt laevale laadimisel - kauba laevale laadimise päeval;

d) torujuhtmes transportimise korral - üleande-vastuvótupunktis móöteseadmete läbimise päeval;

e) välismajandusorganisatsiooni poolt saatevalmis kauba ettevóttele vastutavale hoiule üleandmise korral - kauba vastutavale hoiule vótmine päeval.

Poolte nússolekul võib lepingus ette näha kohustuse täitmise muu aja.

24. Komisjonilepingu korral loetakse kauba koguse ja kvaliteedi järgi üleandmise kohustus ettevótte poolt täidetuks päeval, mil välismajandusorganisatsioon täidab kohustuse välismaise ostjaga sólmitud kontrahti pöhjal.

Poolte nússolekul võib lepingus ette näha võetud kohustuste ettevótte poolt koguse ja kvaliteedi järgi tait-

mise muu tähtaja.

Komisjonilepingu alusel realisseeritava kauba valdamise, kasutamise ja käsutamise õigus ja kauba juhusliku hävimise risk säilib ettevõttel kuni omandiõiguse ja juhusliku hävimise riski välismaisele ostjale ülemineku päevani.

25. Hankelepingu korral loetakse kaup ettevõtte poolt üleantuks ning välismajandusorganisatsiooni poolt koguse ja kvaliteedi järgi vastuvõetuks koos kauba valdamise, kasutamise ja käsutamise õiguse ning kauba juhusliku hävimise riski vastava üleminekuga ühelt poolelt teisele:

a) kauba rahvusvahelise veoseveo otseühenduse raudtee veokirjaga ärasaatmisel ja riigisisese raudtee veokirjaga piirijaama ärasaatmisel - välisriigi raudtee poolt Nõukogude raudteelt kauba vastuvõtmise päevast;

b) kauba ärasaatmisel NSV Liidu sadamasse ilma seda ettevõtte poolt laevale laadimata - sadama poolt transpordiorganiteelt kauba vastuvõtmise päevast;

c) kauba ärasaatmisel NSV Liidu sadamasse koos ettevõtte poolt kauba laevale laadimisega - laeva poolt kauba vastuvõtmise päevast;

d) posti teel ärasaatmise korral - postiametkonna poolt kauba vastuvõtmise päevast;

e) ärasaatmisel õhutranspordiga vahetult välismaise ostja aadressil - õhutranspordiorganisatsiooni poolt kauba vastuvõtmise päevast;

f) autotranspordivahendiga ärasaatmise korral - kauba üle NSV Liidu riigipiiri saatmise päevast;

g) kauba ärasaatmise korral välismajandusorganisatsiooni lattu - kauba välismajandusorganisatsiooni laos vastuvõtmise päevast;

h) kauba ärasaatmisel raudtee-praami otseühenduse veokirjaga - kaubavaguni praamile (parvlaeva ülesöidusillale) täieliku pealesöidu hetkest;

i) torujuhtmes transportimise korral - lepingus märgitud üleande-vastuvõtpunktis mõõteseadme läbimise hetkest;

j) laevade üleandmise korral - lepingus märgitud kohas vastuvõtu-üleandmisakti allakirjutamise päevast.

Poolte nõusolekul võib lepingus kindlaks määradat ka-

hustuse taitmise muu aja kauba üleandmisel koguse ja kvaliteedi järgi, samuti kauba üleandmise punkti, transportimisviisi ja -tingimused.

26. Kui pärast lepingu sõlmimist on võimaltu realisseerida kaupa välismaisele ostjale, realisseeritakse see siseturul kooskõlas seadusandlusega.

Kiiresti riknev tarbekaup, mis on seisma jaanud üleandmispunkti, antakse realisseerimiseks üle vastava liiduval bariigi kaubandusministeeriumi või tarbijate kooperatsiooni organisatsioonidele.

27. Välismajandusorganisatsiooni nõudmisel võtab ettevõte vastutavale hoiule hankevalmis kauba, kui hanketähtaeg on katte joudnud ja kaupa ei ole võimalik hankida ettevõttest sõltumatutel põhjustel, kui lepingus ei ole ette nähtud teisiti. Kauba ja selle hoiukulude eest tasumise ulatus ja kord määratatakse kindlaks poolte kokkuleppel.

28. Ettevõte saadab kauba raudteed mööda ära vastavalt kehtestatud saatmisnormidele. Kui välismaine ostja ostab kaupa nimetatud normist väiksemas koguses, saadetakse see ära, maksmata trahvi veeremi vaaglaadimise eest.

Kui lepingus ei ole ette nähtud teisiti, teatab ettevõte hiljemalt kauba ärasaatmispäevale järgneval päeval välismajandusorganisatsioonile ärasaatmise kuupäeva, kauba nimetuse ja koguse, lepingu numbri ja sihpunkti.

29. Hiljemalt 2 tööpäeva jooksul pärast kauba eksportdiks ärasaatmist saadab ettevõte välismajandusorganisatsioonile arved - maksenouded ja muud lepinguga ettenähtud dokumentid.

30. Komisjonilepingu järgi kauba hankimisega viivitamine või puuduhanke eest maksab ettevõte leppetrahvi 8 protsendi tähtajaks hankimata jaanud kauba maksumusest nomenkalatuuri (sortimendi) üksikute nimetuste järgi.

31. Kui ettevõte maksis leppetrahvi (trahvi, viivist) või hüvitás kahju välisvaluutas selle ettevõtte ~~anu~~ läbi, kes hankis komplekteerivaid tooteid, tooret või materjali, on viimane kohustatud hüvitama eksportdiks kaupa hankivale ettevõttele vastavad summad temal olevatest valuutavahenditest.

III. Poolte suhted kauba impordi korral

32. Tsentraliseeritud valuutaassigneeringutega soetavalé kaubale võib kindlaks määrama tsentraliseeritud tellijad. Tsentraliseeritud tellijad on juriidiliseks isikuks olevad isemajandavad organisatsioonid, kelle määramavad kindlaks NSV Liidu vastavad ministeeriumid ja keskasutused või liiduvabariikide ministrite nõukogud.

Nende organisatsioonide suhted välismajandusorganisatsioonidega vormistatakse käesolevates pöhitingimustes ettenähtud korras, suhted nende ettevõtetega, kellele see kaup on ette nähtud, aga vastavalt hangete kohta käivale seadusandlusele.

Ettevõtete, koondiste ja organisatsioonide valuutafondide vahenditega ning neile antud valuutakrediidiiga soetava kauba tellijateks on needsamad ettevõtted, koondised ja organisatsioonid.

33. Kui leping sõlmatakse tsentraliseeritud valuutaassigneeringutega soetatava kauba kohta, saadab tellija hiljemalt 20 päeva jooksul, ettevõtete (objektide) komplekt-seadmete, unikaalsete seadmete, raudteeveeremi ja laevade tellimise korral aga hiljemalt 40 päeva jooksul pärast nimetatud assigneeringute saamist välismajandusorganisatsioonile allakirjutatud lepinguprojekti, lisades sellele dokumentid, mis on vajalikud kontrahti sõlmimiseks välismaise hankijaga.

34. Ostetavad seadmed peavad vastama NSV Liidus kehitivate keskkonnakaitse-, töökaitse- ja ohutustehnikaalaste normatiivaktide nõuetele. Tellija peab välismajandusorganisatsiooni informeerima neist nõuetest, et need võetakse kontrahti. Vajaduse korral tuleb kórvalekaldumised kehtestatud nõuetest kooskólastada enne lepingu sõlmimist vastavate organitega, kes teostavad järelvalvet nimetatud nõuetega järgimise üle.

35. Kui välismaalt tellitakse seadmeid või masinaid, mida tuleb seadistada ja katsetada tellija antud tooret või toorikuid kasutades, on viimane kohustatud saatma välismaale tooret või toorikuid välismajandusorganisatsiooni telli-

muse pöhjal lepingus ettenähtud koguses ja tähtajal.

36. Välismajandusorganisatsioon on kohustatud tagama tellijale vajaliku tehnilise dokumentatsiooni väljasaatmise komplektseadmete ja monteerimist vajavate seadmete kohata hiljemalt 2 kuud enne selle saabumist sihtkohta NSV Liidus, kui lepingus ei ole märgitud teistsugust tähtaega.

Komplektseadmete ostu korral tagab välismajandusorganisatsioon tellija nõudel varuosade ostmise, mis on vajalikud nimetatud seadmete häireteta ekspluateerimiseks teatud aja jooksul, samuti eriseadiste ja tööriistade ostmise tehnoloogiaseadmete monteerimiseks ning tööjooniste ostmise varuosade valmistamiseks Nõukogude ettevõtetes.

37. Välismajandusorganisatsiooni kohustused tellija ees tähtaegade osas loetakse täidetuks:

a) kauba välismaalt ärasaatmisel meritsi või jóge mööda - raudteejaama (sadama, maabumissilla) kalendertempli kuupäevast veokirjal (konossemendil), mis tõendab kauba laadimist vagunisse (laevale) Nõukogude saabumissadamас (välja arvatud käesoleva punkti alapunktis "b" ettenähtud juhtumid);

b) kauba välismaalt ärasaatmisel meritsi või jóge mööda, kui tellija jaotuskavas on ette nähtud kauba saatmine tema aadressil või veosesaaja aadressil, märkides saabumissadama sitpunktina, - kaubaga laeva Nõukogude saabumissadamaasse jóudmise kuupäevast;

c) kauba välismaalt ärasaatmisel rahvusvahelise raudteeotseühenduse või raudtee-praami otseühendusega välismajandusorganisatsiooni aadressil, kusjuures sissesõidupiirjaamas või sadamaeelses jaamas vormistatakse uus siseühenduse raudtee veokiri - kalendertempli kuupäevast sellel veokirjal, mis tõendab kauba veoks vastuvõtmist Nõukogude raudtee poolt;

d) kauba välismaalt ärasaatmisel rahvusvahelise raudteeotseühenduse või raudtee-praami otseühendusega juhul, kui tellija jaotuskavas on ette nähtud kauba saatmine tema aadressil või veosesaaja aadressil, - Nõukogude raudtee poolt kauba välismaa raudteelt või praamikompleksilt vastuvõtmi-se kuupäevast;

e) kauba välismaalt ärasaatmisel õhutranspordiga - kuba Nõukogude saabumislennujaama joudmise kuupäevast;

f) kauba välismaalt ärasaatmisel postisaadetisena - postiametkonna poolt postisaadetise saatmispunktis vastuvõtmise kuupäevast;

g) tellija või tema poolt märgitud veosesaaja poolt kauba välismajandusorganisatsioonilt või välismaiselt hankijalt NSV Liidu territooriumil või välismaal vastuvõtu-üleandmisdokumentide põhjal vastuvõtmisel - nimetatud vastuvõtu-üleandmisdokumentidele allakirjutamise kuupäevast;

h) kauba välismaalt ärasaatmisel autotranspordivahendiga, kui tellija jaotuskavas on ette nähtud kauba saatmine tema aadressil või veosesaaja aadressil, - kaubaga auto üle NSV Liidu riigipiiri joudmise kuupäevast, kauba välismaalt välismajandusorganisatsiooni aadressil ärasaatmisel autotranspordivahendiga aga ümberlaadimispunktis Nõukogude raudtee või muu transpordiliigi poolt kauba vedamiseks vastuvõtmise kuupäevast.

Poolte nõusolekul võib lepingus ette näha kohustuse täitmise muu aja.

38. Kui välismaine hankija rikub kauba hankimise tähtaegu, arvestatakse sellisest kaubast keeldumise võimaluse lahendamisel välismaise hankijaga sólmitud kontrahti tingimusi ja NSV Liidu rahvusvahelisi lepinguid.

39. Kauba koguse ja kvaliteedi järgi vastuvõtmise ning reklamatsiooniaktide koostamise ja saatmise korra ja tähtajad kehestab NSV Liidu Riiklik Arbitraž kooskólastatult NSVL Varustuskomitee, NSVL Välismajandussidemete Ministeeriumi ja NSVL Kaubandusministeeriumiga.

40. Välismaisele hankijale, välismaisele laevaomanikule ja kindlustusorganisatsioonile esitab välismajandusorganisatsioon pretensiooni tellija nõudel, vastavate aluste olemasolul aga tellija nõudest sõltumata.

41. Üksikjuhtudel võib tellija kooskólastatult vastava välismajandusorganisatsiooniga anda tsentraliseeritud maksja funktsionid üle teisele organisatsioonile, kes ei ole tellija.

42. Kui välismajandusorganisatsioon võtab endale tel-

lijaga sõlmitud lepingu põhjal kohustuse tagada välismaise hankija poolt teatud kohustuste nõuetekohane täitmine (del credere), kannab ta vahetult varalist vastutust tellija ees selles ulatuses, milles oleks pidanud sellist vastutust kandma välismaine hankija.

43. Tellijale kauba mitteõigeaegse ülesandmisse eest välismajandusorganisatsiooni süü läbi maksab viimane lepperahvi 8 protsentti tähtajaks üleandmata jäänud kauba maksumusest nomenklatuuri (sortimendi) üksikute nimetuste järgi.

ТИПОВОЕ ПОЛОЖЕНИЕ
о ХОЗРАСЧЕТНОЙ ВНЕШНЕТОРГОВОЙ ФИРМЕ
НАУЧНО-ПРОИЗВОДСТВЕННОГО, ПРОИЗВОДСТВЕННОГО
ОБЪЕДИНЕНИЯ, ПРЕДПРИЯТИЯ, ОРГАНИЗАЦИИ

Утверждено
постановлением Совета Министров СССР
от 23 декабря 1986 г. № 1526 //
СП СССР. - 1987. - № 6. - Ст. 24.

I. Хозрасчетная внешнеторговая фирма научно-производственного, производственного объединения, предприятия, организации (далее именуется "внешнеторговая фирма") образуется в составе научно-производственного, производственного объединения, на предприятии, в организации (далее именуется "объединение"), имеющих условия для значительных поставок на экспорт высококачественной продукции и предоставления услуг.

Внешнеторговая фирма образуется в установленном порядке и осуществляет экспортно-импортные операции по закрепленной номенклатуре продукции и услуг и иные виды внешнеэкономической деятельности в соответствии с законодательством Союза ССР. Внешнеторговая фирма не является юридическим лицом.

Непосредственное руководство деятельностью внешнеторговой фирмы осуществляется объединением, в составе которого она создана. Свою деятельность внешнеторговая фирма осуществляет от имени и по поручению объединения.

Исходя из экономических условий деятельности, объединение, в составе которого создана внешнеторговая фирма, может образовывать ее на отдельном балансе.

Внешнеторговая фирма может быть передана в состав внешнеторгового объединения министерства, ведомства.

2. Внешнеторговая фирма осуществляет свою деятельность в соответствии с планом экономического и социального развития объединения на основе хозяйственного расчета, выполняет возложенные на нее обязанности и пользуется связанными с этой деятельностью правами, предоставленными ей объединением, руководствуясь при этом положением, утверждаемым руководителем объединения на основе настоящего Типового положения, приказа-

ми и другими нормативными актами, издаваемыми объединением.

3. Внешнеторговая фирма имеет свое название, в котором должно быть указано и наименование объединения, в состав которого она входит.

4. Основными задачами внешнеторговой фирмы являются:

осуществление совместно с другими производственными единицами объединения по закрепленной за фирмой номенклатуре продукции и услуг на основании заключенных контрактов экспортных операций, обеспечивающих выполнение установленных в плане экономического и социального развития объединения заданий по валютным поступлениям, а также операций по импорту, исходя из необходимости экономного расходования средств в иностранной валюте, с учетом требований, предъявляемых к качеству и техническому уровню импортируемой продукции и услуг, с согласованием торговых, ценовых и валютных вопросов с соответствующим внешнеторговым объединением;

развитие экспорта товаров и услуг и улучшение его структуры, расширение номенклатуры, повышение качества и конкурентоспособности экспортных товаров, организация технического обслуживания экспортируемой техники;

изучение и использование конъюнктуры мирового рынка, определение наилучших условий экспорта товаров и услуг, обеспечивающих наибольшие валютные поступления;

систематическое изучение и анализ достижений зарубежной науки и техники, направлений научно-технического прогресса, патентных и лицензионных материалов, опыта эксплуатации за рубежом поставленной отечественной, а также аналогичной зарубежной продукции;

совершенствование планирования и управления, внедрение научной организации труда и повышение эффективности труда работников внешнеторговой фирмы.

5. Для выполнения задач, указанных в настоящем Типовом положении, внешнеторговая фирма:

участвует в разработке проектов перспективных, пяти-

летних и годовых планов объединения, обеспечивает выполнение утвержденных планов;

осуществляет экспортные операции по закрепленной за фирмой номенклатуре продукции и услуг, а также импорт продукции и услуг за счет собственных валютных фондов объединения или заемных средств, обеспечивая при этом объединению соблюдение принципов хозрасчета и самофинансирования и переход к валютной самоокупаемости технического перевооружения и реконструкции производства, научно-исследовательских, опытно-конструкторских и других работ;

осуществляет внешнеэкономическую деятельность объединения по развитию специализации и кооперирования в рамках международного разделения труда, прямых связей с предприятиями и организациями стран - членов СЭВ, способствует участию объединения в совместных предприятиях, международных объединениях и организациях, а также принимает участие в разработке предложений по совершенствованию экономического и научно-технического сотрудничества;

содействует приоритетному развитию экономических связей с социалистическими странами и взаимовыгодных отношений с капиталистическими и развивающимися странами, исходя из необходимости участия в международном разделении труда, повышения технического уровня выпускаемой объединением продукции и увеличения объема ее производства для нужд страны и для экспорта;

изучает конъюнктуру товарных рынков по закрепленной номенклатуре и проводит сопоставительный анализ экспортируемой и аналогичной зарубежной новой техники, информируя объединение и другие заинтересованные организации о конкурентоспособности экспортируемой продукции, требованиях, предъявляемых к качеству товаров на мировом рынке, товарах, пользующихся повышенным спросом, и о мерах по повышению конкурентоспособности, предпринимаемых иностранными фирмами;

разрабатывает и проводит рекламные и другие мероприятия с целью расширения экспорта товаров, участвует в специализированных выставках, международных ярмарках и выставках;

разрабатывает и проводит мероприятия по организации технического обслуживания экспортруемой продукции и технического обслуживания импортируемой в СССР техники;

подготавливает предложения по командированию и руководит деятельностью специалистов объединения, направляемых в установленном порядке за границу для обслуживания поставляемой техники и выполнения монтажных и других работ, а также принимает иностранных специалистов;

разрабатывает и осуществляет совместно с соответствующими транспортными организациями мероприятия, направленные на совершенствование перевозок внешнеэкономических грузов, и участвует в разработке мероприятий по улучшению их хранения и обеспечению сохранности;

по поручению объединения и от его имени обеспечивает правовую защиту внешнеэкономических интересов объединения;

в установленном порядке ведет оперативный, бухгалтерский и статистический учет и представляет отчетность;

обеспечивает всемерное развитие социалистического соревнования, укрепление трудовой дисциплины, условия для закрепления кадров;

разрабатывает и осуществляет мероприятия, направленные на обеспечение сохранности закрепленных за внешнеэкономической фирмой помещений, товарно-материальных ценностей и документации.

6. Внешнеторговые сделки заключаются внешнеэкономической фирмой по поручению объединения и от его имени и подписываются в порядке, установленном законодательством Союза ССР.

7. Внешнеторговая фирма по поручению объединения и от его имени может заключать с другими объединениями, предприятиями и организациями СССР хозяйственные договоры на осуществление экспортных и импортных операций по поставке продукции и оказанию услуг в рамках определенного положением о внешнеэкономической фирме предмета своей деятельности, получая за это комиссионные.

8. Внешнеторговую фирму возглавляет директор, действую-

щий на основе единоличия, который назначается на должность и освобождается от должности объединением в установленном порядке. Директор фирмы имеет заместителя (заместителей).

Заместитель директора, главный бухгалтер, руководитель юридической службы назначаются на должность и освобождаются от должности объединением.

Компетенция заместителей директора и других руководящих работников внешнеторговой фирмы устанавливается директором фирмы.

Компетенция главного бухгалтера и руководителя юридической службы внешнеторговой фирмы определяется действующим законодательством.

9. Директор внешнеторговой фирмы входит в совет объединения.

10. Директор внешнеторговой фирмы организует работу фирмы и несет полную ответственность за ее деятельность.

Директор осуществляет руководство оперативной деятельностью внешнеторговой фирмы, включая решение вопросов, связанных с заключением контрактов на экспорт или импорт товаров и услуг, представляет фирму во всех учреждениях, на предприятиях и в организациях как в СССР, так и за границей в соответствии с действующим законодательством и положением о внешнеторговой фирме.

II. Объединение может закреплять непосредственно за внешнеторговой фирмой часть основных и оборотных средств, необходимых для осуществления внешнеторговой деятельности, наделять внешнеторговую фирму или образовывать у нее фонды экономического стимулирования, а также резервы.

Формирование фондов и резервов и их использование осуществляются в соответствии с действующим законодательством в порядке, устанавливаемом объединением.

12. Закрепленные за внешнеторговой фирмой здания, сооружения и иные основные средства могут передаваться другим предприятиям и организациям в порядке, установленном законодательством Союза ССР.

13. Предоставленные внешнеторговой фирме права и возло-

женные на нее обязанности осуществляются директором внешнеторговой фирмы и по установленному распределению обязанностей другими должностными лицами фирмы, а в отдельных случаях, предусмотренных действующим законодательством СССР или положением о внешнеторговой фирме, - совместно, по согласованию или с участием соответствующего профсоюзного органа.

14. Внешнеторговой фирме в порядке, установленном законодательством Союза ССР, в соответствии с целями и задачами, вытекающими из положения о внешнеторговой фирме, предоставляется право

совершать как в СССР, так и за границей по поручению и от имени объединения сделки и иные юридические акты, в том числе кредитные и валютные, с учреждениями, предприятиями, обществами, товариществами и отдельными лицами;

сноситься от своего имени по вопросам, входящим в ее компетенцию, с советскими и иностранными учреждениями, фирмами и их представителями, а также с советскими и иностранными гражданами;

от имени объединения выступать истцом и ответчиком в судах и арбитражах.

15. По обязательствам, принятым объединением в связи с деятельностью входящих в его состав внешнеторговой фирмы, отвечает объединение тем закрепленным за ним имуществом, на которое согласно законодательству Союза ССР может быть обращено взыскание.

Государство, его органы и организации не отвечают по обязательствам объединения, принятым в связи с деятельностью входящих в его состав внешнеторговой фирмы, а объединение не отвечает по обязательствам государства, его органов и организаций.

16. Структура, штатное расписание руководящих, инженерно-технических работников и служащих внешнеторговой фирмы и смета расходов на ее содержание утверждаются объединением.

17. Внешнеторговая фирма несет ответственность за соблюдение порядка ведения и достоверность учета и отчетности.

18. Внешнеторговая фирма обязана соблюдать в своей деятельности социалистическую законность и государственную дисциплину.

19. Ревизия финансово-хозяйственной деятельности внешнеторговой фирмы производится объединением в соответствии с действующим законодательством не реже одного раза в год.

20. Ликвидация внешнеторговой фирмы производится объединением в установленном порядке.

21. В отдельных случаях внешнеторговая фирма может являться юридическим лицом. Решение об этом принимается министерством, ведомством, в систему которого она входит. В своей деятельности такая фирма руководствуется Положением о всесоюзной хозрасчетной внешнеторговой организации (объединении) министерства, ведомства.

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA
PÖHIKIRI

Kinnitatud Eesti Kaubandus-Tööstuskoja
tegevliikmete üldkogu poolt 21. märtsil 1989. a.

I. Üldsatte

1. Eesti Kaubandus-Tööstuskoda on ühiskondlik organisatsioon, kes aitab kaasa Eesti NSV ja välisriikide majandus-, teaduslik-tehniliste ning kaubandussidemete arendamisele, IME-programmi elluviimisele vabariigis.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda esindab tema tegevliikmeks olevate vabariigi koondiste, ettevõtete ja organisatsiooniide huve välismajandussidemete valdkonnas.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda tegutseb kooskõlas Eesti NSV seadusandlusega, käesoleva põhikirjaga ja on oma otsustustes iseseisev.

2. Eesti Kaubandus-Tööstuskoda on iseseisev organisatsioon.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda arendab tihedat koostööd ENSV koondiste, ettevõtete ja organisatsionidega, keskusustute ja Eesti NSV Ministrite Nõukoguga, on lepingulistes suhetes NSVL Kaubandus-Tööstuskoja ja teiste kaubanduspatalitega ja selle iseseisvate firmadega.

3. Eesti Kaubandus-Tööstuskoda tegutseb täieliku isemajandamise ja enesefinantseerimise põhimõttel.

4. Eesti Kaubandus-Tööstuskoda on juriidiline isik, tal on omaette vara, ta võib oma nimel omandada varalisi ja isiklikke mittevaralisi õigusi, taita kohustusi ning esineda hageja ja kostjana kohtus, arbitraazis või vahekohtus.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda vastutab oma kohustuste eest talje kuuluva varaga ja Eesti NSV seadusandluse kohaselt võib sellele pöörata sissenõue. Riik ja tema organid ei vastuta Eesti Kaubandus-Tööstuskoja kohustiste eest

ning Eesti Kaubandus-Toostuskoda ei vastuta riigi ja tema organite kohustiste eest.

Eesti Kaubandus-Toostuskoda ei vastuta koja liikmete kohustiste eest, samuti ei vastuta koja liikmed Eesti Kaubandus-Toostuskoda kohustiste eest:

Eesti Kaubandus-Toostuskoda ei vastuta tema süsteemi kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide kohustiste eest, samuti ei vastuta need koondised, ettevõtted ja organisatsioonid koja kohustiste eest.

5. Eesti Kaubandus-Toostuskojal on Mercuriuse saua kujutisega oma nimetusega pitsat.

6. Eesti Kaubandus-Toostuskoda annab perioodiliselt välja oma "Teatajat".

7. Eesti Kaubandus-Toostuskoda asub Tallinnas.

II. Eesti Kaubandus-Toostuskoda funktsionid

8. Eesti Kaubandus-Toostuskoda:

8.1. aitab kaasa ekspordi arendamisele ja selle struktuuri progressiivsele ümberkorraldamisele ning annab koondistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele praktilist abi operatsioonide sooritamisel väliseturul ja uute koostöövormide evitamisel;

8.2. osutab konsultatsiooniteenuseid turu-uurimise, tööstusliku omandi kaitse, tööstus-, põllumajandus- ja kaubandalaste ning muude projektide, lepingute ja tehingute tehnilis-majanduslike põhjenduste ning välismajandustöö väliskaubanduslike, organisatsiooniliste, tehniliste, õiguslike ja muude probleemide kohta käiva dokumentatsiooni ettevalmistamisel, samuti abistab Nõukogude ja välismaiseid telijaid partnerite leidmisel ning osutab välismajandustegevusega seotud muid teenuseid; sealhulgas Eesti NSV, NSV Liidu ja välisriikide väliskaubanduseeskirjade ja tavade küsimustes;

8.3. seab sisse ja arendab sidemeid välismaa äri- ja avalike ringkondade ning neid ühendavate või esindavate organisatsioonidega, võtab osa mitmesuguste rahvusvaheliste organisatsioonide tööst, kuulub riikidevaheliste kaubandus-

kodade koosseisu ning lanendab küsimusi, mis on seotud Nõukogude koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide osavõtuga nende kodade tegevusest;

8.4. aitab sisse seada Nõukogude koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide tootmisalaseid ning teaduslik-tehnilisi ottsesidemeid teiste riikide ettevõtete, organisatsionide ja firmadega ning moodustada ühisettevõtteid, rahvusvahelisi koondisi ja organisatsioone;

8.5. korraldab vabariigi koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide kogemustevahetust töötamaks välja ettepanekuid ja soovitusi nende osalemise kohta välismajandusteguvuses;

8.6. kutsub Eesti NSV-sse ja võtab vastu välismaa kaubandus-, majandus-, teadus- ja tehnikaalaseid delegatsioone ning välisriikide äiringkondade ja ühiskondlike organisatsioonide üksikuid esindajaid, samuti suunab välismaale oma esindajaid, kaubandus- ja majandus- ning teadus- ja tehnikadelegatsioone; aitab kaasa töölasel turismile ning korraldab vabariigis ja välismaal töölaseid kohtumisi, sõmpoosione, konverentse ja kongresse välismajandusteguvuse küsimustes ning ettekandeid ja loenguid Eesti NSV rahvamajandusest, välismajandussidemetest ja muudes küsimustes;

8.7. vabariigi koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide osavõtul uurib välismajandusalase koostöö praktikat ja selles valdkonnas kehtivate normatiivdokumentide rakendamist ning esitab ettepanekuid nende täiustamise kohta;

8.8. uurib ja levitab teatme- ja informatsioonimaterjale Nõukogude Liidu ja välisriikide majandus-, teaduse- ja tehuikaalaste saavutuste ja väliskaubanduse, kaubanduskodade, äiringkondade, -koondiste ja liitude ning rahvusvaheliste kaubandus-, majandus-, teadus- ja tehnikaalaste sidemete kohta;

8.9. kirjastab perioodilisi informatsiooni-, reklaami-, õppe- ja metodilisi materjale koja pädevusse kuuluvates küsimustes;

8.10. täidab tellimusid välismaal korraldatavate Nõukogude rahvuslike ning kaubandus- ja tööstusnäituste Eesti NSV osakondade ettevalmistamisel ning rakendab vajalikke

meetməid vabariigi koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide osavõtuks rahvusvahelistest messides ja välisnäitusatest;

8.11. aitab korraldada vabariigis rahvusvahelisi ja spetsialiseeritud kaubandus- ja tööstusnäitusi ning üksiku-je välisfirmade näitusi;

8.12. täidab Nõukogude ja välisriikide kodanike, koondiste, ettevõtete, organisatsioonide ja firmade tellimus i leiutiste, tööstusnäidiste, kaubamärkide ja tööstustali-ku vara muude objektide turbedokumentide saamiseks;

8.13. täidab Nõukogude ja välisriikide kodanike, koondiste, ettevõtete, organisatsioonide ja firmade tellimus i nende õiguste kaitsel, mis tulenevad rahvuslikust sea-dusandlusest ja tööstusliku vara kaitset käsitlevatest rah-vusvahelistest lepingutest;

8.14. aitab Nõukogude ja välisriikide koondistel, ettevõtetel, organisatsioonidel ja firmadel realiseerida nende õigusi tööstusliku vara objektide suhtes;

8.15. töendab tunnistusi NSV Liidust väljaveetavate kaupade paritolu kohta, nende kaupade saatenedokumente ja muid välismajandustgevusega seotud dokumente ning NSV Liidu kau-banduses ja seadustes kehtivaid tavaid;

8.16. täidab nii NSV Liidu, kui ka välismaal Nõuko-gude ja välisriikide koondiste, ettevõtete, organisatsioonide ja firmade tellimusi eksport- ja importkaupade eksperi-tiisi teostamiseks ning nende kvaliteedi ja komplektsuse ja koguse kontrollimiseks;

8.17. töendab vastavalt väliskaubandustehingute ja rahvusvaheliste lepingute tingimustele väaramatu jóu asja-olusid;

8.18. teeb NSV Liidus ja välismaal reklaamitööd Nõuko-gude ja välisriikide koondiste, ettevõtete, organisatsioonide ja firmade tarbeks, aitab parandada Nõukogude eksport-toodangu disaini, täidab tellimusi kunstiliste reklamiori-ginaalide ja reklamimaterjalide valmistamiseks koja liik-metele, eksportkaupade hankijatele ning teistele välismajan-dussidemetes või rahvusvahelistes messides ja välisnäitus-tes osalevatele Nõukogude koondistele, ettevõtetele ja or-

ganisatsioonidele, samuti Eesti NSV-s toimuvates rahvusvahelistest ja välisnäitustest, sümposionidest, kongressides ja muudest analoogilistest üritustest osavõtjatele ning tagab kaupade ja teenuste välismajandusreklaami alal tehtava töö koordineerimist;

8.19. täidab Nõukogude koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide tellimus alguparaste kaubamärkide väljatöötamiseks ja valmistamiseks ning kaubamärkide registreerimiseks vajalike taotlusmaterjalide ettevalmistamiseks;

8.20. täidab tellimus majandusalase ja teaduslik-tehnilise dokumentatsiooni, teatme- ja informatsioonimaterjalide tõlkimiseks ning suuliste tõlgete tegemiseks võrkeeltest NSV Liidu rahvaste keeltesse ja NSV Liidu rahvaste keeltest võórkeeltesse;

8.21. korraldab välisriikide firmade, pankade ja organisatsioonide esinduste teenindamise Eesti NSV territooriumil, kaasa arvatud neile kommertstegevuseks vajalike kõigi teenuste kompleksne osutamine.

III. Eesti Kaubandus-Toostuskoja õigused

9. Käesoleva põhikirja punktis 8 ettenähtud funktsioonide täitmiseks on Eesti Kaubandus-Toostuskojal õigus kehtiva seadusandlusega kehtestatud korras:

9.1. sooritada nii NSV Liidus kui ka välismaal iga-suguseid, sealhulgas väliskaubandus-, krediidi- ja veksli-tehinguid ning muid juriidilisi toiminguid koondiste, ettevõtete, organisatsioonide ja firmadega, samuti üksikkodanikega;

9.2. ehitada, soetada, võõrandada ning võtta ja anda rendile nii NSV Liidus kui välismaäl igat liiki liikuvat ja liikumatut vāra;

9.3. moodustada, reorganiseerida ja likvideerida Eesti Kaubandus-Toostuskoja süsteemi kuuluvaid isemajandavaid koondisi, ettevõtteid ja muid organisatsioone, kellel on juriidilise isiku õigused, oma esindusi ja filiaale;

9.4. avada NSV Liidu spetsialiseeritud pankade valuutaarveid käesolevas põhikirjas ettenähtud tegevuseks;

9.5. omada seadusandliku initsiativi õigust.

IV. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmed,
nende õigused ja kohustused

10. Eesti Kaubandus-Tööstuskoda koosneb tegevliikmetest, auliikmetest ja korrespondentliikmetest.

11. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja tegevliikmeteks võivad olla ENSV territooriumil asuvad juriidilised isikud, kes osalevad NSV Liidu ja teiste riikide majandus-, teaduslik-tehnilistes ja kaubandussidemetes või aitavad oma tegevusega kaasa selliste sidemete arengule.

12. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja auliikmed valitakse Nõukogude ja välisriikide koondiste, ettevõtete, organisatsioonide, firmade ja kodanike hulgast, kes on oma aktiivse tegevusega kaasa aidanud koja ülesannete täitmisele.

13. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja korrespondentliikmeiks võivad olla Nõukogude ja välisriikide koondised, ettevõtted, organisatsioonid, firmad ja kodanikud, kes on avaldanud valmisolekut olla kojale kasulikud tema ülesannete tätmisel.

14. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja tegevliikmeil on oma täievoliliste esindajate näol õigus:

14.1. osaleda Eesti Kaubandus-Tööstuskoja üldkoosolekul, valida ja olla valitud koja juhtorganitesse;

14.2. valida delegaate NSVL Kaubandus-Tööstuskoja kongressile ning valida ja olla valitud koja juhtorganitesse;

14.3. anda Eesti Kaubandus-Tööstuskoja üldkogule, nõukogule ja presiidiumile arutamiseks ettepanekuid koja tegevust puudutavates küsimustes;

14.4. saada kojalt abi tema tegevusse puutuvate küsimuste lahendamisel;

14.5. kasutada eelisjärjekorras koja ning talle aluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide teenuseid;

14.6. saada soovi korral Eesti Kaubandus-Tööstuskoja kirjalik aastaaruanne.

15. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja tegevliikmed on kohustatud:

15.1. osutama aktiivset kaasabi koja ülesannete ja funktsionide täitmisel;

15.2. tasuma sisseastumis- ja liikmemakse.

16. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja auliikmeil on koja tegevliikmete kõik õigused, välja arvatud käesoleva põhikirja punktides 14.1. ja 14.2. märgitud õigused. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja auliikmed ei tasu kojale makse.

17. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja korrespondentliikmed osutavad kaasabi koja ülesannete ja funktsionide täitmisel ning kasutavad koja ja talle alluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide teenuseid, Eesti Kaubandus-Tööstuskoja korrespondentliikmed ei tasu sisseastumis- ja liikmemaksu.

V. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja juhtorganid

18. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja juhtorganid on:

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja tegevliikmete üldkogu;

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja nõukogu;

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja presiidium.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja tegevliikmete üldkogu

19. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja kõrgeim juhtorgan on tema tegevliikmete üldkogu.

20. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja tegevliikmete korralise üldkogu kutsub kokku Eesti Kaubandus-Tööstuskoja nõukogu vähemalt üks kordkahe aasta jooksul.

Edasilükkamatute küsimuste arutamiseks võib kutsuda kokku Eesti Kaubandus-Tööstuskoja tegevliikmete erakorralise üldkogu.

Erakorraline üldkogu kutsutakse kokku Eesti Kaubandus-Tööstuskoja nõukogu või presiidumi otsusel, revisjonikomisjoni nõudmisel või vähemalt ühe viiendiku koja tegevliikmete nõudmisel.

21. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja üldkogu kokkukutsumise ajast ja kohast ning seal arutusele tulevatest küsimustest saadab Eesti Kaubandus-Tööstuskoja presiidium koja liikme-

tele teated hiljemalt 45 päeva enne üldkogu kokkukutsumist. Teadaanne üldkogu kokkukutsumise kohta avaldatakse ajakirjanduses.

22. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja tegevliikmete üldkogu pädevusse kuulub:

22.1. Koja tegevust käsitlevate koja nõukogu ettepanekute ja revisjonikomisjoni aruannete arutamine ning ostustete vastuvõtmine nende põhjal;

22.2. koja nõukogu valimine;

22.3. koja revisjonikomisjoni valimine;

22.4. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja põhikirja kinnitamine, muutmine või täiendamine;

22.5. koja üidstrukturi kinnitamine;

22.6. koja tegevusse puutuvate muude küsimuste arutamine;

22.7. koja tegevuse lõpetamine.

23. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja tegevliikmete üldkogu on otsustusvõimeline, kui sellest võtavad osa vähemalt kahe kolmandiku koja liikmete täievolilised esindajad.

24. Nii Eesti Kaubandus-Tööstuskoja korralisel kui ka erakorralisel üldkogul arutatavad küsimused otsustatakse lahtisel häälletamisel lihthääleteenamusega, välja arvatud koja põhikirja kinnitamise, muutmise või täiendamise ning koja tegevuse lõpetamise küsimused. Need küsimused otsustatakse vähemalt kahe kolmandiku üldkogul viibivate koja tegevliikmete esindajate poolhääletega.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja nõukogu

25. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja üldjuhtimiseks valib koja tegevliikmete üldkogu kaheks aastaks koja nõukogu. Koja nõukogusse valitavate liikmete arvu määrab üldkogu. Välimajandustegevusega seotud koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide juhtide või volitatud isikute arv moodustab vähemalt poole nõukogu liikmetest.

Koja nõukogusse kuuluvad ametikoha järgi Eesti Kaubandus-Tööstuskoja presiidiumi esimees ja tema asetäitjad.

26. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja nõukogu:

26.1. valib koja presiidiumi, presiidumi esimehe ja tema asetäitjad;

26.2. valib koja auliikmed;

26.3. vabastab ennetähtaegselt kohustustest koja presiidumi ja revisjonikomisjoni liikmed;

26.4. arutab kaebusi, mis on esitatud koja liikmeks vastuvõtmisest keeldumise ja koja liikmeskonnast väljaheitmise kohta vastuvõetud presiidumi otsuste peale;

26.5. arutab läbi ja kinnitab koja presiidumi tegevuse aastaaruanded;

26.6. kinnitab koja majandusliku ja sotsiaalse arengu perspektiiv- ja aastaplaanid, nende täitmise aruanded ning revisjonikomisjoni järeldusotsused nende kohata;

26.7. kannab koja tegevliikmete üldkogul ette ja tegevusest;

26.8. kutsub kokku koja tegevliikmete korralise ja erakorralise üldkogu;

26.9. valib koja korralise üldkoguni jäänud ajaks koja presiidumi ja revisjonikomisjoni liikmed väljalanugenud liikmete asemele;

26.10. lehendab koja tegevuse küsimusi, mida on esitanud koja nõukogule arutamiseks koja presiidium ja revisjonikomisjon ning koja üksikliikmed;

26.11. määrab ära aparaadi EA ja peaspetsialistide palgad.

27. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja nõukogu istungid kutsutakse kokku vähemalt kaks korda aastas. Koja presiidiumi otsusel või revisjonikomisjoni nõudmisel võib kutsuda kokku koja nõukogu erakorralisi istungeid.

28. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja nõukogu istung on ostsustusvõimeline, kui sellest võtab osa üle poole nõukogu liikmetest. Nõukogu otsused võetakse vastu lahtisel hääletamisel koja nõukogu kohalviibivate liikmete lihthääletenamusega.

29. Töötab välja ja kinnitab tasuta teenuste nimekirja ning tasuliste teenuste tariifid.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja presiidium

29. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja jooksva tegevuse juhtimiseks valib koja nõukogu kaheks aastaks koja pre-

siidiumi, kuhu kuuluvad esimees, esimehe asetäitjad ja presiidumi liikmed. Koja presiidumi liikmete, sealhulgas välimajandustegevusega seotud koondiste, ettevõtete ja organisatsionide juhtide hulgast valitavate liikmete arvu määrab kindlaks koja nõukogu.

30. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja presiidium:

30.1. juhib koja ning talle alluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsionide tegevust;

30.2. viib ellu koja üldkogu ja koja nõukogu otsuseid ja organiseerib nende täitmise kontrolli;

30.3. võtab koja kootseisu ja arvab sealt välja tegev- ja korrespondentliikmeid;

30.4. käsutab koja vahendeid, korraldab koja süsteemis kontroll- ja revisjonitööd ning arvestuse ja aruandluse seisukorra kontrollimist alluvates koondistes, ettevõtetes ja organisatsionides;

30.5. esitab koja nõukogule kinnitamiseks koja mändusliku ja sotsiaalse arengu perspektiiv- ja aastaplaanide projektid ning nende plaanide täitmise aruanded;

30.6. kinnitab koja ning talle alluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsionide poolt tehtavate tööde ja osutatavate teenuste hinded ja tariivid arveldusteks tellijate ning tööde tegijate ja teenuste osutajatega;

30.7. moodustab, reorganiseerib ja likvideerib kojaosakondi, koondisi, ettevõtteid ja organisatsioone;

30.8. määrab kindlaks sisseastumis- ja liikmemaksutsumise korra ja tähtaja;

30.9. moodustab koja tegevusega seotud küsimustes sektsioone, komiteesid, komisjone ja töögruppe, mille koosseisu võivad kuuluda Eesti NSV jm. koondiste, ettevõtete ja organisatsionide esindajad ning üksikisikud;

30.10. kinnitab koja iseseisvate osakondade, koondiste, ettevõtete, organisatsionide, sektsioonide, komiteede, komisjonide ja töögruppide põhimäärused (põhikirjad).

31. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja presiidiumi istungid on otsustusvõimelised, kui neist võtub osa üle poole presiidumi liikmetest. Koja presiidumi otsused võetakse vastu koja presiidumi kohalviibivate liikmete lihthääleena-

musega.

32. Eesti Kaubandus-^{***}Toöstuskoja presiidiumi esimees:

32.1. juhib presiidiumi tööd;

32.2. määrab kindlaks koja presiidiumi esimehe ase-täitjate ülesanded;

32.3. lahendab koja süsteemis planeerimise, finant-seerimise, materiaali-tehnilise varustamise, struktuuri, koos-seisude ja juhtimise jooksvalt küsimusi ning muid küsimusi kooskõlas kehtiva seadusandlusega;

32.4. arnab käskkirju ja võtab vastu muid otsuseid oma pädevuse piires.

33. Lepingutele, kohustistele, volitustele ja rahalistele dokumentidele kirjutab alla Eesti Kaubandus-^{***}Toöstuskoja presiidumi esimees või tema koosseisulised asetäitjad. Dokumentidele, mis on aluseks raha, kaupade ning materiaal-sete ja muude väärtuste vastuvõtmisel ja väljaandmisel ning mis muudavad Eesti Kaubandus-^{***}Toöstuskoja krediidi- ja arv-lemiskohustisi, kirjutab lisaks sellele alla koja pearaama-tupiäaja või tema asetäitja.

Eesti Kaubandus-^{***}Toöstuskoja poolt sõlmitavatele välis-kaubandustehingutele ning vekslitele ja muudele rahalistele kohustistele kirjutatakse alla ENSV seadusandlusega kehtestatud korras.

VI. Eesti Kaubandus-^{***}Toöstuskoja revisjonikomisjon

34. Eesti Kaubandus-^{***}Toöstuskoja finants- ja majandus-tegevuse revideerimiseks ning kassa, aruandluse ja vara kontrollimiseks valib koja tegevliikmete üldkogu kaheks aastaks revisjonikomisjoni tema poolt määratavas arvkoosseisus isikute hulgast, kes ei kuulu koja nõukogu ja presiidiumi koosseisu.

Revisjonikomisjoni töö korra kinnitab koja nõukogu komisjoni ettepanekul.

VII. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja vara

35. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja vara koosneb põhi- ja kaikevahenditest moodustuvast põhikirjafondist ning Eesti Kaubandus-Tööstuskoja poolt moodustatavatest muudest fondidest.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja vahendid koosnevad:

- sisseastumis- ja liikmemaksudes t;

- teenuste osutamisest, publikatsioonidest ja näituste korraldamisest laekuvatest summadest ning tema süsteemi kurluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide kasumieraldistest;

- valuutafondi vahenditest;

- muudest laekumistest.

36. Sisseastumis- ja liikmemaksude suuruse määrab kindlaks Eesti Kaubandus-Tööstuskoja tegevliikmete üldkogu.

37. Eesti Kaubandus-Tööstuskoje vahendid suunatakse koja tegevuse kindlustamiseks ja tema fondide moodustamiseks.

38. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja aruandeaasta kestab 1. jaanuarist 31. detsembrini (incl.).

VIII. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja tegevuse lõpetamine

39. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja tegevuse lõpetamise ning tema asjaajamise ja vara likvideerimise korra küsimuse otsustab koja tegevliikmete üldkogu kooskõlas kehtiva seadusandlusega.

NSV LIIDU KAUBANDUS- JA TÖÖSTUSPALATI
JUURES ASUVA ARBITRAAŽIKOHTU
P Ò H I M Ä Ä R U S

Kinnitatud NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi
14. detsembri 1987. a. seadlusega nr. 8135-XI
// NSVL ÜT. - 1987. - № 50. - Art. 806

1. NSV Liidu Kaubandus- ja Tööstuspalati juures asuv Arbitraažikohus, olles alatiselt tegutsev vahekohus, lahendab väliskaubanduslike ja muude rahvusvaheliste majandus-, teadus- ja tehnikaalaste sidemete arendamisel lepingulistest ja muudest tsivilõiguslikest suhetest tulenevaid vaidlusi.

2. Arbitraažikohus võtab vaidlusi läbivaatamisele, kui on olemas pooltevaheline kirjalik kokkulepe juba tekkinud või tekkida võiva vaidluse üleandmise kohta tema lahendada. Nõusolek vaidluse üleandmise kohta Arbitraažikohtu lahenda da võib olla väljendatud ka hageja poolt hagi esitamisega, kostja poolt aga tegevusega, mis annab tunnistust tema vabahtlikust allumisest kohtu jurisdiktsioonile, sealhulgas teatamisega vastuseks kohtu järelpärimisele nõusolekust al luda tema jurisdiktsioonile.

Arbitraažikohus võtab läbivaatamisele ka vaidlusi, mis kuuluvad tema jurisdiktsiooni alla rahvusvahelistest lepingutest tulenevalt.

3. Arbitraažikohtule üleantud vaidlusi lahendavad ar biterid, kelle kinnitab NSV Liidu Kaubandus- ja Tööstuspalati presiidium 4 aastaks isikute hulgast, kellel on vaja likud eriteadmised kohtu poolt läbivaatamisele võetavate vaidluste lahendamise alal.

Arbiterid valivad endi hulgast Arbitraažikohtu esimehe ja esimehe asetäitjad.

4. Arbiterid on oma kohustuste täitmisel sõltumatud ja erapooletud.

5. Iga aaja vaatab Arbitraažikohtus läbi kelmest arbitrist koosnev arbitraaž või arbiter ainuisikuliselt. Arbitraaži koosseis moodustatakse või pooled valivad ühe arbiteri või ta määratakse vastavalt Arbitraažikohtu reglemendiile.

6. Pooled võivad ajada Arbitraažikohtus asju vahetult või nótaval viisil volitatud esindajate kaudu, kelle pooled määravad oma ãranägemisel, sealhulgas välisriikide kodanike ja organisatsioonide hulgast.

7. Asjade arutamisel Arbitraažikohtus võidakse kehtestada hagi tagamise määr ja vorm.

8. Arbitraažikohtu reglemendi kinnitab NSV Liidu Kaubandus- ja Tööstuspalati presiidium.

9. Arbitraažikohtu otsused on lóplikud ega kuulu edasikaebamisele. Pooled täidavad noid vabatahtlikult kohtu poolt kehtestatud tähtajaks. Kui otsuses ei ole täitmise tähtaega märgitud, kuulub see vivitamatule täitmissele. Tähtajaks täitmata jäetud kohtuotsused viiakse täide vastavalt seadusele ja rahvusvahelistele lepingutele.

10. Arbitraažilõive arvutatakse ja jaotatakse ning Arbitraažikohtu kulud hüvitatakse vastavalt NSV Liidu Kaubandus- ja Tööstuspalati presiidumi kinnitatavale arbitraažilõivude ja -kulude ning poolte kulude pohimaärusele. NSV Liidu Kaubandus- ja Tööstuspalati presiidium kinnitab arbiteride honoraride ja muude kohtu tegevusega seotud kulude määrad.

РЕГЛАМЕНТ
АРБИТРАЖНОГО СУДА ПРИ ТОРГОВО-ПРОМЫШЛЕННОЙ ПАЛАТЕ СССР

Утвержден решением Президиума
Торгово-промышленной палаты СССР
от 11 марта 1988 г. //
Внешняя торговля. - 1989. - № 4 (приложение)

I. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

I. Компетенция Арбитражного суда

§ I. Компетенция Арбитражного суда

1. Арбитражный суд при Торгово-промышленной палате СССР, являющийся постоянно действующим третейским судом, разрешает споры, которые вытекают из договорных и других гражданско-правовых отношений при осуществлении внешнеторговых и иных международных экономических и научно-технических связей.

2. Арбитражный суд принимает к рассмотрению споры при наличии письменного соглашения между сторонами о передаче на его разрешение уже возникшего или могущего возникнуть спора. Соглашение о передаче спора на разрешение Арбитражного суда может быть также выражено со стороны истца предъявлением иска, а со стороны ответчика - совершением действий, свидетельствующих о его добровольном подчинении юрисдикции Суда, в частности путем сообщения в ответ на запрос Суда о согласии подчиниться юрисдикции.

Арбитражный суд принимает к рассмотрению также споры, подлежащие его юрисдикции в силу международных соглашений.

3. Арбитражная оговорка признается имеющей юридическую силу независимо от действительности контракта, составной частью которого она является.

4. Вопрос о компетенции Арбитражного суда по конкретному делу решается составом арбитража, рассматривающим дело.

2. Организация и деятельность Арбитражного суда

§ 2. Структура Арбитражного суда

Арбитражный суд состоит из председателя и двух заместителей председателя, арбитров, секретаря и его заместителя.

§ 3. Председатель и заместители председателя Арбитражного суда

1. Председатель Арбитражного суда и его заместители избираются арбитрами Суда из своего состава сроком на 4 года.

2. Председатель Арбитражного суда, а в его отсутствие — один из заместителей, по назначению председателя представляют Суд в его сношениях внутри страны и за границей.

3. Организуя деятельность Арбитражного суда, председатель Суда выполняет функции, предусмотренные настоящим Регламентом.

4. Функции заместителей председателя Арбитражного суда определяются председателем Суда.

§ 4. Арбитры

1. Арбитром может быть лицо, внесенное в список арбитров, обладающих необходимыми специальными знаниями в области разрешения споров, указанных в п. I § I. Арбитры включаются в список решением Президиума Торгово-промышленной палаты СССР сроком на 4 года. В списке арбитров указываются имя и фамилия арбитра, его должность, ученая степень (звание), специальность и местожительство.

2. Арбитры независимы и беспристрастны при исполнении своих обязанностей. Они не являются представителями сторон.

3. Каждое дело рассматривается тремя арбитрами или единоличным арбитром. Образование состава арбитража, а также избрание или назначение единоличного арбитра осуществляется в соответствии с Регламентом. Предусмотренные Регламентом функции состава арбитража относятся в равной мере и к единоличному арбитру.

§ 5. Секретарь

1. Секретарь Арбитражного суда, а в его отсутствие - его заместитель, организует делопроизводство, связанное с деятельностью Суда, а также выполняет другие предусмотренные Регламентом функции.

2. Секретарь Арбитражного суда и его заместитель назначаются Президиумом Торгово-промышленной палаты СССР.

§ 6. Местонахождение Арбитражного суда и место проведения его заседаний

1. Местонахождением Арбитражного суда и местом проведения его заседаний является г. Москва.

2. Состав арбитража может в случае необходимости провести заседание в другом месте.

§ 7. Сохранение тайны

Арбитры и докладчики (§ 33 Регламента) обязаны хранить в тайне информацию о спорах, разрешаемых Арбитражным судом.

§ 8. Представление документов

1. Все документы, касающиеся возбуждения и осуществления арбитражного производства, должны быть представлены сторонами в таком количестве экземпляров, чтобы каждая из них имела по одному экземпляру, а Арбитражный суд - не менее одного экземпляра.

2. Упомянутые в п. 1 документы, за исключением письменных доказательств (п. 2 § 30), представляются на языке контракта, или на языке, на котором стороны вели между собой переписку, или на русском языке. Арбитражный суд по своему усмотрению или по просьбе одной из сторон может потребовать от другой стороны перевода на русский язык представленных документов либо обеспечить такой перевод за ее счет.

§ 9. Язык разбирательства дела.

Разбирательство дела ведется на русском языке. С согласия сторон Арбитражный суд может провести разбирательство и на другом языке. Если сторона не владеет языком, на котором

происходит разбирательство, Суд по просьбе стороны и за ее счет обеспечивает ее услугами переводчика.

§ 10. Срок производства по делу

Арбитражный суд принимает меры к тому, чтобы производство по делу по возможности было завершено в срок не более 6 месяцев со дня образования состава арбитража либо избрания или назначения единоличного арбитра.

§ II. Направление и вручение документов

1. Секретарь Арбитражного суда обеспечивает направление сторонам всех документов по делу. Они направляются по адресам, указанным сторонами.

2. Исковые заявления, объяснения по искам, повестки, арбитражные решения и определения направляются заказным письмом с обратным уведомлением о вручении.

3. Прочие документы могут направляться заказным или обычным письмом, а извещения и уведомления могут передаваться также по телеграфу или телетайпу.

4. Любые из указанных выше документов могут быть равным образом вручены лично стороне под расписку.

5. Направляемые Арбитражным судом документы считаются врученными и в случае, когда адресат отказался от их принятия или не получил их, несмотря на извещение почтового ведомства.

§ 12. Арбитражные сборы и расходы

Исчисление и распределение арбитражных сборов и возмещение расходов Арбитражного суда осуществляются в соответствии с Положением об арбитражных сборах и расходах и об издержках сторон, являющимся составной частью Регламента.

3. Применимое право

§ 13. Применимое право

1. Арбитражный суд разрешает споры на основе применимых норм материального права, руководствуясь, если спор возник из договорных отношений, условиями договора и учитывая торговые обычаи.

2. Арбитражный суд применяет к производству дел правила настоящего Регламента, а также относящиеся к международному коммерческому арбитражу законодательные положения советского права. В остальном производство дел осуществляется по усмотрению состава арбитража при условии равного отношения к сторонам и с тем, чтобы каждой стороне была предоставлена возможность надлежащей защиты своих интересов.

II. ПРОИЗВОДСТВО ДЕЛ В АРБИТРАЖНОМ СУДЕ

I. Возбуждение производства по делу

§ 14. Предъявление иска

1. Арбитражное производство возбуждается подачей искового заявления в Арбитражный суд.

2. Датой подачи искового заявления считается день его вручения Арбитражному суду, а при отправке искового заявления по почте - дата штемпеля почтового ведомства места отправления.

§ 15. Содержание искового заявления

1. Исковое заявление должно содержать:

- а) наименование сторон;
- б) требования истца;
- в) подпись истца;
- г) адреса сторон.

2. Исковое заявление должно содержать также:

а) обоснование компетенции Арбитражного суда, поскольку такая компетенция не вытекает из обязательного для сторон международного соглашения;

б) изложение фактических и правовых обстоятельств, на которых истец основывает свои исковые требования, и указание на доказательства, подтверждающие эти обстоятельства;

в) цену иска;

г) доказательство уплаты арбитражного сбора;

д) имя и фамилию арбитра, избранного истцом, или просьбу о том, чтобы арбитр был назначен председателем Суда; истец может избрать также запасного арбитра;

е) перечень документов, прилагаемых к исковому заявлению.

§ 16. Цена иска

1. Истец обязан указать в исковом заявлении цену иска также в тех случаях, когда его исковое требование или часть требования имеет неденежный характер.

2. Цена иска, в частности, определяется:

- a) в исках о взыскании денег – взыскиваемой суммой;
- б) в исках об истребовании имущества – стоимостью отыскиваемого имущества;
- в) в исках о признании или преобразовании правоотношения – стоимостью предмета правоотношения в момент предъявления иска;

г) в исках об определенном действии или бездействии – на основе имеющихся данных об имущественных интересах истца.

3. В исках, состоящих из нескольких требований, сумма каждого требования должна быть определена отдельно; цена иска определяется общей суммой всех требований.

4. Если истец не определил или неправильно определил цену иска, Арбитражный суд по собственной инициативе или по требованию ответчика определяет цену иска на основе имеющихся данных.

§ 17. Устранение недостатков искового заявления

1. Установив, что исковое заявление подано без соблюдения требований, предусмотренных § 15, секретарь Арбитражного суда предлагает истцу устраниТЬ обнаруженные недостатки, причем в отношении требований, предусмотренных п. I § 15, срок устранения недостатков не должен превышать двух месяцев со дня получения указанного предложения. Если эти недостатки буду устранены в указанный срок, то датой подачи искового заявления считается день, предусмотренный в п. 2 § 14. До устранения вышеуказанных недостатков дело остается без движения.

2. В тех случаях, когда истец, несмотря на предложение об устранении недостатков искового заявления, настаивает на рассмотрении дела, Суд принимает решение по делу или определение о прекращении производства по делу.

2. Подготовка дела к разбирательству

§ 18. Уведомление ответчика и избрание им арбитра

1. По получении искового заявления секретарь Арбитражного суда уведомляет об этом ответчика и направляет ему копии искового заявления и приложенных к нему документов, а также список арбитров.

2. Одновременно секретарь предлагает ответчику в тридцатидневный срок по получении искового заявления представить по нему свои письменные объяснения, подкрепленные соответствующими доказательствами. По просьбе ответчика указанный срок может быть продлен.

3. В тот же срок ответчик должен сообщить имя и фамилию избранного им арбитра или заявить просьбу о том, чтобы арбитр за него был назначен председателем Арбитражного суда; ответчик может избрать также запасного арбитра.

§ 19. Образование состава арбитража

1. Арбитры, избранные сторонами или назначенные председателем Арбитражного суда в соответствии с §§ 15 и 18, избирают из списка арбитров председателя состава арбитража.

2. Если ответчик не изберет арбитра в срок, предусмотренный § 18, арбитра за него назначает председатель Арбитражного суда.

Если арбитры не изберут председателя состава арбитража в течение четырнадцати дней со дня избрания или назначения второго арбитра, председателя состава арбитража назначает председатель Арбитражного суда.

3. При наличии двух или более истцов или ответчиков как истцы, так и ответчики избирают по одному арбитру; они могут также избрать по одному запасному арбитру. При недостижении соглашения между истцами или ответчиками арбитр назначается председателем Арбитражного суда.

§ 20. Избрание или назначение единоличного арбитра

По соглашению сторон дело рассматривается единоличным арбитром, который избирается из списка арбитров по взаимной договоренности сторон или, если не будет достигнуто соглаше-

ния между ними, назначается из того же списка председателем Арбитражного суда.

§ 21. Подготовка разбирательства дела

I. Состав арбитража проверяет состояние подготовки дела к разбирательству и, если сочтет это необходимым, принимает дополнительные меры по подготовке дела, в частности истребует от сторон письменные объяснения, доказательства и другие дополнительные документы. Если Арбитражный суд принимает дополнительные меры по подготовке дела, он должен установить сроки, в течение которых эти дополнительные требования должны быть выполнены.

2. Председатель состава арбитража может давать секретарю Арбитражного суда отдельные поручения в связи с подготовкой и проведением разбирательства дела. Он также поручает ему вызов сторон на заседание.

§ 22. Извещение сторон о заседании

О времени и месте проведения заседания по делу стороны извещаются повестками, которые должны быть направлены им с таким расчетом, чтобы каждая из сторон располагала сроком не менее 30 дней для подготовки к разбирательству дела и прибытия на заседание. По соглашению сторон этот срок может быть сокращен.

§ 23. Отвод арбитра, эксперта и переводчика

I. Каждая из сторон вправе заявить об отводе арбитра, председателя состава арбитража или единоличного арбитра, если имеются сомнения в их беспристрастности, в частности, если можно предположить, что они лично, прямо или косвенно заинтересованы в исходе дела. Арбитр, председатель состава арбитража или единоличный арбитр могут также заявить о самоотводе по указанным выше обстоятельствам.

Заявление об отводе должно быть сделано до начала разбирательства. Такое заявление, сделанное позднее, рассматривается только в том случае, если состав арбитража признает причину задержки заявления об отводе уважительной.

2. Вопрос об отводе решается другими членами арбитража.

Если не будет достигнуто соглашения между ними или если отвод заявлен против двух арбитров или единоличного арбитра, вопрос об отводе решается председателем Арбитражного суда.

3. По тем же основаниям, которые указаны в пункт I, могут быть отведены эксперты и переводчики. В этом случае вопрос об отводе решается составом арбитража.

§ 24. Изменения в составе арбитража

Если председатель состава арбитража, единоличный арбитр или арбитр не смогут участвовать в разбирательстве дела, новый председатель состава арбитража, единоличный арбитр или арбитр в случае, когда последнего не заменяет запасной арбитр, избираются или назначаются в соответствии с Регламентом. В случае необходимости и с учетом мнения сторон состав арбитража может заново рассмотреть вопросы, которые уже рассматривались на предыдущих заседаниях по делу, состоявшихся до замены.

3. Разбирательство дела

§ 25. Присутствие на заседании

Дело рассматривается в закрытом заседании. С разрешения состава арбитража и с согласия сторон на заседании могут присутствовать лица, не участвующие в процессе.

§ 26. Участие сторон

1. Стороны могут вести свои дела в Арбитражном суде непосредственно или черезенным образом уполномоченных представителей, назначаемых сторонами по своему усмотрению, в том числе из иностранных граждан и организаций.

2. Неявка стороны, надлежащим образом извещенной о времени и месте арбитражного заседания, не препятствует разбирательству дела, если только неявившаяся сторона до окончания разбирательства дела не потребовала отложить его по уважительной причине.

3. Сторона может просить о разбирательстве дела в ее отсутствие

§ 27. Урегулирование спора путем заключения мирового соглашения

На любой стадии производства арбитры используют имеющиеся у них возможности для урегулирования спора путем заключения мирового соглашения.

§ 28. Разбирательство дела на основе письменных материалов

Допускается соглашение сторон о разрешении спора составом арбитража на основе только письменных материалов, без проведения устного разбирательства. Состав арбитража может, однако, назначить разбирательство, если представленные материалы окажутся недостаточными для разрешения спора по существу.

§ 29. Встречный иск

1. До окончания устного разбирательства по первоначальному иску ответчик вправе предъявить встречный иск. Если вследствие необоснованной задержки ответчиком предъявления встречного иска производство в арбитраже затягивается, то Арбитражный суд может возложить на ответчика возмещение связанных с этим дополнительных расходов Суда и издержек другой стороны.

2. К встречному иску предъявляются те же требования, что и к первоначальному иску.

§ 30. Доказательства

1. Стороны должны доказать те обстоятельства, на которые они ссылаются как на основании своих требований или возражений. Состав арбитража может потребовать представления сторонами и иных доказательств. Он вправе также по своему усмотрению назначить проведение экспертизы и испрашивать представление доказательств третьими лицами, а также вызывать и заслушивать свидетелей.

2. Сторона может представить письменные доказательства в оригинале или в виде заверенной ею копии оригинала. Арбитражный суд вправе потребовать перевода этих доказательств на

другой язык в случаях: когда это необходимо в интересах рассмотрения дела.

3. Проверка доказательств производится способом, установленным составом арбитража. По определению состава арбитража производство проверочных действий может быть возложено на одного из арбитров.

4. Оценка доказательств осуществляется арбитром по их внутреннему убеждению.

§ 31. Отложение разбирательства дела и приостановление производства

В случае необходимости по заявлению сторон или по инициативе состава арбитража рассмотрение дела может быть отложено либо приостановлено. Об отложении слушания дела или приостановлении производства по делу выносится определение.

§ 32. Протокол заседания

1. О разбирательстве дела в заседании составляется протокол, который должен содержать:

- наименование Арбитражного суда;
- номер дела;
- место и дату заседания;
- наименование спорящих сторон и их представителей;
- сведения об участии сторон;
- имена и фамилии арбитров, докладчика, свидетелей, экспертов, переводчиков и других участников заседания;
- краткое описание хода заседания;
- требования сторон и изложение иных важных заявлений сторон;
- указание оснований отложения заседания или завершения производства;
- подписи арбитров.

2. Стороны вправе ознакомиться с содержанием протокола. По просьбе стороны определением состава арбитража в протокол могут быть внесены изменения или дополнения.

3. Сторона получает по ее просьбе копию протокола.

§ 33. Докладчик

I. Протокол заседания ведет докладчик, назначаемый по каждому делу председателем Арбитражного суда из списка докладчиков, утверждаемого Президиумом Торгово-промышленной палаты СССР.

2. Докладчик присутствует на закрытом совещании состава арбитража (пункт 2 § 35).

4. Окончание арбитражного производства

§ 34. Завершение производства

I. Арбитражное производство завершается вынесением решения либо определения.

2. Решение выносится в тех случаях, когда спор разрешается по существу, в том числе когда оно выносится на основании заявления истца об отказе от исковых требований или на основании просьбы сторон о вынесении решения в соответствии с достигнутым или мировым соглашением.

§ 35. Вынесение решения

I. После того, как состав арбитража сочтет, что все обстоятельства, связанные со спором, достаточно выяснены, он объявляет устное разбирательство дела законченным и приступает к вынесению решения.

2. Решение выносится Арбитражным судом на закрытом совещании большинством голосов состава арбитража. Арбитр, не согласный с решением большинства, может изложить в письменном виде свое особое мнение, которое приобщается к делу.

§ 36. Отложение вынесения решения

Состав арбитража может отложить вынесение решения и вызвать стороны на дополнительное разбирательство, если это требуется в интересах правильного разрешения спора и резолютивная часть решения еще не была сообщена сторонам.

§ 37. Содержание решения

I. Решение должно содержать, в частности, следующее:

- наименование Арбитражного суда;

- место и дату вынесения решения;
- имена и фамилии арбитров;
- наименование сторон и других лиц, участвующих в деле;
- предмет спора и краткое изложение обстоятельств дела;
- решение об исковых требованиях, а также о сборах и расходах по делу;
- обоснование решения;
- подписи арбитров.

2. Если один из арбитров не может подписать арбитражное решение, Председатель Арбитражного суда удостоверяет это своей подписью с указанием причин.

§ 38. Объявление решения

I. Непосредственно по окончании устного разбирательства выносится резолютивная часть решения, которая объявляется сторонами устно или, в случае их отсутствия, сообщается им письменно.

2. В течение устанавливаемого составом арбитража срока, который не должен превышать 30 дней, сторонам должно быть в письменном виде направлено мотивированное решение.

3. В виде исключения из пункта I состав арбитража может определить, что арбитражное решение будет направлено сторонам в письменном виде, без устного объявления, в определенный срок, который не должен превышать 30 дней.

4. Председатель Арбитражного суда может в случае необходимости продлить сроки, указанные в пунктах 2 и 3.

§ 39. Дополнение и исправление решения

I. По просьбе стороны, заявленной не позднее 30 дней со дня получения ею решения, состав арбитража может вынести дополнительное решение, если окажется, что решение не содержит ответа на все требования сторон. Дополнительное решение - выносится на основе нового разбирательства дела с вызовом сторон.

2. Явные опечатки или искажения в тексте решения, не затрагивающие существа дела, а также арифметические ошибки в

тексте решения могут быть исправлены определением состава арбитража по просьбе стороны или по инициативе самого состава арбитража.

3. Дополнительное решение или определение об исправлении решения является составной частью дополненного или исправленного решения. Стороны не обязаны возмещать каких-либо расходов, связанных с дополнением или исправлением решения.

§ 40. Исполнение решения

Решения Арбитражного суда являются окончательными и обжалованию не подлежат. Они исполняются сторонами добровольно, в установленный Судом срок. Если срок исполнения в решении не указан, оно подлежит немедленному исполнению.

Решения, не исполненные добровольно в указанный срок, приводятся в исполнение в соответствии с законом и международными соглашениями.

§ 41. Прекращение производства по делу без вынесения решения

1. Если по делу не принимается решение, производство по делу завершается вынесением определения.

2. Определение о прекращении производства по делу выносится, в частности:

а) в случае отзыва истцом своего искового заявления;

б) в случае заключения сторонами мирового соглашения, утверждаемого составом арбитража, при отсутствии просьбы сторон о вынесении решения, как это предусмотрено пунктом 2 § 34;

в) при отсутствии предпосылок, необходимых для рассмотрения и разрешения дела по существу, в том числе когда из-за бездействия истца дело остается без движения более шести месяцев.

3. К определению Арбитражного суда соответственно применяются §§ 34–40 настоящего Регламента. До формирования состава арбитража определение о прекращении производства по делу выносится председателем Арбитражного суда.

§ 42. Опубликование решений Арбитражного суда

С разрешения председателя Арбитражного суда допускается опубликование в периодической печати или в виде отдельных сборников решений Суда. При этом следует учитывать интересы сторон и, в частности, следить за тем, чтобы не была опубликована информация, содержащая указание фамилий, наименований предприятий, товаров и цен. Председатель Арбитражного суда может не допустить к опубликованию и другие данные, оглашение которых он сочтет нецелесообразным.

ОБ УТВЕРЖДЕНИИ ПОЛОЖЕНИЯ О МИНИСТЕРСТВЕ
ВНЕШНИХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ СССР

Постановление Совета Министров СССР от 29 февраля
1989 г. № 191 // СП СССР. - 1989. - I4. - Ст. 45.

Совет Министров СССР постановляет:

1. Утвердить прилагаемое Положение о Министерстве внешних экономических связей СССР.

Министерство внешних экономических связей СССР является правопреемником Министерства внешней торговли СССР и Государственного комитета СССР по внешним экономическим связям по международным договорам СССР, а также по обязательствам, вытекающим из договоров гражданско-правового характера, заключенных ими с организациями и фирмами зарубежных стран.

2. Установить, что уставы внешнеэкономических организаций и организаций, осуществляющих консультирование по внешнеэкономическим вопросам (кроме кооперативов), утверждаются (принимаются) по согласованию с Министерством внешних экономических связей СССР.

3. Министерству внешних экономических связей СССР и Министерству юстиции СССР представить в Совет Министров СССР предложения о внесении в действующее законодательство изменений, вытекающих из настоящего постановления.

ПОЛОЖЕНИЕ
о министерстве внешних экономических связей СССР

I. Министерство внешних экономических связей СССР (МВЭС СССР) является общесоюзным министерством. Министерство внешних экономических связей СССР в пределах своей компетенции осуществляет государственное управление внешними экономическими связями и несет ответственность за их состояние и развитие.

Министерство проводит курс на всестороннее и равноправное развитие внешних экономических связей СССР с зарубежными государствами, прежде всего с социалистическими странами, способствует повышению вклада этих связей в экономическое и социальное развитие страны, в миролюбивую внешнюю политику Советского Союза.

Министерство сосредоточивает свою деятельность на общегосударственных, торгово-политических, плановых и аналитических вопросах развития внешних экономических связей, повышения их эффективности, совершенствовании механизма таких связей и оказании содействия министерствам, ведомствам, внешнеэкономическим организациям, другим государственным, кооперативным и иным общественным предприятиям, объединениям и организациям в становлении и развитии их внешнеэкономической деятельности.

2. Главными задачами Министерства внешних экономических связей СССР являются:

участие в разработке предложений по стратегическим вопросам внешнеэкономической политики и развития внешних экономических связей СССР и проектов перспективных планов развития таких связей;

активное участие в осуществлении экономической реформы в

СССР, разработка и реализация предложений по совершенствованию хозяйственного и организационно-правового механизма внешних экономических связей;

обеспечение проведения единой внешнеэкономической политики и осуществление контроля за соблюдением министерствами, ведомствами, внешнеэкономическими организациями, другими государственными, кооперативными и иными общественными предприятиями, объединениями и организациями общего государственных интересов на внешнем рынке, координация их внешнеэкономической деятельности, включая обязательства, вытекающие из международных договоров СССР;

разработка и применение эффективных средств и методов внешнеэкономической политики, включая таможенный тариф и меры оперативного нетарифного регулирования внешних экономических связей СССР;

повышение эффективности внешних экономических связей СССР, в том числе путем улучшения структуры экспорта и импорта, участия в разработке и осуществлении мероприятий по углублению социалистической экономической интеграции, освоения новых форм сотрудничества, рационального расходования валютных средств обеспечения возвратности советских кредитов;

оказание организационно-методической помощи министерствам, ведомствам, государственным, кооперативным и иным общественным предприятиям, объединениям, организациям в осуществлении внешнеэкономической деятельности, в том числе путем изучения и прогнозирования конъюнктуры мировых товарных рынков, содействия в создании и развитии экспортной базы, в организации работы по анализу технического уровня и конкурентоспособности экспортной продукции и выявления новых товаров для экспорта, информационного и консультационного обеспечения и подготовки кадров;

проведение экспортно-импортных операций по товарам общегосударственного назначения по закрепленной за Министерством номенклатуре, оказание экономического и технического содействия зарубежным государствам, организация совместно с соответствующими министерствами и ведомствами строительства объектов за рубежом и на территории СССР с участием иностранных организаций и фирм.

3. Министерство внешних экономических связей СССР руководствуется в своей деятельности законами СССР, иными решениями Съезда народных депутатов СССР и Верховного Совета СССР, Постановлениями и распоряжениями Совета Министров СССР, решениями Государственной внешнеэкономической комиссии Совета Министров СССР, Общим положением о министерствах СССР, настоящим Положением и другими нормативными актами, относящимися к сфере деятельности Министерства.

Министерство внешних экономических связей СССР обобщает практику применения советского и зарубежного законодательства по вопросам внешних экономических связей, разрабатывает предложения по совершенствованию советского законодательства в этой области, обеспечивает укрепление социалистической законности и правильное применение действующего законодательства в системе Министерства, организует и направляет правовую работу в этой системе.

4. Министерство внешних экономических связей СССР осуществляет свою деятельность под непосредственным руководством Государственной внешнеэкономической комиссии Совета Министров СССР.

5. Министерство внешних экономических связей СССР, уполномоченные Министерства при Совете Министров союзных республик, в отдельных регионах, пунктах и объектах на территории СССР, территориальные подразделения Министерства, всесоюзные внешнеэкономические объединения и другие подведомственные организации и учреждения составляют единую систему Министерства. Положение об уполномоченных Министерства утверждается Государственной внешнеэкономической комиссией Совета Министров СССР.

6. Внешнеэкономические объединения, подведомственные Министерству внешних экономических связей СССР, осуществляют свою деятельность на условиях полного хозяйственного расчета.

Министерство внешних экономических связей СССР не несет имущественной ответственности по обязательствам подведомственных и иных внешнеэкономических организаций, а эти внешнеэкономические организации не отвечают по обязательствам Министерства.

7. В целях проведения единой внешнеэкономической политики и обеспечения контроля за соблюдением министерствами, ведомствами, внешнеэкономическими организациями, другими государственными, кооперативными и иными общественными предприятиями, объединениями и организациями общегосударственных интересов на внешнем рынке Министерство внешних экономических связей СССР:

подготавливает предложения о заключении международных договоров СССР и о присоединении СССР к таким договорам, проводит переговоры и заключает международные договоры СССР в соответствии с действующим законодательством, проверяет выполнение министерствами, ведомствами, государственными, кооперативными и иными общественными предприятиями, объединениями и организациями обязательств, вытекающих из международных договоров СССР, а также установленного порядка заключения внешнеторговых сделок, включая принципы и методику ценообразования, наблюдает за выполнением обязательств иностранных партнеров по международным договорам СССР;

Для регулирования внешнеэкономической деятельности и противодействия дискриминационной практике вносит в установленном порядке предложения об изменении уровня и порядка обложения таможенной пошлиной товаров, осуществляет оперативное нетарифное регулирование внешних экономических связей, включая введение на определенные периоды с согласия Государственной внешнеэкономической комиссии Совета Министров СССР лицензирования, квотирования экспорта и импорта по отдельным товарам, видам услуг, странам или группам стран, в качестве исключительной меры по поручению Правительства СССР запрещает, ограничивает, приостанавливает или обуславливает соблюдением определенных требований осуществление экспортно-импортных операций со странами, вводящими односторонние дискриминационные ограничения в отношении СССР;

организует с участием Министерства финансов СССР проверки внешнеэкономической деятельности внешнеэкономических организаций, других государственных, кооперативных и иных общественных предприятий, объединений и организаций, в том числе за границей;

вносит в Государственную внешнеэкономическую комиссию

Совета Министров СССР предложение о приостановлении осуществления экспортно-импортных операций предприятий, объединений, производственных кооперативов и иных организаций в случаях, когда имеет место недобросовестная конкуренция или их деятельность наносит ущерб интересам государства, а также о возобновлении этих операций;

рассматривает представляемые на согласование уставы внешнеэкономических организаций, а также организаций, осуществляющих консультирование по внешнеэкономическим вопросам;

регистрирует предприятия, объединения, производственные кооперативы и иные организации, осуществляющие экспортно-импортные операции;

организует и осуществляет государственный контроль за состоянием экспортных грузов на выходных пограничных пунктах (в портах, на железнодорожных станциях, перевалочных базах);

осуществляет в соответствии с действующим законодательством через торговые представительства СССР координацию деятельности советских внешнеэкономических организаций за рубежом.

8. Министерство внешних экономических связей СССР наряду с осуществлением предусмотренных Общим положением о министерствах СССР функций:

а) участвует в разработке концепций и основных направлений экономического и социального развития СССР, а также других перспективных планов в части развития внешних экономических связей СССР как в целом, так и с отдельными странами, группами стран и регионами;

подготавливает проекты планов по сводным показателям экспорта и импорта, поступлениям и платежам в иностранной валюте на основе предложений министерств и ведомств, разрабатывает предложения по составу государственного заказа, контрольным цифрам, лимитам и нормативам для внешнеэкономических разделов проектов государственных пятилетних планов экономического и социального развития СССР (с разбивкой по годам);

разрабатывает проекты планов развития внешних экономических связей (в том числе валютного плана) по собственным операциям;

анализирует ход выполнения министерствами и ведомствами плановых заданий в области внешних экономических связей на основе направляемой ими Министерству внешних экономических связей СССР информации, подготавливает сводную отчетность о выполнении обязательств по международным договорам СССР в указанной области, ведет учет внешнеторговых сделок;

б) разрабатывает предложения и участвует в координации государственных планов СССР с государственными планами других стран - членов СЭВ, мероприятиях по перестройке механизма социалистической экономической интеграции и деятельности СЭВ, в совершенствовании ценообразования и валютно-финансовых отношений стран - членов СЭВ, согласовывает с ними торговую-экономическую политику по отношению к третьим странам и их экономическим организациям, осуществляет координацию выступлений организаций СССР и других стран - членов СЭВ на рынках третьих стран;

в) участвует в рассмотрении или рассматривает обращения правительств, организаций и фирм зарубежных стран по вопросам внешних экономических связей, в необходимых случаях подготавливает и представляет в установленном порядке предложения по этим вопросам, проводит с участием заинтересованных министерств и ведомств переговоры о товарообороте и платежах, объемах и очередности поставок с социалистическими странами, развивающимися и капиталистическими странами, расчеты с которыми осуществляются по клирингу, а также о кредитовании экспорта и импорта и в пределах своей компетенции подписывает необходимые документы;

г) принимает меры по совершенствованию хозяйственного расчета в подведомственных внешнеэкономических объединениях;

д) участвует в разработке и осуществлении мероприятий по увеличению производства для экспорта конкурентоспособных товаров, пользующихся спросом на мировом рынке, а также по обеспечению импорта товаров и услуг, отвечающих мировому уровню;

е) обеспечивает контроль за рациональным использованием и расходованием экспортных товарных фондов и валютных средств, выделяемых для объектов, строящихся за границей, а также сооружаемых на территории СССР с участием зарубежных организаций и фирм;

ж) совместно с соответствующими министерствами и ведомствами организует сооружение и эксплуатацию предприятий и других объектов за рубежом, а также строительство объектов в СССР с участием зарубежных организаций и фирм;

з) участвует в разработке плановых расчетных цен по экспортну и импорту и осуществлении мероприятий по валютно-кредитным вопросам, а также в разработке принципов и методики установления внешнеторговых цен и тарифов, осуществляет контроль за возвратностью кредитов, представленных по линии Министерства;

и) осуществляет в установленном порядке руководство деятельностью торговых представительств СССР и аппаратов торговых советников посольств СССР за границей, готовит предложения о назначении и освобождении от должности торговых представителей СССР, их заместителей и торговых советников посольств СССР за границей, обеспечивает совместно с заинтересованными министерствами и ведомствами руководство и контроль за деятельностью экономических советников-консультантов, а также за работой советских специалистов, командированных по линии Министерства за границу. Направляет деятельность торговых представительств СССР по оказанию всемерного содействия министерствам, ведомствам, государственным, кооперативным и иным общественным предприятиям, объединениям и организациям в осуществлении ими внешних экономических связей;

к) организует на договорных началах перевозки и транспортно-экспедиторское обслуживание внешнеторговых грузов и транзита иностранных грузов через территорию СССР, участвует в разработке и осуществлении мероприятий по совершенствованию перевозок, улучшению хранения и обеспечению сохранности внешнеторговых грузов;

л) принимает участие в организации коммерческой работы на международных и иностранных торгово-промышленных выставках в СССР, а также на советских выставках за границей;

м) участвует в работе международных экономических организаций и органов, межправительственных комиссий и комитетов по торгово-экономическому и научно-техническому сотрудничеству с зарубежными странами, участвует в конференциях, кон-

грессах, симпозиумах и совещаниях по вопросам международных экономических отношений, принимает иностранные делегации, прибывающие в СССР для обсуждения и решения вопросов внешних экономических связей.

н) обеспечивает в установленном порядке выполнение обязательств СССР по экономическому и техническому сотрудничеству с зарубежными странами в счет взносов СССР по линии Организации Объединенных Наций и других международных организаций;

о) ведет перечень компаний иностранных государств, прибегавших в отношении Советского Союза к ограничительной деловой практике или недобросовестно выполнивших обязательства, взятые ими перед советскими организациями, консультирует советских участников внешних экономических связей по содержанию этого перечня;

п) обеспечивает проведение в системе Министерства единой кадровой политики, осуществляет в подведомственных учебных заведениях подготовку, переподготовку и повышение квалификации кадров для внешнеэкономической деятельности и участвует в международном сотрудничестве в этой области;

р) проводит информационно-пропагандистскую работу по развитию внешних экономических связей СССР с зарубежными странами, деловыми кругами этих стран, используя средства массовой информации в СССР и за рубежом, издает журнал "Внешняя торговля", осуществляет в установленном порядке рекламную работу;

с) проводит мероприятия по социальному развитию, улучшению условий труда, жилищных, культурно-бытовых условий и медицинского обслуживания работников системы Министерства.

9. Министерству внешних экономических связей СССР представляется право:

а) получать от министерств, ведомств, внешнеэкономических организаций, других государственных, кооперативных и иных общественных предприятий, объединений и организаций материалы, предложения и заключения по вопросам внешнеэкономической деятельности;

б) заслушивать руководящих работников соответствующих министерств, ведомств, внешнеэкономических организаций, дру-

гих государственных, кооперативных и иных общественных предприятий, объединений и организаций по вопросам проведения единой внешнеэкономической политики, соблюдения общегосударственных интересов на внешнем рынке и другим вопросам внешнеэкономической деятельности;

в) организовывать по вопросам, относящимся к компетенции Министерства, проверки деятельности строительно-монтажных организаций, сооружающих объекты за границей, а также в СССР при участии зарубежных организаций и фирм;

г) в установленном порядке создавать, реорганизовывать и ликвидировать подведомственные внешнеэкономические объединения, в пределах своей компетенции разрешать им создание в СССР и за границей их филиалов, контор, отделений, представительств, участвовать в совместных и акционерных обществах;

д) в установленном порядке выдавать иностранным организациям и фирмам разрешение на открытие в СССР представительств, а также рассматривать информацию, представляемую главами представительств, о деятельности этих представительств;

е) осуществлять экспертизу прединвестиционной и проектно-сметной документации на сооружение объектов за границей, а также в СССР при участии зарубежных организаций и фирм;

ж) создавать в пределах своей компетенции координационные, научно-технические и другие советы, межведомственные экспертные комиссии, а также созывать специальные совещания по конъюнктурным, ценовым и другим проблемам внешних экономических связей СССР с привлечением представителей соответствующих министерств и ведомств, внешнеэкономических, проектно-изыскательских и научно-исследовательских организаций;

з) осуществлять на основе взаимности обмен технической и экономической информацией с зарубежными странами, получая для этой цели от министерств и ведомств и других советских организаций необходимые материалы. Объемы и характер материалов, подлежащих передаче определяются Министерством по согласованию с Госпланом СССР, Государственным комитетом СССР по статистике и соответствующими министерствами, ведомствами и организациями;

и) сноситься в пределах своей компетенции с государств-

венными органами, учреждениями, предприятиями, организациями, должностными и частными лицами зарубежных стран как в СССР, так и за границей.

10. Министерство внешних экономических связей СССР возглавляет Министр, назначаемый в соответствии с Конституцией СССР Верховным Советом СССР.

Министр внешних экономических связей СССР имеет заместителей, назначаемых Советом Министров СССР, Распределение обязанностей между заместителями Министра производится Министром.

11. Министр внешних экономических связей СССР несет персональную ответственность за выполнение возложенных на Министерство задач и осуществление им своих функций, устанавливает степень ответственности заместителей Министра и руководителей структурных подразделений центрального аппарата Министерства за руководство отдельными областями деятельности Министерства.

12. В Министерстве внешних экономических связей СССР образуется коллегия в составе Министра (председатель коллегии) и заместителей Министра по должностям, а также других руководящих работников системы Министерства.

Члены коллегии Министерства утверждаются Советом Министров СССР.

13. Коллегия Министерство внешних экономических связей СССР на своих регулярно проводимых заседаниях рассматривает вопросы:

участия Министерства в разработке документов и планов, определяющих перспективы развития внешних экономических связей СССР, в том числе участия в социалистической экономической интеграции;

выполнения заданий государственных планов, других заданий, валютного и иных планов Министерства;

осуществления контроля за соблюдением на внешнем рынке министерствами, ведомствами, внешнеэкономическими организациями, другими государственными, кооперативными и иными общественными предприятиями, объединениями и организациями общегосударственных интересов, выработки и проведения единой внешнеэкономической политики и совершенствования ее средств и методов, заслушивает по этим и другим вопросам торговых представителей СССР;

руководства подведомственными Министерству внешнеэкономическими объединениями, организациями и учреждениями, проверки исполнения, подбора, расстановки, обучения и воспитания кадров;

подготовки проектов нормативных актов и других важных документов.

Коллегия на своих заседаниях рассматривает и иные вопросы, относящиеся к компетенции Министерства.

Решения коллегии проводятся в жизнь, как правило, приказами Министра. В случае разногласий между Министром и коллегией Министр проводит в жизнь свое решение, докладывая о возникших разногласиях Совету Министров СССР, а члены коллегии, в свою очередь, могут сообщить свое мнение в Совет Министров СССР.

14. Министерство внешних экономических связей СССР в пределах своей компетенции на основе и во исполнение законов СССР, иных решений Съезда народных депутатов СССР и Верховного Совета СССР, постановлений и распоряжений Совета Министров СССР, решений Государственной внешнеэкономической комиссии Совета Министров СССР издает приказы и инструкции и дает указания, обязательные для исполнения уполномоченными Министерства, внешнеэкономическими объединениями и другими подведомственными организациями и учреждениями, а также торговыми представительствами СССР и аппаратами торговых советников посольств СССР в зарубежных странах, организует и проверяет их исполнение.

Министерство внешних экономических связей СССР издает в пределах своей компетенции приказы и инструкции в области внешнеэкономических связей СССР, обязательные для исполнения министерствами и ведомствами, а также внешнеэкономическими организациями, другими государственными, кооперативными и иными общественными предприятиями, объединениями и организациями, независимо от их ведомственной подчиненности.

Министерство внешних экономических связей СССР в необходимых случаях издает приказы и инструкции совместно или по согласованию с другими министерствами и ведомствами.

15. Структура и численность работников центрального аппарата Министерства внешних экономических связей СССР ут-

верждаются Советом Министров СССР.

Штатное расписание центрального аппарата Министерства, а также положения о его структурных подразделениях утверждаются Министром внешних экономических связей СССР.

16. Министерство внешних экономических связей СССР имеет печать с изображением Государственного герба СССР и со своим наименованием.

VÄLISMAAL ASUVATE NSV LIIDU KAUBANDUSESINDUSTE
PÖHIMÄÄRUS

Kinnitatud NSV Liidu seadusega 3. augustist 1989. a. // NSVL
RK ja UT. - 1989. - Nr. 9. - Art. 218.

§ 1. NSV Liidu kaubandusesindused on Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liidu organid, kes teostavad välismaal NSV Liidu õigusi välismajandustegeluse valdkonnas ning tagavad NSV Liidu efektiivse osalemise maailma majandussuhetes.

NSV Liidu kaubandusesindused juhinduvad oma tegevuses NSV Liidu konstitutsionist, muust NSV Liidu seadusandlust, käesolevast põhimäärusest ja NSV Liidu rahvusvahelistest lepingutest.

§ 2. NSV Liidu kaubandusesinduse põhiülesanded on:

a) esindada asukohariigis NSV Liidu riiklikke huve kõigis välismajandustegelust puudutavates küsimustes ja tagada nende kaitse;

b) ajada vastavates riikides mõjusat NSV Liidu välismajanduspoliitikat;

c) soodustada NSV Liidu ja asukohariigi majandussideme- te arengut, parandada väliskaubanduse struktuuri, juurutada kaubandus- ja majandussuhete uusi vorme;

d) kontrollida, kuidas ministeeriumid, keskasutused, riiklikud, kooperatiivsed ja muud ühiskondlikud ettevõtted, koondised ja organisatsioonid (edaspidi "välismajandustegeluse Nõukogude osalised") järgivad välismajandustegeluse arendamisel NSV Liidu riiklikke huve, ning koordineerida nende tegelust asukohariigis;

e) kaitsta välismajandustegeluse Nõukogude osaliste majanduslike huve asukohariigis, igati abistada neid, sealhulgas NSV Liidu Välismajanduspanka, NSV Liidu Kaubandus- ja Tööstuspataliat, Nõukogude välismajanduskonsortsiume, välisiiriidega kommertskoostöö arendamise assotsiatsioone, välismajandustegeluses, majandus-, teadus- ja tehnikaalase koostöö uute suundade ja vormide arendamisel: otse sidemete sõl-

mimine, ühisetevõtete, teenindus-, engineering-, kaubandus- ja reklaamifirmade loomine, osalemise segaühistutes (aktsiaseltsides), tegelemine tootmiskooperatsiooni ja Noukogude investeeringutega välismaal;

f) töötada välja ettepanekuid NSV Liidu osavõtul objektide ehitamiseks ja kasutuselevõtmiseks, nende efektiivse funktsioneerimise tingimuste tagamiseks;

g) jälgida NSV Liidu ja asukohariigi vahel välismajandussidemete, sealhulgas kaubandus-, tööstus-, majandus- ja tehnikaalase koostöö küsimustes sõlmitud rahvusvaheliste lepingute täitmist ning võtta osa ettepanekute väljatöötamisest ja läbirääkimistest selliste lepingute sõlmimise üle;

h) kaitsta vastavalt seadustele NSV Liidu ökoloogilisi huve;

i) kaubandusesindus vastutab asukohariigiga sõlmitud kaubandus- ja majanduslepingute täitmise ning NSV Liidu majanduslike ja kaubanduslike huvide kõrvalekaldumatu järgimise eest.

§ 3. NSV Liidu kaubandusesindus võib NSV Liidu Ministrite Noukogu volitusel täita §-s 2 loetletud ülesandeid ka väljaspool asukohariiki.

Riikides, kus ei ole NSV Liidu kaubandusesindusi, täidavad nende ülesandeid ja funktsioone NSV Liidu saatkonna kaubandusnõunikud.

§ 4. NSV Liidu kaubandusesindus vastavalt temale pandud ülesannetele:

a) töötab asukohariigis, et viia ellu NSV Liidu välismajanduspolitikat, loob selleks võimalikult soodsaid tingimusi kooskõlas NSV Liidu riiklike huvidega kõigis välismajandustegevust puudutavates küsimustes:

b) õpib tundma asukohariigi üldmajandustingimusi, majandusliku arengu plaane ja programme, valuuta- ja finantsseisu, nende välismajandussidemete arengut, välismajandustegust käsitlevat seadusandlust, ökoloogilisi normatiive, kauba- ja teenusteturu konjunktuuri, samuti muid välismajandussidemete iseärasusi suhtlemisel vastava riigiga, informeerib nendest küsimustest NSV Liidu Välismajandussidemete Ministeriumi ja vajaduse korral teisi NSV Liidu huvitatud riigi-

organeid;

c) informeerib asukohariigi asutusi ja organisatsioone sotsiaal-majanduslikest ja kommertstingimustest NSV Liidus, samuti välismajandusteguvust käsitlevast Nõukoguse seadusandlusest;

d) saab välismajandusteguvuse Nõukogude osalistelt vajalikku teavet nende välismajandusteguvuse kohta asukohariigis;

e) annab NSV Liidu Välismajandussidemete Ministeeriumi poolt kindlaksmääratavas korras välja litsentse eksportid ja impordioperatsioonideks, lube kaupade sisseveoeks NSV Liitu, kaupade transiitveoeks läbi NSV Liidu territooriumi ja kaupade reekspordiks, samuti tunnistusi kaupade päritolu kohta ja muid välismajandusteguvuseks vajalikke dokumente;

f) võtab osa VMN-i liikmesmaade sotsialistliku majandusintegratsiooni arendamisest ning NSV Liidu ja asukohariigi riiklike plaanide koordineerimisest, aitab kaasa pikaajaliste majandus-, teadus- ja tehnikaalaste koostööprogrammide ning nende elluviimiseks sõlmittavate rahvusvaheliste lepingute täitmisele;

g) kontrollib ostutingimuste väljatöötamisel ökoloodianõuetest kinnipidamist;

h) kontrollib, kuidas välismajandusteguvuse Nõukogude osalised peavad asukohariigis kinni NSV Liidu riiklikest huvitest ja välismajandusteguvust puudutavast Nõukogude seadusandlusest, sekkumata nende operatiivtegevusse;

i) osutab välismajandusteguvuse Nõukogude osalistele asukohariigis vajalikku kaasabi välismajanduskoostöö uute vormide otsimisel ja arendamisel, läbirääkimiste korraldamisel, väliskaubandustehingute sõlmimisel ja täitmisel;

j) võtab osa valitsustevaheliste komisjonide ja komiteede tööst kaubandus-, majandus-, teadus- ja tehnikaalase koostöö küsimustes ning rahvusvaheliste majandusorganisatsioonide ja nende tööorganite tegevusest välismajanduskoostööd puudutavates küsimustes;

k) õpib tundma asukohariigis kehtivat sertifikatsioo-

nisiisteemi, rahvusvaheliste organisatsioonide standardite kasutamist, kvaliteedi kujundamise probleeme, samuti Nõukogude kaupade ja teenuste kvaliteeti ja konkurentsivoimet, informeerib nendes küsimustes NSV Liidu Välimajandusside- te Ministeeriumi, NSV Liidu Riiklikku Toodangu Kvaliteedi Kujundamise ja Standardite Komiteed ja vajaduse korral teisi NSV Liidu riigiorganeid ning teeb ettepanekuid eksporttoo- dangu tehnilise taseme ja konkurentsivoime tõstmiseks.

1) soodustab NSV Liidu rahvuslike kaubandus- ja töös- tuskäituste korraldamist ning Nõukogude välismajandus- ja muude majandusorganisatsioonide osavõttu rahvusvahelistest näitustest ja laatadest asukohariigis, koordineerib nendes riikides rahvusvahelistest näitustest ja laatadest osa võtva Nõukogude osaliste tööd;

m) kaasab asukohariigi firmasid ja organisatsioone osa võtma NSV Liidu territooriumil korraldatavatest näitus- test demonstreerimaks uusimaid masinaid, seadmeid ja tehnoloogiaid.

NSV Liidu kaubandusesindused täidavad ka muid funktsioone kooskõlas NSV Liidu seadusandluse ja NSV Liidu rahvus- vaheliste lepingutega.

§ 5. NSV Liidu kaubandusesindused võivad enda nimel ja NSV Liidu nimel sõlmida tehinguid ja muid juriidilisi akte, mis on vajalikud neile pandud ülesannete täitmiseks, esineda kohtus hagejana või hageja esindajana. Kostjana võivad NSV Liidu kaubandusesindused esineda kohtus vaid nendes vaidlustes, mis tulenevad NSV Liidu kaubandusesinduste poolt asuko- hariigis sõlmitud tehingutest ja muudest juriidilistest ak- tidest, ning ainult nendes riikides, kelle suhtes NSV Liit rahvusvahelistes lepingutes või asukohariigi pädevatele voi- mudele teatavaks tehtud ühepoolse avaldusega on väljendanud oma nousolekut NSV Liidu kaubandusesinduse allutamiseks ni- metatud vaidlustes asukohariigi kohtule.

§ 6. NSV Liidu kaubandusesinduste kohustiste eest kannab § 5 sätteid arvesse võttes vastutust Nõukogude riik.

NSV Liidu kaubandusesindused ei vastuta Nõukogude vä- limajandus- ja muude majandusorganisatsioonide kohustuste

eest, Nõukogude välismajandus- ja muud majandusorganisatsioonid aga ei vastuta NSV Liidu kaubandusesinduste kohustiste eest.

§ 7. NSV Liidu kaubandusesindus asutatakse NSV Liidu ja asukohariigi vahel sõlmitud rahvusvaheliste lepingute alusel.

§ 8. NSV Liidu kaubandusesindused alluvad NSV Liidu Välimajandussidemete Ministeeriumile. NSV Liidu kaubandusesindus on NSV Liidu saatkonna osa. NSV Liidu Välimajandussidemete Ministeerium määrab kindlaks tema struktuuri ja komplekteerib koosseisu, lähtudes vajadusest esindada asukohariigi turul aktiivselt tegutsevate välismajandusteguvuse Nõukogude osaliste huve.

NSV Liidu kaubandusesindaja ja tema asetäitjad kasutavad diplomaatilisi privileege ja immuniteeti NSV Liidu rahvusvaheliste lepingutega ettenähtud ulatuses.

Ministeeriumid, ametkonnad, koondised, ettevõtted ja organisatsioonid tagavad vajaduse korral oma välismajanduselike huvide esindamise välismaal, komandeerides oma esindajaid tööks NSV Liidu kaubandusesinduste koosseisus või nende juures kooskõlastatult NSV Liidu Välimajandussidemete Ministeeriumi ja NSV Liidu Väliministeeriumiga.

§ 9. NSV Liidu kaubandusesindust juhib NSV Liidu kaubandusesindaja, kelle nimetab ametisse ja vabastab ametist NSV Liidu Ministrite Nõukogu NSV Liidu Välimajandussidemete Ministeeriumi esildusel, mis on kooskõlastatud NSV Liidu Väliministeeriumiga. Tema alaliselt ühes välisriigis viibimise tähtajaks kehtestatakse üldjuhul mitte rohkem kui 5 aastat. NSV Liidu kaubandusesindust finantseeritakse NSV Liidu Välimajandussidemete Ministeeriumi eelarvest eraldi artiklina, kusjuures aegajalt määratatakse kindlaks tegevuse efektiivsus.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu annab NSV Liidu kaubandusesindajale vajaduse korral volituse asukohariigi pädevatele võimudele üleandmiseks.

§ 10. NSV Liidu kaubandusesindusel võivad olla asukohariigis oma osakonnad. Need asutatakse NSV Liidu ja asukohariigi vahel sõlmitud rahvusvaheliste lepingute või asukohariigi

pädevate organitega sõlmitud muude leppimuste alusel.

ETTEVÖTETE JA ORGANISATSIOONIDE MAJANDUSTEGEVUSE
KOHTA VÄLISMAAL

Eesti NSV Ministrite Nõukogu 7. augusti 1989. a.
määrus nr. 283// ENSV ÜVT. - 1989. - Nr.29. - Art.420

Eesti NSV ettevõtete ja organisatsioonide majandustegevuse arendamiseks ja korrastamiseks välismaal ning vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 18. mai 1989. a. määrusele nr. 412 Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel võtta teadmiseks NSV Liidu Ministrite Nõukogu 18. mai 1989. a. määrus nr. 412(juurde lisatud).

2. Kehtestada, et Eesti NSV riiklikud ettevõtted, koondised ja organisatsioonid ning tootmiskooperatiivid võivad moodustada kehtestatud korras kooskõlastatult ENSV Plaanikomitee ja ENSV Rahandusministeeriumiga välismaal ettevõtteid.

3. Kehtestada, et Eesti NSV riiklikud ettevõtted, koondised ja organisatsioonid ning tootmiskooperatiivid informeerivad väärtpaberitega sooritatavate operatsioonide sisust ENSV Rahandusministeeriumi.

NÖUKOGUDE ORGANISATSIOONIDE MAJANDUSTEGEVUSE KOHTA
VÄLISMAAL

NSV Liidu Ministrite Nõukogu 18. mai 1989.a. määrus nr. 412
CP СССР.- 1989.- Отд.I- № 24.- Ст.82

NSV Liidu Ministrite Nõukogu märgib, et Nõukogude organisatsioonide majandustegevus välismaal ei ole veel vajalikul määral arenenud. Tööstus- ja muude objektide ehitamine NSV Liidu poolt välisriikidele majandus- ja tehnikaalase kaasabi andmise raames ei ole olnud seotud Nõukogude organisatsioonide edasise osavõtuga nende juhtimisest, ekspluateerimisest ja tulude saamisest. Nõukogude organisatsioonide osavõtul töötavad vähesed välismaised aktsiaseltsid ja kompaniid tegutsevad üldjuhul väljaspool tootmissfääri ja on välismaa äiringkondades vähetuntud. Vähe kasutatakse sihtinvesteeringute tegemist välismaal asuvatesse ettevõtesse ning väärtpaberitega sooritatavaid operatsioone.

NSV Liidu välismajandushuvide ja meie riigi positsiooni tugevdamiseks maailmamajanduses ja -kaubanduses ning Nõukogude organisatsioonide majandustegevuse korraстamiseks ja arendamiseks välismaal NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrab:

1. Kehtestada, et Nõukogude organisatsioonide majandustegevus välismaal peab olema suunatud:

Nõukogude kaupade, eelkõige tööstuskaupade aktiivsele viimisele välisturule;

* riigi stabiilsele ja efektiivsele varustamisele vajalike impordiressurssidega, sealhulgas nende sihtotstarbelise tootmise teel välisriikides;

välismajandustegevusest lisatulu saamisele, sealhulgas ka väärtpaberitega sooritatavate operatsioonide tulemusel;

* uute koostöövormide evitamisele, sealhulgas tööstusliku kooperatsiooni, investeeringute ja rahanduse alal, ning vä-

lismaa eesrindliku tehnoloogia ja juhtimiskogemuste kasutamisele;

Kaasasitamisele sotsialistliku majandusintegratsiooni süvendamisele selle majanduslülide tasandil;

sidemete tugevdamisele välisriikide äiringkondade ja üldsusega.

2. Arendada Nõukogude organisatsioonide majandustegelust välismaal:

moodustada seal selliseid ettevõtteid, kus Nõukogude pool osaleks nende kapitalis ja juhtorganites (edaspidi: välisettevõtted);

tehes investeeringuid teiste ettevõtete tuluaktivasse (väärtpaberitesse) ning fondi- ja kaubabörside operatsioonidesse (edaspidi: operatsioonid väärtpaberitega);

3. Kehtestada, et Nõukogude riiklikud ettevõtted, koondised ja organisatsioonid, samuti nende osavõtul moodustatud konsortiumid, aktsiaseltsid, kaubamajad, välisriikidega äri- list koostööd arendavad assotsiatsioonid ja teised välismaajandussidemetes osalejatena registreeritud assotsiatsioonid (edaspidi: Nõukogude partnerid) võivad moodustada välisettevõtteid ja sooritada operatsioone väärtpaberitega.

Nõukogude partnerite välisettevõtetes osalemise kord

4. Kehtestada, et:

Nõukogude riiklikud ettevõtted, koondised ja organisatsioonid moodustavad välisettevõtteid kõrgemalseisvate NSV Liidu ministeeriumide, keskasutuste ja liiduvabariikide ministrite nõukogude nõusolekul, arvestades NSVL Välismajandussidemete Ministeeriumi ja NSVL Välisministeeriumi soovitusi, aktsiaseltsid, assotsiatsioonid, konsortiumid, kaubamajad ning ministeeriumide ja keskasutuste süsteemi mittekuuluvad riiklikud ettevõtted, koondised ja organisatsioonid moodustavad välisettevõtteid NSVL Välismajandussidemete Ministeeriumi nõusolekul, arvestades NSVL Välisministeeriumi soovitusi;

Tootmiskooperatiivid (nende liidud) ja muud ühiskondlike

kud organisatsioonid võivad moodustada välisettevõtteid pärast registreerimist välismajandussuhetes osalejana vastavalt registreerimisprofiilile, NSVL Välimajandussidemete Ministeeriumi nousolekul ja arvestades NSVL Väliministeeriumi soovitusi;

moodustatud välisettevõtted registreeritakse Nõukogude partneri poolt spetsiaalses registris, mida peab NSVL Rahandusministeerium;

Nõukogude partnerid sooritavad väärtpaberitega operatsioone NSVL Väispanga ja välismaal asuvate Nõukogude pankade vahendusel või iseseisvalt, informeerides hende operatsioonide sisust NSVL Rahandusministeeriumi ja NSVL Välimajandussidemete Ministeeriumi.

5. Soovitada Nõukogude partneritel moodustada välisettevõtteid uute ettevõtete asutamise või olemasolevate ettevõtete aktsiate (osamaksude) omadamise teel, samuti objektide baasil, mida rajatakse NSV Liidu poolt välisriikidele antava majandusliku ja tehnikaalase kaasabi raames.

6. Nõukogude partenrite ja välisettevõtete vahelised majandussuhted rajanevad lepingutel.

7.^x

8. Välisettevõtete kapitali tehtavate Nõukogude sissemaksete efektiivse kasutamise kontrolli teostavad nende Nõukogude partnerid. Välisettevõtette juhtorganites töötavad Nõukogude esindajad esitavad oma Nõukogude partneritele ettevõtte töö aastaaruande.

9. Soovitada mitmesuguste välisettevõtete Nõukogude partneritel ühendada oma jõupingutused majanduslike ülesanete lahendamisel ja moodustada ühistes huvides mitut tootmisharu ühendavaid välisettevõtteid, assotsiatsioone ja holding-tüüpi ühiseid juhtorganeid.

---

x

Punkti 7 ei avaldata, kuna ei ole üldise tähtsusega.

Välismajandustegevuse finantseerimine, stimuleerimine ja kaadriga kindlustamine

10. Välisettevõtete moodustamist ja tegevust finantseeritakse üldjuhul Noukogude partnerite omavahenditest, nende kõrgemaliseisvate juhtorganite tsentraliseeritud valuutafondidest ja laenuvahenditest, väärtpaberitega tehtavaid operatsioone finantseeritakse aga Noukogude partnerite omavahenditest ja laenuvahenditest.

Selleks vajalikud laenuvahendid moodustatakse huvitatud Noukogude majandusorganisatsioonide valuutafondide vahenditest, NSVL Väispanga krediiditest, tema litsentside alusel aga ka välispankade, sealhulgas välismaal asuvate Noukogude pangaasutuste krediiditest.

Pidada otstarbekaks kasutada Noukogude partnerite poolt välisettevõtete moodustamiseks ja nende jooksva tegevuse tagamiseks, samuti väärtpaberitega operatsioonide sooritamiseks Noukogude organisatsioonide kontodel olevat välisriikide kohalikku valuutat.

11. Kehtestada, et välisettevõtete tegevusest laekuvad dividendid, samuti väärtpaberitega tehtavatest operatsioonidest laekuv tulu, mis kantakse üle NSV Liitu, kajastuvad Noukogude partenrite majandustegevuse üldtulemustes rublalisates ekvivalendis. Nende dividendide ja tulude summa välisvaluutas kantakse Noukogude partnerite valuutafondi täies ulatuses juhul, kui välisettevõte on moodustatud Noukogude partneri omavahenditega, või osaliselt (vastavalt nende valuutafondidesse tehtavate eraldiste kehtestatud normatiivaktidele), kui välisettevõte on moodustatud tsentraliseeritud allikatest valuutavahendite eraldamise teel. Seejuures tasuvad Noukogude partnerid riigieelarvesse makse ja kasutavad maksusoodustusi kehtestatud korras.

12. Kohustada Noukogude partnereid komplekteerima välisettevõtete Noukogude personal kõrge kvalifikatsiooniga spetsialistidest, sealhulgas ettevõtte profiilile vastavatest välismajandustöötajatest, kes valdavaid nendes ettevõtetes vajalikke voorkeeli.

Moukogude töötajate välisettevõtete viibimise aja mää-ravat kindlaks Moukogude partnerid, lähtudes tootmisvajadus-test.

13. NSVL Välismajandussidemete Ministeeriumil, NSVL Rahandusministeeriumil ja NSVL Väliministeeriumil tagada Üle-liidulise Väliskaubanduse Akadeemia, Moskva Rahandusinsti-tuudi ja Moskva Liikliku Rahvavaheliste Suhete Institundi baasil Moukogude spetsialistide ettevalmistamine, ümberope ja kvalifikatsiooni töstmine, mis on vajalik väärtpaberitega operatsioonide sooritamiseks ning tööks välisettevõtetes.

14. ASVL Välismajandussidemete Ministeeriumil koos I.SVL Rahandusministeeriumi, NSVL Välimispanga ja NSVL Kaubandus-Tööstuspatalatiga üldistada ja analüüsida Moukogude organ-sat-sioonide majandustegevuse kogemusi välismaal, tajades Mouko-gude partnerite konsulteerimise, sealhulgas lepingute alusel.

15. NSVL Välismajandussidemete Ministeeriumil ja NSVL Justiitsministeeriumil esitada NSV Liidu huvitatud ministee-riumide ja keskasutuste osavõtul kahe kuu jooksul NSV Liidu Ministrite Moukogule ettepanekud käesolevest määrusest tule-nevate muudatustega tegemise kohta kehtivas seadusandlusel.

VABARIIKLIKU ISEMAJANDAVA VÄLISKAUBANDUSKOONDISE "ESTIMPEKS"
PÖHIMÄÄRUSE

Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 31. juuli 1987. a.
määrusega nr. 423 // Внешняя торговля. - 1988. - №I. - приложение.

I. Üldsaated

1. Vabariiklik Isemajandav Väliskaubanduskoondis "Estimpeks" (edaspidi väliskaubanduskoondis "Estimpeks") on ühtne iseseisev majanduskompleks, mis tegutseb täieliku isemajandamise alusel, täidab talle pandud kohustusi ja kasutab selle tegevusega seotud õigusi.

Väliskaubanduskoondis "Estimpeks" on juriidiline isik.

2. Väliskaubanduskoondis "Estimpeks" juhindub Eesti NSV Ministrite Nõukogu 20. märtsi 1987.a. määrusega nr. 135 kinnitatud "Vabariikliku isemajandava väliskaubanduskoondise põhimääärusest" ja tegutseb käesoleva põhikirja alusel.

3. Väliskaubanduskoondise "Estimpeks" tegevust juhib Eesti NSV Ministrite Nõukogu. NSV Liidu väliskaubanduse Ministereerium^x koordineerib ja juhendab metoodiliselt väliskaubanduskoondise "Estimpeks" tegevust tagamaks kontrolli NSV Liidu riiklike huvide järgimise üle välisturul ning teostamaks ühtset kaubandus-, majandus-, valuuta- ja hinnapolitiikat.

4. Väliskaubanduskoondis "Estimpeks" vastutab oma kohustiste eest selle talle kinnitatud varage, millele vastavalt NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega saab pöörata sisenevööde.

Riik, tema organid ja organisatsioonid ei vastuta väliskaubanduskoondise "Estimpeks" kohustiste eest ning väliskaubanduskoondis "Estimpeks" ei vastuta riigi, tema-organite ja organisatsioonide kohustiste eest.

---

* Käesoleval ajal NSV Liidu Välismajandussidemete Ministereerium.

5. Väliskaubanduskoondisel "Estimpeks" on oma nime ja embleemi kujutisega ümarpitsat.

6. Väliskaubanduskoondise "Estimpeks" juriidiline aadress on: Eesti NSV 200101 Tallinn, Tolli 3^x, väliskaubanduskoondis "Estimpeks". Telegraafiaadress on: Estimpeks Tallinn.

II. Väliskaubanduskoondise "Estimpeks" struktuur

7. Väliskaubanduskoondisse "Estimpeks" kuuluvad järgmised spetsialiseeritud firmad:

Firma "Kergetööstus", mis tegeleb jalatsite, riide, trikoo-, ja ömlustoodete, pesu, galerteritoode ja muude tarbekaupade ekspondiga ning toorme, pooltoodete ja materjalide, instrumentide ja eritehnoloogiaseadmete impordiga Eesti NSV kergetööstusettevõtete ekspluatatsioonivajadusteks ja rekonstruktsioonivajadusteks.

Firma "Kohalik Tööstus", mis tegeleb käsitöö ja kunstiesemete, mänguasjade, meenete ja muude kultuurikaupade, klaverite ja pianinode, noude, plastmasstoodete ja pöllumajandusliku väikeinventari ekspondiga ning toorme, pooltoodete ja materjalide, tööriistade ja möningate tehnoloogiaseadmete impordiga Eesti NSV kohaliku tööstuse ettevõtete ekspluatatsioonivajadusteks ja rekonstruktsioonivajadusteks.

Firma "Piirikaubandus", mis sooritab valuutaväärtuse alusel tasakaalustatud piirikaubandusoperatsioone Soome ja Norraga ning rannikukaubandusoperatsioone Rootsiga.

Firma "Assortiment", mis tegeleb madalasordilise puidu, samuti mööbli, puidutöötlemisdetailide ja -pooltoodete, freesturba ja turbatoodete ning lillede ja istikute ekspondiga ning metsatehniliste, puidutöötlemis-, pakkimis- ning muude seadmete ja materjalide impordiga.

Firma "Konsultatsioon", mis osutab Eesti NSV ettevõtele ja organisatsioonidele ning ka välisfirmadele tasulisi teenuseid välismaajandustegelusega seotud küsimustes, seal-

^x

"Estimpeksi" uus aadress: 200101 Tallinn, Uus t. 32/34.

hulgas marketingi küsimustes; aitab arendada välisturismi Eesti NSV-s..

Väliskaubanduskoondis "Estimpeks" ekspordib kaupu, mida toodavad Eesti NSV ettevõtted ja organisatsioonid, samuti impordib kaupu ja osutab neile teenuseid. Eksportitakse vabariikliku ja kohaliku alluvusega teadustootmis- ja tootmiskoondiste ning ettevõtete ja organisatsioonide kaupu, kaasa arvatud tooted Eesti NSV käsutusse jäävatest ressursandidest.

8. Väliskaubanduskoondisse kuuluvad spetsialiseeritud firmad ei ole juridilised isikud ja juhinduvad oma tegevuses väliskaubanduskoondise "Estimpeks" peadirektori kinnititud põhimäärusest.

Spetsialiseeritud firmadel on õigus solmida väliskaubanduskoondise "Estimpeks" ülesandel ja tema nimel väliskaubandustehinguid ning majanduslepinguid eksportkaupade hankijate, importkaupade tellijate ja muude organisatsioonidega.

III. Väliskaubanduskoondise "Estimpeks" tegevuse sisu ja eesmärgid

9. Väliskaubanduskoondise "Estimpeks" tegevuse sisu ja eesmärgid on:

kaupade ja teenuste ekspordi ja impordi plaanide kinnitamine kehtestatud korras ja täitmine, kaupade ja teenuste ekspordi suurendamine, nende kvaliteedi parandamine ja konkurentsivõime ning operatsioonide efektiivsuse suurendamine;

kaasasaitamine majandussidemete prioriteetsele arendamisele sotsialistlike riikidega, nendega solmitavate rahvusvaheliste kokkulepete projektide kooskõlastamisele ning tootmise rahvusvahelise spetsialiseerumise, otseste kooperatsioonisidemete ja tootmis- ja teaduslik-tehnilise koostöö muude progressiivsete vormide arengu küsimustes nende riikide organisatsioonidega majanduslepingute sõlmimisele.

10. Vastavalt oma tegevuse eesmärkidele väliskaubanduskoondis "Estimpeks":

sooritab kaupade ja teenuste eksporti- ja impordioperatsioone, täites seejuures esmajärjekorras koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide tellimusid toodangu ostmiseks neil olevate oma ja laenatud valuutavahendite piires;

töötab välja ja rakendab väliskaubanduskoondise "Estimpeks" poolt eksportiks hangitud, samuti imporditavate masinate, seadmete, aparaatide ja muude kaupade tehnohooldusabinousid;

täiustab planeerimist ja isemajandamist, töötab välja perspektiiv-, kompleksi- ja aastaplaanide projekte ning esitab need kehtestatud korras kinnitamiseks;

võtab osa välismajandussidemete uute vormide arendamisest;

koostab ettepanekuid eksporti ja impordi struktuuri täiustamise ning eksportitavate ja imporditavate kaupade kvaliteedile ja tehnilisele tasemele esitatavate nõuete karmistamise kohta;

uurib ja kasutab vastavate kaubaturgude konjuktuuri;

töötab välja ja korraldab reklamiüritusi, võtab osa rahvusvahelistest messidest ja näitustest, samuti spetsialiseeritud näitustest või korraldab neid;

osaleb selliste abinõude väljatöötamisel ja ellurakendamisel, mille eesmärk on väliskaubavedude täiustamine ja kodumaiste transpordivahendite laialdasem ja efektiivsem kasutamine;

osaleb vastavate kaupade parema hoidmise ja säilimise tagamise abinõude väljatöötamises;

teeb kodumaiste ja analoogiliste välismaiste uute kaupade ja tehnikavahendite võrdlevat analüüs;

informeerib Eesti NSV vastavaid ministeeriume, riiklike komiteesid ja keskasutusi maailmaturul kaupade kvaliteedile esitatavatest nõuetest, enamnõutavatest kaupadest ja välisfirmade poolt kaupade konkurentsivoime suurendamiseks rakendatavatest abinõudest;

tagab oma huvide õiguskaitse;

juhib koondisse kuuluvate spetsialiseeritud firmade ja teiste organisatsioonide tegevust;

töötab välja ja rakendab ellu materiaalsete ressursside ja rahaliste vahendite säastliku kulutamise abinousid.

IV. Väliskaubanduskoondise "Estimpeks" õigused

11. Käesoleva põhikirja punktis 9 nimetatud eesmärkide saavutamiseks on väliskaubanduskoondisele "Estimpeks" kehtiva seadusandlusega sätestatud korras antud õigus:

sooritada nii NSV Liidus kui ka välismaal ettevõtete, asutuste, organisatsioonide, ühingute, ühistute ja üksikisikutega tehinguid ja muid juriidilisi akte, sealhulgas osutumüügi, vahetus-, töövõtu-, laenu-, veo-, kindlustus-, käsundi- ja komisjoni-, hoiu- ja ühistegutsemisse tehinguid ja muid juriidilisi akte ning võtta osa vähepakkumistest, konkurssidest ja anda garantiisid, esineda kohtus ja arbitraazis hageja ja kostjana ning sõlmida poolte kokkuleppeid;

ehitada, soetada, võõrandada, võtta ja anda rendile nii NSV Liidus kui ka välismaal oma tegevuseks vajalikke abiettevõtteid, samuti muud vallas- ja kinnisvara;

asutada kehtestatud korras oma filiaale, kontoreid, osakondi, esindusi ja agentuure, samuti osaleda igaugustes organisatsioonides, mille tegevus vastab tema ülesannetele, ning moodustada oma tegevuseks vajalikke ettevõtteid;

võtta osa rahvusvahelistest messidest ja näitustest, samuti osaleda spetsialiseeritud näitustel ja sümpoosionidel või neid korraldada ning anda välja reklaamtrükiseid;

kaasata kooskõlastatult vastavate ministeeriumide ja keskasutustega nende vastutavaid esindajaid pidama läbirääkimisi kaupade või teenuste eksporti või impordi alaste suurte tehingute sõlmimise üle.

V. Väliskaubanduskoondise "Estimpeks" juhtimine

12. Väliskaubanduskoondist "Estimpeks" juhib peadirektor.

13. Peadirektor korraldab väliskaubanduskoondise "Estimpeks" tööd ja vastutab isiklikult tema tegevuse eest.

Peadirektor juhib väliskaubanduskoondise operatiivset tegevust, kaasa arvatud lepingute sõlmimisega seotud küsimuste lahendamine, tegutseb volikirjade väliskaubanduskoondise "Estimpeks" nimel, esindab teda kõigis nii NSV Liidu kui ka välismaa ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides, käsutab vastavalt kehtivale seadusandlusele ja käesolevate põhikirjale väliskaubanduskoondise vara, sooritab tehinguid ja muid juriidilisi akte, annab välja volikirju ja avab pankades kehtestatud korras väliskaubanduskoondise "Estimpeks" arveldus- ja muid kontosid.

14. Väliskaubanduskoondise "Estimpeks" peadirektoril on asetäitjad.

Väliskaubanduskoondise peadirektori asetäitjate ja teiste juhtivtöötajate pädevuse määrab kindlaks peadirektor.

Väliskaubanduskoondise pearaaamatupidaja ja juriidilise osakonna juhataja pädevus on kindlaks määratud kehtivas seadusandluses.

15. Väliskaubanduskoondise "Estimpeks" peadirektori asetäitjad ja teised juhtivtöötajad ning koondise kootseisu kuuluvate firmade direktorid vastutavad väliskaubanduskoondise vestavate tegevusvaldkondade töö eest.

16. Väliskaubanduskoondisel "Estimpeks" on juhatus, kelle isikkooseis ja püevus kinnitatakse kehtestatud korras.

VI. Väliskaubandustehingute allakirjutamine
väliskaubanduskoondise "Estimpeks" nimel

17. Väliskaubandustehingutele, mida sõlmib väliskaubanduskoondis "Estimpeks", kirjutavad alla kaks isikut.

Tehingutele allakirjutamise oigus on väliskaubanduskoondise "Estimpeks" peadirektoril, tema asetäitjatel, koondise kuuluvate firmade direktoritel ning isikutel, keda on valitut väliskaubanduskoondise "Estimpeks" peadirektori poolt allakirjutatud volikirjaga.

18. Vekslitele ja teistele rahalistele kohustistele, mida annab välja väliskaubanduskoondis "Estimpeks", peavad alla kirjutama kaks isikut - peadirektor või üks tema asetäitjaist ja koondise pearaaamatupidaja või isik, keda on

volitatud koondisse peadirektori ja raamatupidaja poolt allakirjutatud volikirjaga.

Nimetatud vekslitele ja teistele rahalistele kohustis-tele võivad ka alla kirjutada kaks isikut, keda on volitatud peadirektori ja pearlyamatupidaja poolt allakirjutatud volikirjaga.

19. Väliskaubanduskoondise "Estimpeks" peadirektor määrab kindlaks tehingute summad ja liigid, millele allakirju-tamine kuulub vastavalt käesoleva põhikirja punktides 17 ja 18 kehtestatud korrale tema asetäitjate ja väliskaubanduskoondisse "Estimpeks" kuuluvate firmade direktorite pädevusse.

VII. Väliskaubanduskoondise "Estimpeks" vara

20. Väliskaubanduskoondise "Estimpeks" vara koosneb põhi- ja käibevahenditest, mis moodustavad tema põhikirja-fondi, samuti kehtestatud korras moodustatavatest väliskaubandusliku tegevuse ja majandusliku stimuleerimise fondidest ning koondisele kinnitatud muust varast.

Väliskaubanduskoondisele "Estimpeks" kinnistatud vara kajastub tema iseseisvas bilansis.

21. Väliskaubanduskoondisel "Estimpeks" on kolme miljooni rubla suurune põhikirjafond.

VIII. Väliskaubanduskoondise "Estimpeks" aruandlus ja kasumi jaotamine

22. Väliskaubanduskoondise "Estimpeks" majandusaastaks kehtestatakse ajavahemik kalendriaasta 1. jaanuarist 31. detsembrini.

23. Väliskaubanduskoondise "Estimpeks" aruandlust koos-tatakse ja kinnitatakse kehtiva seadusandlusega sätestatud korras.

Väliskaubanduskoondise "Estimpeks" aastaaruande projekti arutatakse koondise juhatuse istungil.

24. Väliskaubanduskoondise "Estimpeks" kasumi jaotamise kord määratatakse kindlaks kehtestatud korras.

• 25. Väliskaubanduskoondise "Estimpeks" finants- ja ma-jandustegevuse revisjoni tehakse vastavalt kehtivale seadus-andlusele vähemalt üks kord aastas.

**IX. Väliskaubanduskoondise "Estimpeks"
reorganiseerimine ja likvideerimine**

26. Väliskaubanduskoondise "Estimpeks" reorganiseerimine ja likvideerimine toimub vastavalt kehtivale seadusand-lusele.

METOODILINE JUHEND

Eesti NSV territooriumil ühisettevõtete moodustamise kohta (koostatud vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 13. jaanuari 1987.a. määrustele nr. 48 ja nr. 49, 2. detsembri 1988.a. määrusele nr. 1405 ning teistele normatiivaktidele)

Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu Presiidiumi operatiivkomisjoni 13. veebruaruli 1989.a. protokollilise otusega nr. 4.

1. Ühisettevõtete moodustamise eesmärgid: defitsiitsete kaupade (kaasa arvatud tarbekaubad) tootmise suurendamine, importtoodangu asendamine kodumaisega, eesrindliku välismaise tehnoloogia kaasamine ja vabariigi ekspordibaasi arendamine.

Eeldused: vajalikud materiaal-tehnilised ressursid, ehitusvoimsused ja -materjalid või nende soetamise võimalused, vajaliku kvaliteediga kohaliku tööjõu kasutamine ning keskkonna seisundi parandamine või säilitamine.

2. Ettepanekud ühisettevõtete moodustamise kohta töötatakse läbi järgmistel etappidel ja neid täpsustatakse vastavalt vajadusele.

Etapid	Täitevorganisatsioonid
1. Ühisettevõtte välispartneri Vabariigi ettevõtted, koonotsimine	dised, organisatsioonid, kooperatiivid, riiklikud komiteed, ministeeriumid ja keskasutused välisfirmadest ja -organisatsionidest saadava informatsiooni, plaaniorganite soovituste, vabariigi valitsuse ja muude organisatsioonide ettepanekute alusel

Etapid	Täitevorganisatsioonid
2. Eelläbirääkimiste pidamine potentsiaalse välispartneriga	Riiklikud komiteed, ministrid ja keskasutused, kelle süsteemi kuulub ühisettevõtte Nõukogude osanik, või vahetult ühisettevõtte Nõukogude osanik kõrgemal seisva juhtimisorgani näolekul
3. Informatsiooni töötlemine, mis puudutab ühisettevõtete variante ja tegevust:	Moodustatava ühisettevõtte Nõukogude osanik (vajaduse korral kõrgemal seisva organi kaasabil) koos:
ühisettevõtte toodangu välis- turgudel realiseerimise võima- luste ja võimalike leppeshin- dade osas, arvestades ühis- ettevõttele hankimiseks ette- nähtud toorme, seadmete ja muude kaupade ning NSV Liidus ja välisturul realiseerimiseks ettenähtud muu toodangu maa- ilmaturuhindu;	välispartneri voi Nõukogude väliskaubandusorganisatsiooni nidega
ühisettevõtte moodustamiseks voimaldatava laenu osas;	Eesti NSV ja NSV Liidu vastavate pankadega
toorme, materjalide, seadmete jne. ühisettevõttele hankimise mahtude ja tingimuste osas;	ENSV Plaanikomitee ja ENSV Varustuskomiteega liititide saamise osas ning nimetatud kaupade hankijatega
ühisettevõtte toodangu hangete selle toodangu tarbijatega mahtude ja tingimuste osas;	ENSV Plaanikomitee, ENSV Ehituskomitee (voi NSV Liidu ehituskompleksi ministri nimega) ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedega
ühisettevõtte objektide ehitamise osas;	

Etapid	Täitevorganisatsioonid
ühisetevotte tegevuse öko- loogiliste aspektide osas	ENSV Looduskaitsekomiteega
4. Ühisetevotte asutamisdo- kumentide (leppimuse ja põhi- kirja projektide, moodustamise ri- ja tegutsemise, tehnilis-majan- dusliku põhjenduse) väljatöö- tamine	Ühisetevotte Nõukogude asu- tajapool koos välispartner- e
5. Ühisetevotte moodustamise. Nõukogude asutajapool eelnev kooskõlastamine huvita- tud üleliidulistes keskasutus- tes (ENSV Plaanikomitee kaudu)	Ühisetevotte Nõukogude asu- tajapool
6. Ühisetevotte asutamisdoku- mentide kooskõlastatud (koha- like voimuorganite, ENSV Va- rustuskomitee, ENSV Ehitusko- mitem, ENSV Rahandusministree- riumi, NSVL Välispanga EVP, ENSV Plaanikomiteega) projek- tide esitamine Eesti NSV Ministrite Nõukogule	Ühisetevotte Nõukogude asu- tajapool pärast kooskõlasta- mist välispartneriga oma kõrgemalseisva juhtorgani- kaudu
7. Ühisetevotte projekti heakskiitmine (kooskõlastami- ne)	Eesti NSV Ministrite Nõu- kogu Presidiiumi majandus- like välissidemete komisjon
8. Asutamisdokumentidele alla- kirjutamine	Nõukogude asutajapool koos välispartneriga
9. Ühisetevotte registreeri- mine NSVL Rahandusministree- riumis	Nõukogude asutajapool
10. ENSV Plaanikomitee infor- meerimine ühisetevotte re- gistreerimisest	Nõukogude asutajapool
11. Aruandluse esitamine ENSV Statsistikakomiteele	Nõukogude asutajapool

3. Esimesel etapil, kui otsitakse välispartnerit ühisettevõtte moodustamiseks, analüüsitakse vabariigi (riigi) vajadusi toodangu järele, mille valmistamiseks kavatsetakse moodustada vastav ühisettevõtte, vastavat patendiinformatsiooni, selle toodangu välismaal valmistamise tehnoloogiat ja tootmise korraldust ning toodangu kvaliteeti ja konkurentsivoimet välisturul. Kogutakse ja analüüsitakse informatsiooni nende välisorganisatsionide ja -firmade tootmistegevuse ja finantsolukorra kohta, kes võiksid osa võtta ühisettevõtte moodustamisest.

Samal ajal, kui kaalutakse ühisettevõtte raames toodangu valmistamise variante, tuleb analüüsida ka alternatiivseid variante, mis näevad ette kasutada toodangu valmistamiseks kodumaist tehnoloogiat või imporditavat tehnoloogiat, mille eest tasutakse valuutas või toodangu hangelega, samuti nõutava toodangu valmistamise korralduse muid vorme.

4. Eelläbirääkimistel ühisettevõtte potentsiaalsete välispartneritega tuleb orienteerivalt kindlaks määrata järgmised küsimused:

moodustatava ühisettevõtte toodangu väljalaske maht ja sortiment ning selle toodangu hangele jaotamine välis- ja siseturul;

ühisettevõtte toodangu hinnad ja müügi korraldamine välisturgudel;

põhifondid (sealhulgas seadmed), toore ja muud materaal-tehnilised ressursid ning tööjoud (kaasa arvatud väliisspetsialistid), mida vajab ühisettevõte;

Noukogude ja välisosaniku poolt ühisettevõtte põhikirjafondi tehtavate maksete suurus ja koostis;

laen, sealhulgas välisvaluutas, mida vajab ühisettevõte, ja selle saamise võimalused;

moodustatava ühisettevõtte tegevuse kestus, partnerite kavatsused koostöö laiendamise (jätkamise) või ühisettevõtte likvideerimise osas, kui lõpeb kokkulekke kehtivusaeg;

ühisettevõtte välispartneri nõudmised ettevõtte tegevuse efektiivsuse ja moodustamise kulude tasuvuse osas,

sealhulgas tema arvamus selle efektiivsuse analüüsि korrast ja meetoditest;

ühisettevötte kaubamärgi registreerimise ja kasutamise või mõlema poololemasolevate kaubamärkide kasutamise kord;

ühistöös loodud lelutiste ja toodangu väliskuju õiguskaitse kindlustamine;

muud tingimused ja partneri arvamus moodustatava ühisettevötte ökonoomika ja tootmise korralduse kohta.

5. Sellel etapil, kui valmistatakse ette infatsiooni ühisettevötte moodustamise ja tegutsemise majandusliku efektiivsuse näitajate arvutamiseks, määrratakse kindlaks ja kooskõlastatakse ülanimetatud huvitatud organisatsioonidega järgmised näitajad:

ühisettevötte põhikirjafondi tehtava Nõukogude poole sissemakse suurus (hooned, rajatised, tootmise infrastruktuuri objektid, seadmed ja muud selle sissemakse materiaalsed elemendid peavad olema hinnatud leppehindade alusel, arvestades maailmaturu hindu);

maatüki, veeressursside, maavarade ja muude loodusressursside kasutamisoiguse maksu suurus (määrratakse kindlaks vastavalt NSVL Hindade Komitee, NSVL Plaanikomitee, NSVL Rahandusministeeriumi, NSVL Väliskaubandusministeeriumi ja NSVL Riikliku Majanduslike välissidemete Komitee poolt 30. juunil 1987.a. kinnitatud "Nõukogude osanike poolt nende sissemaksuna ühisettevötte põhikirjafondi antava või ühisettevötle rendi tingimustel ajutiseks kasutamiseks antava maa, loodusressursside, hoonete ja rajatiste hindamise korrale");

NSV Liidu siseturul ja välismaal ühisettevötte toodangu realiseerimise hinnad;

ühisettevötte krediteerimise tingimused, kaasa arvatud lühiajiline krediteerimine rüblades ja pikaajaline krediteerimine rüblades tootmisobjektide ehitamiseks ja sotsiaalsfääri materiaal-tehnilise baasi arendamiseks, samuti krediteerimine välisvaluutas. Nende tingimuste kindlaksmääramisel tuleb juhinduda NSVL Riigipanga ja NSVL Välispanga

poolt 22. septembril 1987.a. kinnitatud "NSV Liidu ja teiste VMN-i liikmesriikide ühisettevõtete ning rahvusvaheliste koondiste ja organisatsioonide, samuti nõukogude organisatsioonide ning kapitalistlike ja arenguriikide osavõtul moodustatud ühisettevõtete krediteerimise ja arvlemise korraast";

ühisettevõtteli hankimiseks ettenähtud toodangu valmistamise korraldamisega seotud täiendavad kapitaalmahutused;

transpordikulud, mida tehakse ühisettevõttele materjalide ja muude kaupade hankimiseks, ühisettevõtte toodangu NSV Liidu piirini (sadamani) ja põhiliste Nõukogude tarbijateni toimetamiseks;

ühisettevõtte vajadus tööjõu järele (tuleb kooskõlas-tada omavalitsusorganitega);

ühisettevõtte vajadus teaduslik-tehnilise dokumentatsiooni ning ehitamiseks ja tootmise korraldamiseks vajaliku dokumentatsiooni järele;

ühisettevõtte moodustamiseks vajaliku ehituse ning ehitus- ja montaažitööde maht.

keskkonnakaitse;

muud näitajad, mis peegeldavad tootmisse harukondlikku spetsiifikat moodustatavas ühisettevõttes.

6. Ühisettevõtte moodustamise ja tegutsemise varandide majandusliku efektiivsuse näitajate arvutamine toimub järgmiselt:

ühisettevõtte iga variandi kohta arvutatakse välja ühisettevõtte tootmis- ja majandustegevuse näitajad kooskõlas "NSV Liidu territooriumil NSV Liidu ettevõtete ja organisatsioonide ning teiste VMN-i liikmesriikide, samuti kapitalistlike ning arenguriikide organisatsioonide ja firmade osavõtul ühisettevõtete moodustamise ja tegutsemise majandusliku efektiivsuse määramise metoodika" 4. osa soovitustega;

ühisettevõtte iga variandi kohta arvutatakse välja rahvamajandusliku efekti näitaja (vt, "Metoodika" 5. osa) ja valitakse välja variant (ühisettevõtte moodustamise ja tegutsemise vastavad tingimused), mis paistab silma kõige

suurema efekti poolest;

väljavalitud variandi korral arvutatakse välja Nõukogude ja välisosaniku ühisettevõttes osalemise efektiivsuse näitajad ("Metoodika" 6. ja 7. osa). Kui need arvutused näitavad, et mõlemale osanikule on tagatud ühisettevõttes osalemise kasulikkus, loetakse valitud variant parimaks;

kui Nõukogude või välisosanikule ei ole tagatud efektiivsus kooskõlastatud normatiividest tasemel, tuleb muuta ühisettevõtte moodustamise ja tegutsemise tingimused rahul-davaks ning teha pärast seda uue variandi näitajate efektiivsuse ümberarvutus.

7. Ühisettevõtte moodustamise eelnevaks kooskõlastamiseks huvitatud üleliidulistes keskasutustes esitab Nõukogude asutajapool ENSV Plaanikomiteele kavandatava projekti lühikesse kirjelduse ja põhjenduse. Nendes materjalides peavad ühtlasi olema märgitud: ühisettevõtte nimi, Nõukogude ja välisosanik, tegevussfäär (ka vene keeles), asukoht ja asjaolu, kas seal hakkavad alaliselt töötama välismaalased, moodustamise tähtaeg. Voimaluse korral lisatakse kavatsuste protokoll.

8. Liidulise ja liidulis-vabariikliku alluvusega ette-võtted, koondised ja organisatsionid kooskõlastavad enne asutamisdokumentide ja tehnilis-majandusliku põhjenduse projektide kõrgemalseisvale juhtimisorganile esitamist need Eesti NSV Ministrite Nõukogu Presiidiumi majanduslike vä-lissidemete komisjoniga.

9. Ühisettevõtte registreerimiseks saadab Nõukogude asutajapool NSVL Rahandusministeeriumile vastava taotluse, lisades kõrgemalseisva juhtorgani heakskiitva otsuse ning ühisettevõtte põhikirja ja moodustamise kokkulekke (kui viimasel on lisatud ka tehnilis-majanduslik põhjendus, siis ka selle) notariaalselt kinnitatud äarakirjad.

10. Nõukogude asutajapool teatab ENSV Plaanikomitee-le ühisettevõtte registreerimise kuupäeva ja saadab ühtlasi asutamisdokumentide ja tehnilis-majandusliku põhjenduse äarakirjad vabariikliku andmepanga loomiseks (samuti ühisettevõtte täpse aadressi, juhatuse koosseisu ja telefoninumbrid).

ПОЛОЖЕНИЕ

о порядке пропуска и декларирования товаров и имущества, перемещаемых через государственную границу СССР

Утверждено Главным управлением государственного таможенного контроля при Совете Министров СССР от 18 августа 1989 г.^{п.9}

Настоящее Положение направлено на обеспечение соблюдения государственных интересов СССР при перемещении товаров и имущества через государственную границу СССР, исполнения мер государственного регулирования внешнеэкономической деятельности, ведения таможенной статистики, применения таможенных пошлин, гармонизация таможенных процедур в СССР с международной практикой.

I. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

I.1. Действие настоящего Положения распространяется на любые предметы, перемещаемые через государственную границу СССР любым способом, в том числе в международных почтовых отправлениях или багаже лиц, следующих через границу, любыми предприятиями, объединениями и организациями, независимо от их государственной или иной принадлежности, юридического статуса, месторасположения, пользования таможенными льготами и тому подобных обстоятельств.

I.2. В настоящем Положении понимается:

- под "товарами" - перемещаемые через государственную границу СССР предметы, являющиеся объектами внешнеторговой купли-продажи или мены (Бартера);
- под "имуществом" - перемещаемые через государственную границу СССР предметы предприятий, объединений и организа-

ций, не являющиеся объектами внешнеторговой купли-продажи или мены (бартера);

- под "декларантами" - предприятия, объединения и организации, декларирующие таможенным учреждениям товары и имущество;

- под "уполномоченными лицами декларантов" - лица, которым декларантом предоставлены полномочия на осуществление декларирования;

- под "партией" - товары или имущество, направляемые в адрес одного получателя по одному транспортному документу (накладной, коносаменту и т.д.) в соответствии с транспортными правилами, а также пересылаемые по одной почтовой накладной или пересылаемые в ручной клади и багажа одного лица, следующего через границу СССР*;

- под "ордерными поставками" - поставки товаров, предназначенных для продажи или мены, но в отношении которых на момент пересечения государственной границы СССР еще не заключен договор внешнеторговой купли-продажи или мены;

- под "таможенным режимом" - установленная в зависимости от характера и цели перемещения предмета через государственную границу СССР совокупность таможенных процедур, подлежащих применению к данному предмету.

- под "таможенными процедурами" - осуществление контроля за соблюдением порядка перемещения товаров и имущества, досмотр предметов, оформление таможенных документов, наложение таможенных обеспечений, проверка правильности заполнения грузовой таможенной декларации, начисления подлежащих уплате сумм, передача статистических сведений в органы Госкомстата

---

* Товары или имущество, переданные одновременно одним грузоотправителем на одной станции в адрес одного грузополучателя на другой станции независимо от количества накладных при железнодорожных перевозках рассматриваются как одна партия. При перемещении через границу товаров трубопроводным транспортом или по линии электропередач под "партией" понимаются продукция или электроэнергия, поставляемые в течение квартала по каждому из заключенных контрактов, а при отсутствии таковых - по каждому соглашению.

СССР и другие действия, совершаемые органами государственного таможенного контроля СССР во исполнение законодательства СССР по таможенным вопросам.

2. ПОРЯДОК ПРОПУСКА ТОВАРОВ

2.1. Товары участников внешнеэкономических связей, за исключением товаров, запрещенных к ввозу в СССР, к вывозу из СССР, или случаев приостановления операций участника внешнеэкономических связей, пропускаются беспрепятственно при условии соблюдения следующих требований:

2.1.1. Регистрации участника внешнеэкономических связей в Министерстве внешних экономических связей СССР;

2.1.2. Декларирования товаров в соответствии с установленным порядком;

2.1.3. Представления основания для пропуска в случае, если товар подлежит лицензированию;

2.1.4. Представления разрешения иных государственных органов в случаях, если товар подлежит контролю этих органов.

Сюда относятся разрешения:

- органов Государственной комиссии Совета Министров СССР по продовольствию и закупкам - на продукты растительного и животного происхождения;

- учреждений Минздрава СССР - на лекарственные средства и источники ионизирующих излучений;

- органов МВД СССР - на оружие, боеприпасы, сильнодействующие ядовитые вещества;

- органов Министерства связи СССР - на радиоэлектронные средства и высокочастотные устройства;

- учреждений Министерства культуры СССР - на культурные ценности при их вывозе за границу.

2.1.5. Внесения в установленном порядке платы за проведение таможенных процедур, а также, в надлежащих случаях, - таможенной пошлины.

2.1.6. Ввозимые товары предназначены для собственных нужд участника внешнеэкономических связей, а вывозимые товары произведены этим участником, за исключением случаев, предусмотренных действующими положениями.

2.2. Приостановление внешнеэкономических операций по ре-

шению Государственной внешнеэкономической комиссии Совета Министров СССР может осуществляться в виде запрета исполнения конкретной сделки или временного приостановления всех операций на срок до одного года.

2.3. Лицензированию подлежат:

2.3.1. Ввозимые в СССР и вывозимые за границу советскими организациями товары общегосударственного назначения, включенные в перечни, утвержденные Советом Министров СССР.

Государственная внешнеэкономическая комиссия Совета Министров СССР может вносить отдельные изменения в утвержденные перечни.

2.3.2. Товары, подпадающие под ограничения экспорта и импорта.

Ограничения экспорта и импорта вводятся на определенные периоды по отдельным товарам, странам и группам стран.

Ограничения производятся Государственной внешнеэкономической комиссией Совета Министров СССР в виде количественных или стоимостных квот.

Квотирование не распространяется на товары, ввозимые в СССР.

- в счет погашения советских кредитов;
- для объектов, сооружаемых на территории СССР;
- для собственных нужд созданных на территории СССР совместных предприятий, международных объединений и организаций.

Квотирование не распространяется на вывозимые из СССР товары, являющиеся собственной продукцией созданных на территории СССР совместных предприятий, международных объединений и организаций.

2.3.3. Товары, ввозимые в СССР и вывозимые из СССР участниками внешнеэкономических связей, в том числе совместными предприятиями, международными объединениями и организациями, практикующими недобросовестную конкуренцию или наносящими своими операциями ущерб интересам государства. Лицензирование в этом случае является предупредительной мерой и применяется на срок до шести месяцев.

2.4. Основанием для пропуска лицензируемых товаров является

ется лицензия*.

Лицензии выдаются:

- по отдельным товарам общегосударственного назначения - министерствами и ведомствами СССР, Совета Министров союзных республик в соответствии с закрепленной за ними номенклатурой: ,

- по товарам, подпадающим под ограничения экспорта и импорта, - Министерством внешних экономических связей СССР;

- по товарам участника внешнеэкономических связей, практикующего недобросовестную конкуренцию или наносящего ущерб интересам государства, - Министерством внешних экономических связей СССР.

2.5. Лицензии подразделяются на генеральные и разовые.

Генеральные лицензии выдаются, как правило, специализированным внешнеэкономическим организациям и только в отношении отдельных товаров общегосударственного назначения. Срок действия генеральной лицензии, как правило, не превышает одного года.

В остальных случаях выдаются разовые лицензии. Разовая лицензия выдается по каждой отдельной сделке на срок, необходимый для осуществления этой сделки, но не свыше одного года.

Срок действия генеральной или разовой лицензии может быть продлен. Продление лицензии подтверждается в письменной форме.

2.6. Заверенные копии генеральных лицензий, разовые лицензии или заверенные их копии в двух экземплярах направляются в таможенные учреждения, которым декларируются и предъявляются к таможенному оформлению товары.

Копии генеральной или разовой лицензии заверяются организацией, получившей такую лицензию.

Номера и даты генеральных и разовых лицензий указываются в товаросопроводительных документах и грузовых таможенных декларациях.

* Продукция, производимая совместными предприятиями, международными объединениями и организациями, пропускается без лицензий, за исключением случая, упомянутого в пункте 2.3.3.

2.7. Таможенные учреждения ведут учет товаров, ввозимых в СССР или вывозимых из СССР на основании лицензий, в которых указывается количество разрешенного к ввозу или вывозу товара и/или его стоимость.

2.8. По истечении срока действия генеральной или разовой лицензии, если отсутствует письменное подтверждение о продлении, либо исчерпании указанного в лицензии количества или стоимости дальнейший пропуск товаров в счет данной лицензии прекращается.

После прекращения пропуска товаров в счет лицензии, один ее экземпляр или копия возвращается организации, направившей такую лицензию или копию в таможенное учреждение. Второй экземпляр лицензии или копии остается в таможенном учреждении.

3. ТОВАРООБМЕННЫЕ (БАРТЕРНЫЕ) ОПЕРАЦИИ

3.1. Следующие товарообменные (бартерные) операции могут осуществляться без разрешений:

3.1.1. Предприятиями и организациями Министерства торговли СССР - товарами народного потребления из выделенных рыночных фондов;

3.1.2. Предприятиями и организациями Государственного комитета СССР по материально-техническому снабжению - по распределаемой продукции производственно-технического назначения;

3.1.3. В соответствии с международными договорами СССР.

3.2. Иные товарообменные (бартерные) операции могут осуществляться только при получении разрешения уполномоченного органа.

Разрешение на осуществление товарообменных (бартерных) операций дают:

- Совет Министров СССР;

- Государственная внешнеэкономическая комиссия Совета Министров СССР - на операции общей стоимостью до 5 млн. рублей, кроме нижеследующих:

- Министерства и ведомства СССР - на операции подведомственных предприятий, объединений и организаций по закупке сырья, материалов, оборудования для выпуска товаров народного потребления.

Номера и даты разрешений на осуществление товарообменных (бартерных) операций указываются в грузовой таможенной декларации.

4. ПОРЯДОК ПРОПУСКА ИМУЩЕСТВА

4.1. Имущество, за исключением предметов, запрещенных к ввозу в СССР, в вывозу из СССР, пропускаются беспрепятственно, без регистрации отправителя или получателя в Министерстве внешних экономических связей СССР и без представления лицензии, при условии соблюдении следующих требований:

4.1.1. Декларирования имущества в соответствии с установленным порядком.

4.1.2. Представления разрешений иных государственных органов, указанных в пункте 2.1.4, в случаях, если имущество подлежит контролю этих органов.

4.1.3. Внесения в установленном порядке платы за проведение таможенных процедур, а также, в надлежащих случаях, - таможенной пошлины.

4.2. Организации, ввозящие имущество временно в СССР, или организации, вывозящие имущество временно из СССР, обязаны сделать об этом отметку в грузовой таможенной декларации. Грузовая таможенная декларация с упомянутой отметкой становится одновременно обязательством об обратном вывозе временно ввезенного в СССР или об обратном ввозе временно вывезенного из СССР имущества.

Срок временного ввоза в СССР или временного вывоза из СССР имущества не должен превышать, как правило, одного года со дня перемещения такого имущества через границу СССР. При необходимости этот срок может быть продлен ГУГТК СССР. Установленный срок временного ввоза или вывоза указывается в грузовой таможенной декларации.

В случае оставления в СССР либо за границей имущества, временно ввезенного в СССР или временно вывезенного из СССР, оно подлежит таможенному оформлению в порядке, предусмотренным разделами 2 или 3 настоящего Положения.

Таможенные учреждения, осуществлявшие таможенное оформление имущества, временно ввезенного в СССР или временно вывезенного из СССР, ведут его учет.

Если временно ввезенное в СССР или временно вывезенное из СССР имущество окажется непригодным к использованию ни в качестве изделий, ни в качестве материалов, оно снимается с учета на основании акта советской организации, составленного с участием работника таможенного учреждения. При невозможности такого участия советская организация составляет акт самостоятельно. Таможенное учреждение вправе не признать действительность акта, составленного без участия работника таможенного учреждения, в случае, если имеются сомнения в достоверности сведений, указанных в таком акте.

4.3. Имущество, временно ввезенное в СССР или временно вывезенное из СССР, подлежит, соответственно, вывозу или ввозу в указанный в грузовой таможенной декларации срок.

В случае невывоза такого имущества из СССР по истечении одного месяца со дня окончания этого срока, оно подлежит безвозмездной передаче в собственность государства, а при невозможности ее осуществления (утрата, хищение и т.п.) взимается таможенная пошлина.

4.4. При временном ввозе в СССР или временном вывозе из СССР не ставится на учет образцы, общая стоимость которых не превышает 200 рублей (по ценам, действующим в СССР на такие же либо аналогичные предметы).

4.5. При временном ввозе в СССР или временном вывозе из СССР арендованного имущества в грузовой таможенной декларации проставляется отметка о номере и дате заключения договора аренды.

4.6. Имущество, передаваемое на безвозмездной основе, рекламные материалы, сувениры, а также пищевкусовые изделия, предназначенные для представительских целей при проведении в СССР или за границей выставочных мероприятий (выставок, конкурсов, съездов, симпозиумов, семинаров, ярмарок и других подобных мероприятий) пропускаются по решению таможенного учреждения.

4.7. При вывозе из СССР экспонатов на выставочные мероприятия, также при вывозе из СССР образцов в несоциалистические страны, требуется разрешение Министерства внешних экономических связей СССР, отметка о котором проставляется в грузовой таможенной декларации.

4.8. При пропуске имущества, перемещаемого через границу СССР для оказания помощи при стихийных бедствиях, военных конфликтах, технологических катастрофах, авариях или поломках транспортных средств, требования, установленные настоящим Положением, с разрешения таможенного учреждения могут выполняться после выпуска такого имущества в СССР или за границу, но не позднее одного месяца со дня такого выпуска.

5. ПОРЯДОК ПРОПУСКА ИНОСТРАННЫХ ТОВАРОВ, ПЕРЕМЕЩАЕМЫХ ТРАНЗИТОМ ЧЕРЕЗ ТЕРРИТОРИЮ СССР

5.1. Иностранные товары, перемещаемые транзитом через территорию СССР, за исключением товаров, запрещенных к ввозу в СССР и транзиту через территорию СССР, пропускаются при условии наличия разрешения на транзит, выдаваемого Министерством внешних экономических связей СССР или торговым представительствами СССР за границей, декларирования этих товаров в соответствии с установленным порядком, их показания своим наименованием в иных документах, необходимых для осуществления государственного таможенного контроля, и внесения платы за проведение таможенных процедур.

6. ПОРЯДОК ДЕКЛАРИРОВАНИЯ ТОВАРОВ И ИМУЩЕСТВА

6.1. Декларирование товаров и имущества осуществляется предприятиями, объединениями или организациями, ввозящими в СССР или вывозящими из СССР такие товары и имущество, самостоятельно либо на договорной основе через организации, признанные таможнями в качестве декларантов.

Самостоятельное декларирование товаров может осуществляться участником внешнеэкономических связей, являющимся стороной внешнеторгового контракта, либо, по его поручению, получателем таких товаров в СССР либо их отправителем за границу.

6.2. Декларирование товаров и имущества и их предъявление к таможенному оформлению осуществляются таможенному учреждению, в зоне деятельности которого находится декларант. (Распределение зон деятельности между таможенными учреждениями приведено в Приложении № I)*.

* Приложения не приводятся.

Декларант должен заблаговременно обратиться в это таможенное учреждение и совместно с ним определить взаимоприемлемую схему декларирования и предъявления товаров и имущества к таможенному оформлению.

6.2.1. Товары и имущество могут декларироваться и предъявляться к таможенному оформлению в месте расположения декларанта, для чего он может вызвать за свой счет сотрудников таможенного учреждения, в зоне деятельности которого он находится, либо обратиться в это учреждение с просьбой об оказании содействия в создании досмотровой комиссии или о назначении таможенного уполномоченного.

6.2.2. Товары и имущество могут декларироваться и предъявляться к таможенному оформлению в месте расположения таможенного учреждения, для чего товары и имущество должны доставляться в это таможенное учреждение.

6.2.3. В случае невозможности декларирования и предъявления к таможенному оформлению товаров и имущества в местах, указанных в подпунктах 6.2.1 и 6.2.2, они могут декларироваться и предъявляться к таможенному оформлению в любых других местах по согласованию с таможенным учреждением, в зоне деятельности которого находится декларант.

6.3. Декларанты осуществляют декларирование через уполномоченных на то лиц.

Таможенное учреждение вправе потребовать от лица, осуществляющего декларирование, документы, подтверждающие его полномочия.

Документы, подтверждающие полномочия, не могут содержать положений, ограничивающих права уполномоченного лица на осуществление декларирования или его обязанностей перед таможенными учреждениями.

Таможенное учреждение проверяет познания уполномоченного лица в вопросах декларирования и в случае недостаточности таких познаний, а также при наличии обоснованных сомнений в добросовестности выполнения таким лицом своих обязанностей перед таможенным учреждением, требует от декларанта замены такого лица.

6.4. Товары и имущество декларируются таможенному учреждению путем заявления сведений о них в грузовой таможенной декларации (Приложение № 2).

При этом декларант сам выбирает таможенный режим, в соответствии с которым он ввозит в СССР или вывозит за границу товары и имущество, и указывает его в грузовой таможенной декларации путем внесения в нее соответствующей отметки.

За достоверность указываемых в грузовой таможенной декларации сведений декларант несет ответственность в соответствии с законодательством.

Порядок заполнения грузовой таможенной декларации определяется инструкцией ГУГТК СССР.

Бланки грузовой таможенной декларации и добавочных листов к ней изготавливаются ГУГТК СССР и распределяются декларантам таможными, в зоне действия которых находятся эти декларанты.

6.5. Грузовая таможенная декларация заполняется на каждую партию товаров или имущества при условии, что в отношении таких товаров или имущества установлен один и тот же таможенный режим.

Если партия включает товары и имущество, в отношение которых установлен различный таможенный режим, то заполняется такое количество грузовых таможенных деклараций, которое соответствует количеству этих режимов.

6.6. Иностранные товары, перемещаемые через территорию СССР транзитом, декларируются в соответствии с настоящим Положением только в случае, если их перевозка не оформлена в соответствии с требованиями системы международного таможенного транзита и пункт пропуска в СССР и пункт пропуска за границу не совпадают.

6.7. Декларант обязан:

- представить в таможенное учреждение грузовую таможенную декларацию на каждую партию товаров или имущества и предъявить такие товары или имущество к таможенному оформлению;

- заменить уполномоченное лицо по требованию таможенного учреждения;

- уплатить в надлежащих случаях таможенную пошлину и внести плату за проведение таможенных процедур;

- представить таможенному учреждению иные документы, необходимые для осуществления государственного таможенного

контроля, а также, по его запросу, дополнительные сведения;
— оплатить в соответствующих случаях расходы, связанные с командированием сотрудников таможенных учреждений в места, где отсутствуют таможенные учреждения, для осуществления государственного таможенного контроля декларируемых товаров и имущества.

6.8. На товары и имущество общей стоимостью до 200 рублей (по ценам, действующим в СССР на такие же либо аналогичные предметы) грузовая таможенная декларация не представляется и не взимается плата за проведение таможенных процедур.

Декларирование таких товаров и имущества осуществляется путем заявления сведений о них в грузосопроводительных и иных документах, а также в устной форме при перемещении товаров и имущества в ручной клади и багажа лиц, следящих через границу СССР.

7. ДЕКЛАРИРОВАНИЕ ТОВАРОВ И ИМУЩЕСТВА НА ДОГОВОРНОЙ ОСНОВЕ

7.1. Декларирование на договорной основе товаров и имущества, принадлежащим другим предприятиям, объединениям, организациям, может осуществляться советской организацией, признанной таможней в качестве декларанта.

Признание подтверждается свидетельством (Приложение № 2).

ГУГТК СССР и таможни ведут учет организаций, признанных в качестве декларантов, обеспечивают официальную публикацию списка этих организаций.

7.2. Для получения свидетельства организация обращается в таможню, в зоне деятельности которой она расположена.

В заявлении должны указываться сведения о том, когда и каким органом создана организация, содержание ее деятельности, юридический адрес организации, номера счетов в советской и иностранной валюте в банковских учреждениях, подтверждение того, что организации известны права и обязанности декларанта, а также обязательство их выполнять. Заявление может содержать дополнительные сведения, характеризующие деятельность специализированной организации.

К заявлению прилагается выписка из Устава или Положения об организации, предусматривающая возможность осуществления

декларирования на договорной основе, а также подтверждение банка о платежеспособности организации.

Образец заявления приведен в Приложении № 3.

Заявление должно быть рассмотрено таможней в течение пятнадцати дней со дня его получения. В течение указанного срока таможня может запрашивать недостающие сведения о заявителе у организации, кредитно-финансовых учреждений, органов государственного управления. Пятнадцатидневный срок рассмотрения заявления исчисляется со дня получения дополнительных сведений. Общий срок рассмотрения заявления не должен превышать двух месяцев.

Принятое решение сообщается заявителю в письменной форме.

7.3. Свидетельство, не принятое организацией в течение шести месяцев со дня принятия решения о признании, является недействительным. Если организация не осуществляет функций декларанта в течение одного года со дня принятия свидетельства, оно также становится недействительным.

7.4. Организация, признанная декларантом, обладает правами и выполняет обязанности, предусмотренные настоящим Положением.

Договор о декларировании не может ограничивать указанных прав и обязанностей организации, признанной в качестве декларанта.

7.5. Свидетельство о признании может быть отменено таможней, выдавшей его, в случае:

- указания в декларации заведомо ложных сведений;
- неоднократного невыполнения обязанностей декларантов;
- последующего обнаружения ложности сведений, имевших существенное значение для принятия решения о признании в качестве декларанта;
- совершения иных действий, наносящих ущерб интересам государства.

ГУ ГТК СССР и таможни уведомляют участников внешнеэкономических связей об отмене свидетельства.

7.6. Повторное заявление организации о признании может быть рассмотрено не ранее одного года со дня отмены предыдущего свидетельства при условии устранения причин нарушений или со дня, когда свидетельство стало недействительным.

7.7. Органы государственного таможенного контроля оказывают организациям, осуществляющим декларирование на договорной основе, информационные и консультационные услуги, подготавливают и переподготавливают кадры таких организаций по таможенным вопросам, оказывают иное содействие. За оказание упомянутых услуг взимается плата в размере 5000 рублей.

Плата вносится предварительно, при выдаче свидетельства о признании.

8. ОСОБЕННОСТИ ДЕКЛАРИРОВАНИЯ НЕКОТОРЫХ ТОВАРОВ И ИМУЩЕСТВА

8.1. На товары, вывозимые из СССР по ордерным поставкам, представляется предварительная грузовая таможенная декларация с заполнением граф в соответствии со сведениями, которые имеются в наличии или которые возможно установить в момент декларирования.

После заключения договора внешнеторговой купли-продажи или мены, но не позднее одного месяца, в таможенное учреждение представляется грузовая таможенная декларация, заполненная в обычном порядке.

8.2. При декларировании комплексного оборудования представляется общая грузовая таможенная декларация на все такое оборудование, в которой указывается общая стоимость сделки. В такой декларации указывается не конкретные товарные наименования, а наименования подгрупп товаров, кодируемых в соответствии с Единой товарной номенклатурой внешней торговли стран-членов СЭВ (далее ЕТН ВТ СЭВ) одним и тем же трехзначным кодом. На каждую партию товаров представляется отдельная декларация с указанием стоимости этой партии.

8.3. При декларировании имущества, временно ввозимого в СССР, временно вывозимого из СССР, а также вывозимого из СССР для советских учреждений за границей, допускается использование вместо добавочных листов спецификаций, упаковочных листов или списка ввозимого или вывозимого имущества.

В этом случае в грузовой таможенной декларации конкретные наименования имущества не указываются, а делается ссылка на спецификацию, упаковочный лист или список. Указывается также общая стоимость такого имущества.

8.4. На имущество, ставшее впоследствии объектом внешне-торговой купли-продажи или мены представляется в соответствующее таможенное учреждение новая грузовая таможенная декларация, заполненная в порядке, предусмотренном для товаров.

9. ПОРЯДОК ВЗИМАНИЯ ПЛАТЫ ЗА ПРОВЕДЕНИЕ ТАМОЖЕННЫХ ПРОЦЕДУР И УПЛАТЫ ТАМОЖЕННОЙ ПОШЛИНЫ

9. За проведением таможенных процедур органами государственного таможенного контроля с декларанта взимается плата, включающая платежи в валюте расчета с контрагентом.

9.1.1. При ввозе в СССР или вывозе из СССР товаров и имущество государственных предприятий, объединений и организаций, предприятий и объединений общественных организаций СССР взимается плата в советской валюте в размере 20 руб. за проведение таможенных процедур в отношении товаров и имущества, оформляемых по каждой грузовой таможенной декларации и 5 руб. - по каждому добавочному листу к ней, а также в иностранной валюте из расчета 0,05 процента от общей фактурной стоимости ввозимых или вывозимых товаров, определяемой в соответствии с установленным порядком^{*}.

При вывозе из СССР товаров и имущества платеж как в советской, так и в иностранной валюте производится за счет предприятий-поставщиков этих товаров и отправителей имущества, за исключением экспортных операций, по которым не осуществляются отчисления в валютные фонды. В этом случае платеж в советской валюте производится за счет накладных расходов внешнеэкономических организаций и предприятий, по контрактам которых осуществляются эти операции, и относится на расчеты с бюджетом, а в иностранной валюте - за счет ассигнований по сводному валютному плану.

При ввозе в СССР товаров и имущества платеж производится в советской валюте - за счет средств заказчиков импортных товаров или получателя имущества;

в иностранной валюте - за счет заказчиков импортных товаров в случае их закупки из средств своих валютных фондов, а в остальных случаях - за счет накладных расходов внешне-

* См. "Инструкцию о порядке заполнения грузовой таможенной декларации".

экономических организаций и предприятий, по контрактам которых осуществляются эти операции, и относится за счет ассигнований по свободному валютному плану.

9.1.2. При ввозе в СССР или вывозе из СССР товаров и имущества производственных кооперативов и их союзов (объединений), совместных предприятий, международных организаций и организаций, общественных или иных организаций, в том числе иностранных фирм и организаций и их представительств, взимается плата в советской валюте - в размере 20 руб. за проведение таможенных процедур в отношении товаров и имущества, оформляемых по каждой грузовой таможенной декларации и 5 руб.

- по каждому добавочному листу к ней, а также в иностранной валюте;

- эквивалентная 10 руб. за проведение таможенных процедур в отношении товаров и имущества, оформляемых по каждой грузовой таможенной декларации и 5 руб. - по каждому добавочному листу к ней.

Пересчет иностранной валюты в советскую производится по курсу Госбанка СССР на день платежа.

9.1.3. При транзите иностранных товаров через территорию СССР взимается плата в иностранной валюте, покупаемой Внешэкономбанком СССР, эквивалентная 10 руб. за проведение таможенных процедур в отношении иностранных товаров, оформляемых по каждой грузовой таможенной декларации и 5 руб. - по каждому добавочному листу к ней.

Пересчет иностранной валюты в советскую производится по курсу Госбанка СССР на день платежа.

Плата взимается, как правило, в пунктах пропуска при ввозе иностранных товаров на территорию СССР, о чем в грузовой таможенной декларации таможенным учреждением делается соответствующая отметка.:

9.1.4. Плата не взимается при возвращении в СССР или за границу имущества, временно вывезенного из СССР или временно ввезенного в СССР, при перемещении через государственную границу СССР предметов, предназначенных для официального (служебного) пользования дипломатических и консульских представительств иностранных государств в СССР, международных межправительственных организаций, представительств иностранных

ных государств при этих организациях и иных международных организаций, а также при представлении предварительной грузовой таможенной декларации - в отношении ордерных поставок и общей грузовой таможенной декларации - в отношении поставок комплектного оборудования.

9.1.5. В случае, если вместо добавочных листов к грузовой таможенной декларации используются спецификации, упаковочные листы или списки имущества то, помимо платы за проведение таможенных процедур в отношении всего имущества, оформляемого по грузовой таможенной декларации, взимается плата в размере 5 руб. за таможенное оформление предметов, входящие в одну и ту же товарную подгруппу ЕТН ВТ СЭВ кодируемую одним и тем же трехзначным кодом.

9.1.6. В случае, если имущество стало впоследствии объектом внешнеторговой купли-продажи или мены и декларируется в качестве товара, то плата в отношении такого товара взимается в общем порядке.

9.2. Плата за проведение таможенных процедур вносится декларантом в следующем порядке:

9.2.1. Сумма платы в советской валюте перечисляется через учреждения банков в доход союзного бюджета на раздел 8, параграф 15, символ II, либо вносится наличными в кассу таможни, которая периодически, в порядке, установленном ГУГТК СССР, перечисляет полученные суммы в доход союзного бюджета (раздел 8, параграф 15, символ II).

9.2.2. Суммы платы в иностранной валюте перечисляются на отдельный внебалансовый валютный счет ГУГТК СССР № 916700070 во Внешэкономбанке СССР, для чего декларант направляет Внешэкономбанку СССР платежное поручение на списание с его валютного счета соответствующих сумм в рублях с указанием банковских шифров иностранной валюты и зачисления этих сумм на указанный счет ГУГТК СССР.

9.3. Документом, являющимся основанием для внесения платы за проведение таможенных процедур, служит грузовая таможенная декларация.

9.4. Выпуск товаров и имущества производится таможенным учреждением после уплаты сумм, причитающихся за таможенные процедуры.

Допускается предварительная на определенный период, оплата таможенных процедур путем внесения необходимых сумм в советской валюте в доход союзного бюджета и в иностранной валюте на счет ГУГТК СССР во Внешэкономбанке СССР.

В случае невозможности производства платежа до выпуска товаров декларант представляет гарантийное письмо с обязательством внесения платы в сроки, определяемые совместно таможенным учреждением и плательщиком, но не позднее семи дней с даты выпуска товаров.

Таможенные учреждения ведут учет всех случаев невнесения или несвоевременного внесения декларантом платы за проведение таможенных процедур и принимают все доступные меры по обязательному взысканию причитающихся платежей.

При неоднократном невыполнении декларантом своих обязанностей по своевременной оплате таможенных процедур таможенные учреждения извещают об этом ГУГТК СССР, которое в соответствии с законодательством СССР ставит вопрос о приостановлении операций соответствующего участника внешнеэкономических связей или предпринимает другие необходимые меры.

9.5. При декларировании товаров и имущества на договорной основе договор должен содержать обязанность предприятий-поставщиков экспортных или заказчиков импортных товаров, отправителей или получателей имущества возмещать все расходы, понесенные декларантом.

9.6. Все ввозимые в СССР товары и имущество облагаются таможенной пошлиной, за исключением случаев, предусмотренных Таможенным кодексом Союза ССР и разрешениями Совета Министров СССР.

9.6.1. При ввозе товаров и имущества государственных предприятий, объединений и организаций, осуществляющих этот ввоз в рамках товарообменных (бартерных) операций или прямых связей, совместных предприятий, международных объединений и организаций, а также производственных кооперативов и их союзов (объединений), за исключением случаев, предусмотренных п. 9.10, уплачивается таможенная пошлина, исчисленная в соответствии с Таможенным тарифом СССР.

9.6.2. Участники внешнеэкономической деятельности, осуществляющие централизованные расчеты с государственным бюд-

жетом по экспортно-импортным операциям, уплачиваются ввозную таможенную пошлину в составе таможенных доходов, за исключением случаев, предусмотренных п. 9.6.1.

9.6.3. При ввозе имущества иностранных фирм и организаций и их представительств, уплачивается таможенная пошлина, исчисленная по Ставкам таможенных пошлин и незарегистрированных кооперативов.

9.7. Таможенная пошлина уплачивается декларантом путем перечисления причитающихся сумм через местные учреждения банков в доход союзного бюджета на раздел 8, параграф I4, символ I0 либо вносится наличными в кассу таможни, которая периодически в порядке, установленном ГУГТК СССР, перечисляет полученные суммы в доход союзного бюджета (раздел 8, параграф I4, символ I0).

9.8. Выпуск товаров и имущества производится таможенным учреждением после уплаты причитающихся за их ввоз таможенных пошлин.

Допускается предварительная, на определенный период, оплата таможенных пошлин путем внесения необходимых сумм в доход союзного бюджета.

В случае невозможности оплаты таможенных пошлин до выпуска товаров декларант представляет гарантийное письмо с обязательством внесения пошлин в срок, определяемый совместно таможенным учреждением и плательщиком, но не позднее одного месяца с даты выпуска товаров и имущества.

9.9. Взыскание не внесенной в срок таможенной пошлины в случае, если товары и имущество были выпущены таможенным учреждением до уплаты таможенной пошлины, производится в порядке, установленном Положением о взыскании не внесенных в срок налогов и неналоговых платежей, Утвержденным Указом Президиума Верховного Совета СССР от 26 января 1981 г.

9.10. Производственные кооперативы и их союзы (объединения) при ввозе отдельных товаров или предметов, согласно перечню-списка № 3), поступающих из-за границы в пользу кооперативов и их союзов (объединений в качестве товаров, а также в качестве дара, вместо сумм таможенных пошлин, исчисленных в соответствии с Таможенным тарифом СССР, уплачивают суммы, равные импортной стоимости (перечисленной в советские рубли

по курсу Госбанка СССР на день предъявления грузовой таможенной декларации), умноженной на коэффициенты, установленные Госкомценом СССР и Минфином СССР по согласованию с МВЭС СССР (письмо Госкомцена СССР и Минфина СССР от 23 мая 1989 г. № 01-17/1087-09, приказ по ГУГТК СССР от 18.08. 1989 г. № 137).

Указанные суммы перечисляются производственными кооперативами и их союзами (объединениями) через учреждения банков в доход государственного бюджета на раздел 8, параграф I либо вносятся наличными в кассу таможни, которая периодически, в порядке, установленном ГУГТК СССР, перечисляет полученные суммы в доход государственного бюджета (раздел 8, параграф I).

9.II. Выпуск указанных в п. 9.IO. товаров и имущество производственных кооперативов и их союзов (объединений) до уплаты причитающихся сумм не производится.

9.I2. Документом, являющимся основанием для уплаты таможенной пошлины или сумм, указанных в п. 9.IO, служит грузовая таможенная декларация.

Таможенная пошлина или сумма, указанная в п. 9.6.2, может уплачиваться как советской, так и иностранной валютой, покупаемой Внешэкономбанком СССР. Пересчет иностранной валюты в советскую осуществляется по курсу Госбанка СССР на день платежа.

10. ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

10.I. Товары и имущество, перемещаемые через государственную границу СССР в нарушение порядка, установленного настоящим Положением, пропуску за границу или в СССР не подлежат.

При ввозе товаров и имущества в СССР декларанту предоставляется право в течение месячного срока, а для скоропортящихся продуктов в течение 7 дней принять меры по устранению выявленных нарушений, либо возвратить ввозимые товары и имущество обратно за границу, а при вывозе из СССР распорядиться товарами и имуществом на территории СССР по своему усмотрению. По истечении указанного срока ввозимые товары и имущество подлежат безвозмездной передаче в собственность государства.

10.2. Таможенные учреждения не несут ответственность за последствия нарушений предприятиями, объединениями и организациями настоящего Положения.

Дополнительные расходы транспортных организаций по обработке и хранению товаров и имущества, не пропущенные таможенными учреждениями, относятся на счета предприятий, объединений и организаций, допустивших нарушения.

10.3. Предметы, запрещенные к ввозу в СССР, к вывозу из СССР либо к транзиту через территорию СССР (Приложение № 4), пропуску через государственную границу СССР не подлежат.

"NÕUKOGUDE VALUUTA, VÄLISVALUUTA NING MUUDE VALUUTA-
JA TEISTE VÄÄRTUSTE VÄLISMAALT JA VÄLISMAALE SISSE-
JA VÄLJAVEO, SAATMISE JA ÜLEKANDMISE MÄÄRUSTIKU"
KINNITAMISE KOHTA

Eesti NSV Ministrite Nõukogu 15. mai 1989.a. määrus nr. 168//
ENSV ÜVT. - 1989. - Nr. 23. - Art. 293.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel võtta teadmiseks NSV Liidu Ministrite Nõukogu 31. märtsi 1989.a. määrus nr. 266 "Nõukogude valuuta, välisvaluuta ning muude valuuta- ja teiste väärustute välismaalt ja välismaale sisse- ja väljaveo, saatmise ja ülekandmisse määrustiku" kinnitamise kohta" (juurde lisatud).

2. Tunnistada kehtetuks Eesti NSV valitsuse otsused vastavalt juurdelisatud loetelule.^x

T o l g e

NÕUKOGUDE VALUUTA, VÄLISVALUUTA NING MUUDE VALUUTA-
JA TEISTE VÄÄRTUSTE VÄLISMAALT JA VÄLISMAALE SISSE-
JA VÄLJAVEO, SAATMISE JA ÜLEKANDMISE MÄÄRUSTIK

Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 31. märtsi 1989. a. määrusega nr. 266 // СП СССР. - 1989. - № 18. - Ст.58.

V ä l j a v ö t e:

Seoses välisriikidega arendatavate kaubandus-, majandus-, teadus- ja tehnikaalaste ning kultuurisidemetelaienemisega, samuti Nõukogude valuuta, välisvaluuta ning

^x

Käesolevas kogumikus ei avaldata.

muude valuuta- ja teiste väärustute välismaalt ja välismaale sisse- ja väljaveo, saatmise ja ülekandmise korra edasiseks täiustamiseks NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrab:

1. Kinnitada juurdelisatud "Nõukogude valuuta, välisvaluuta ning muude valuuta- ja teiste väärustute välismaalt ja välismaale sisse- ja väljaveo, saatmise ja ülekandmise määrustik".

2. Ettevõtted, koondised, kooperatiivid ja teised Nõukogude organisatsioonid ja organid, kes sooritavad operatsioone välismaa kontrahentide osavõtul, on kohustatud kandma nimetatud operatsioonide tulemused nende käsutusse laekuva kogu välisvaluuta NSVL Välispanga arvetele või temaga kokkuleppel teistes pankades avatud arvetele.

Vahendeid, mida kantakse NSV Liidust üle Nõukogude organisatsioonidele, samuti NSV Liidu diplomaatiliste, kaubandus- ja muude ametlike esinduste vahendeid välismaal võib hoida välisriikide pankades nende oma arvetel, mis on avatud kokkuleppel NSVL Välispangaga.

3. Kehtestada, et välisriikide ja rahvusvahelistelt pankadelt rahvusvahelises panganduses kasutatavate krediiditide ja muul kujul välisvaluutavahendite kaasamise operatsioone sooritavad NSVL Välispank või erandjuhtudel tema nõusolekul teised Nõukogude pangad ja muud organisatsioonid, samuti kehtestatud korras NSV Liidu territooriumil asuvad ühisettevõtted.

4. NSVL Välispangal pidada kehtivast seadusandlusest juhindudes mittekaubanduslike maksete osas arvelduste tegemiseks sõlmitud lepete osaliste riikide pädevate organitega läbirääkimisi nende riikide valuuta (sularaha) vahetamise normide üle ning kirjutada alla vastavatele kokkulepetele.

5. Tunnistada kehtetuks NSV Liidu valitsuse otsused vastavalt juurdelisatud loetelule.^x

---

^x Käesolevas kogumikus ei avaldata.

NÕUKOGUDE VALUUTA, VÄLISVALUUTA NING MUUDE VALUUTA-
JA TEISTE VÄÄRTUSTE VÄLISMAALT JA VÄLISMAALE SISSE-
JA VÄLJAVEO, SAATMISE JA ÜLEKANDMISE MÄÄRUSTIK

I. Üldküsimused

1. Vastavalt käesolevale määrustikule:

a) veetakse välismaalt ja välismaale sisse ja välja ning saadetakse:

Nõukogude valuutat (NSVL Riigipanga pangatähti, riigikassatähti ja münte) ja selles valuutas maksedokumente;

välisvaluutat (pangatähti, riigikassatähti ja münte) ja muid valuutaväärtusi;

välisvaluutas maksedokumente (tsekke, veksleid, akreditiive ja muud) ja fondiväärtusi (aktsiaid, obligatsioone ja muud) ning välisvaluuta eest soetatavaid rublades pangamaksedokumente (tsekke ja muud), mida on õigus vahetada tagasi selleks valuutaks;

mis tahes kujul ja seisukorras väärismetalle - kulda, hõbedat, plaatinat ja platinagruppi metalle (pallaadiumi, iriidiumi, roodiumi, ruteeniumi ja osmiumi) ning töötlemata ja töödeldud looduslikke vääriskive (teemante, briljante, rubiine, smaragde, safiire ja pärleid);

muid väärtusi:

nimetatud väärismetallidest ja vääriskividest juveeltooteid ja muid esemeid ning nende murdu;

Nõukogude valuuta ja välisvaluuta vahendite, teiste valuutaväärtuste ja muu vara käsitamise kohta väljaantud dokumente, sealhulgas volitusi;

b) kantakse välisvaluutat üle välismaalt ja välismaale.

2. NSV Liitu sisseveetava ja saadetava ning välismaale väljaveetava ja saadetava Nõukogude valuuta, välisvaluuta ning muude valuuta- ja teiste väärtuste läbilaské kord määratakse kindlaks vastavalt "NSV Liidu tollikoodeksile".

Valuuta- ja muude väärtuste välismaalt ja välismaale saatmine toimub NSVL Välimispanga ning NSV Liidu sideettevõtete kaudu.

Välisvaluuta ülekandmist välismaalt ja välismaale ning müüki välismaale väljaveoks teostavad NSVL Välimpank ja tema loal teised NSV Liidu spetsialiseeritud pangad.

Rahasummade maksmine, teenuste osutamine või NSV Liidus igasuguste varaliste väärustete kasutada andmine, mille eest välismaal saadakse rahalist ekvivalenti, samuti rahasummade saamine NSV Liidus ekvivalendina välisvaluuta maksmise, teenuste osutamise või igasuguste varaliste väärustete välismaal kasutada andmise eest võib toimuda ainult NSV Rahandusministeeriumi loal.

3. NSV Liidu territooriumil asuvate ühisettevõtete ning rahvusvaheliste koondiste ja organisatsioonide poolt Nõukogude valuuta, välisvaluuta ning muude valuuta ja teiste väärustete välismaalt ja välismaale sisse- ja väljaveo, saatmise ja ülekandmisse kord määratakse kindlaks kehtiva seadusandluse ja NSV Liidu rahvusvaheliste lepingutega.

II. Nõukogude valuuta ja selles valuutas makse- dokumentide välismaale ja välismaalt välja- ja sissevedu ning saatmine

4. Nõukogude valuuta välismaale ja välismaalt sisse- ja väljavedu ning saatmine on keelatud, välja arvatud:

a) ajutiselt välismaale sõitvate Nõukogude kodanike poolt tolliorganites registreeritud Nõukogude valuuta (sularaha) väljavedu, kusjuures ei ole õigust seda valuutat välismaal kasutada ja see tuleb kohustuslikus korras NSV Liitu tagasi tuua, välja arvatud väljavedu riikidesse, kelle pangad on sõlminud NSVL Riigipanga või NSVL Välimangaga rahvuslike valuutade vastastikuse vahetamise kokkuleppe;

b) NSV Liitu sõitvate kodanike poolt NSVL Riigipanga või NSVL Välimangaga rahvuslike valuutade vastastikuse vahetamise kokkuleppe sõlminud riikide pankadest saadud Nõukogude valuuta (sularaha) sissevedu;

c) NSV Liidus ajutiselt viibinud kodanike poolt vastavalt käesoleva punkti alapunktile "b" sisseveetud, kuid NSV Liidus viibimise ajal kulutamata jäänud Nõukogude valuuta

(sularaha) väljavedu selle äraandmiseks nende riikide pankadesse;

d) NSV Liidu territooriumil käibelolevate kuni 5 rubla väärustuses müntide, välja arvatud väärismetallist mündid, välja- ja sissevedu kodanike poolt. NSV Liidu territooriumil käibelolevate väärismetallist müntide välja- ja sisseevo korra kehtestab NSVL Rahandusministeerium kooskõlastatult NSVL Riigipanga ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Tollikontrolli Peavalitsusega;

e) NSVL Välispanga poolt Nõukogude valuuta (sularaha) saatmine nende riikide pankadele, kellega on sõlmitud rahvuslike valuutade vastastikuse vahetamise kokkulepe.

5. Kodanike poolt Nõukogude valuuta (sularaha) välismaalt sisseevo ja välismaale väljaveo normid kehtestab NSVL Rahandusministeerium kooskõlastatult NSVL Riigipanga ja NSVL Välispangaga.

Nõukogude valuutas maksedokumentide välismaale ja välismaalt välja- ja sisseevedu ning saatmine on lubatud korras, mille kehtestab NSVL Rahandusministeerium kooskõlastatult NSVL Riigipanga ja NSVL Välispangaga.

NSV Liidu riigilaenuobligatsioonide ning Nõukogude ettevõtete ja organisatsioonide aktsiate (rublades) sissee- ja väljavedu ning saatmine välismaale ja välismaalt on keelatud.

III. Välisvaluuta, muude valuuta- ja teiste väärustuste välismaalt sisseevedu ja saatmine

6. Välisvaluuta, teiste valuuta- ja muude väärustuste sisseevedu ja saatmine välismaalt toimub takistamatult, järgides tollikontrolli- ja postieeskirju.

NSVL Rahandusministeeriumil on kooskõlastatult NSVL Riigipanga, NSVL Välispanga ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Tollikontrolli Peavalitsusega lubatud keelata või kiitendada mõnd liiki valuuta- ja muude väärustute sisseevedu ja saatmist välismaalt.

IV. Välisvaluuta, muude valuuta- ja teiste
väärtuste välismaale ülekandmine, väljavedu
ja saatmine Nõukogude organisatsioonide poolt

7. Nõukogude organisatsioonidel on lubatud:

a) kanda välismaale üle välisvaluutat valuuta koondplaanis (NSV Liidu maksebilansis) ettenähtud assigneerin-güte piires ja selle plaani täitmiseks kehtestatud korras, kui NSV Liidu Ministrite Nõukogu ei ole ette näinud teisi-ti, samuti kehtestatud korras moodustatavate valuutafondide vahenditest;

b) välisvaluuta, muude valuuta- ja teiste väärtuste välismaale ülekandmine, väljavedu ja saatmine, mida teosta-vad NSVL Välimpank ja tema loal teised NSV Liidu spetsiali-seeritud pangad;

c) väliskaubandustehingute tingimustes ettenähtud juh-tudel väärismetallide ja kivide ning neist metallidest ja kividest juveeltoodete ja muude esemete väljavedu ja saat-mine välismaale;

d) käesoleva määrustiku punkti 1 alapunkti "a" viimases lõigus nimetatud dokumentide väljavedu ja saatmine välis-maale;

e) NSVL Välimpanga kaudu ja tema loal teiste NSV Liidu spetsialiseeritud pankade kaudu maksedokumentide saatmine välismaale väliskaubandusoperatsioonide sooritamisel ning majandus-, teadus-, tehnika- ja kultuurialase koostöö tege-misel.

Nõukogude organisatsioonid võivad NSVL Välimangast mooda minnes maksedokumente välismaale välja vedada voi saata korras, mille kehtestab NSVL Välimpank kooskõlasta-tult NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Töllikontrilli Peavalitsuse, NSVL Sideministeeriumi ja NSVL Riigipangaga.

V. Välisvaluuta, muude valuuta- ja teiste väärtuste välismaale väljavedu ja saatmine kodanike poolt

8. Kodanikel on lubatud:

a) vedada välja käesoleva määrustiku punkti 1 alapunkti "a" neljandas ja kaheksandas lõigus märgitud välisvaluutat ning muid valuuta- ja teisi väärtusi, kui need olid varem NSV Liitu sisse veetud tollikontrolli eeskirju järgides.

NSV Liidus alaliselt elavatel kodanikel on lubatud vedada välismaale välja välisvaluutat ühe aasta jooksul selle valuuta sisseveo päevast NSV Liitu tollikontrolli eeskirju järgides;

b) vedada välja NSVL Välispangast ja teistest NSV Liidu spetsialiseeritud pankadest saadud välisvaluutat ja makse-dokumente käesoleva määrustiku punktides 13-18 ettenähtud juhtudel;

c) vedada välja raha, valuutaväärtuste ja muu vara hoiuleandmist töendavaid hoiuraamatuid ja teisi dokumente tingimusel, et need dokumendid on välja kirjutatud välismaale soitva kodaniku nimele või töendavad vara temale kuulumist. Nendel juhtudel võib nimetatud dokumente, sealhulgas välismaal asuva vara käsutamiseks antud volitusi välismaale välja vedada või saata NSVL Rahandusministeeriumi loal.

9. On lubatud saata välismaale nimelisi maksedokumente, mida võib välismaale välja vedada käesoleva määrustiku punkti 8 alapunktides "a" ja "b" nimetatud juhtudel, kui neil puudub edasiandepaaldis.

VI. Väärismetallide, vääriskivide ja neist valmista-tud toodete välismaale väljavedu ja saatmine

10. Väärismetallide ja vääriskivide välismaale väljavedu ja saatmine on keelatud, välja arvatud käesoleva määrustiku punkti 7 alapunktides "b" ja "c" ning punktis 11 ettenähtud juhud.

11. On lubatud välismaale välja vedada väärismetalle, vääriskive ning neist metallidest ja kividest juveeltooteid ja muid esemeid, kui need olid varem NSV Liitu sisse veetud tollikontrilli eeskirju järgides või soetatud NSVL Välispangast või kauplustest, kellele on antud õigus võtta vastu makseid välisvaluutas.

Muudel juhtudel on lubatud vedada välismaale juveeltooteid ning muid väärismetallidest ja vääriskividest esemeid normide alusel, mille kehtestab NSVL Rahandusministeerium kooskõlastatult NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Tollikontrilli Peavalitsusega.

VII. Välisvaluuta välismaalt ja välismaale ülekandmine

12. Välisvaluuta ülekandmine välismaalt toimub takistamatult, kusjuures peetakse kinni rahvusvahelises panganduspraktikas kehtivatest eeskirjadest.

13. Välismaale on lubatud üle kanda (välja vedada):

a) alaliselt välismaal elavatel kodanikel ja välisorganisatsioonidel neile kuuluvat välisvaluutat, mille nad on sisse vedanud NSV Liitu tollikontrilli eeskirju järgides või mis on neile välismaalt üle kantud või saadetud NSVL Välispanga kaudu;

b) välismaal alaliselt elavatel kodanikel välisvaluutat, mille nad on saanud NSV Liidus ajutise viibimise ajal kulutamata jäänud ja varem välisvaluuta eest kehtestatud korras soetatud Nõukogude valuuta vahetamisel;

c) välisvaluutat selles valuutas arvetelt ja muudelt arvetelt juhul, kui selliste arvete režiim lubab välisvaluutat välismaale üle kanda (välja vedada).

14. Mittekaubanduslike maksete osas arvelduste tegemiseks sõlmitud lepete osalistesse riikidesse lubatakse kanda üle (müüa väljaveoks) välisvaluutat kodanike Nõukogude valuutas isiklike vahendite arvel:

nendes riikides alaliselt elavatel kodanikel:

a) palka, stipendiume ja muid summasid, mida makstakse nimetatud riikide kodanikele, kes on saabunud NSV Liidu

- organisatsioonidesse ja õppesatustesse tööle või õppima;
- b) summasid, mida makstakse teadustöötajatele, artistidele, sportlastele ja muudele isikutele, kes on kutsutud nimetatud riikidest NSV Liitu loenguid pidama, ettekannete-ga esinema, külalisetendustele või võistlustele;
  - c) palka, mida saavad nimetatud riikide diplomaatiliste, kaubandus- ja muude esinduste töötajad NSV Liidus ning NSV Liidu territooriumil asuvate rahvusvaheliste organisatsioonide töötajad;
  - d) summasid, mida makstakse seoses kodanike riiklikust varas- ja isikukindlustusest tulenevate õiguste ja kohustuste teostamisega;
  - e) autorihonorare ja -tasusid avastuste, leiutiste, tööstusnäidiste ja retsionaliseerimisettepanekute eest;
  - f) summasid, mida makstakse Nõukogude kohtute otsuste ja määruste alusel, sealhulgas alimente alaealiste laste, töövoimetute vanemate ja muude isikute ülalpidamiseks;
  - g) alimente, mida makstakse vabatahtlikult alaealiste laste ja töövoimetute vanemate ülalpidamiseks;
  - h) summasid, mida tuleb maksta organisatsiooni administratsiooni otsusel vigastuse või muu tervisekahjustuse korral;
  - i) nimetatud riikides alaliselt elavatele kodanikele kuuluva vara realiseerimisest saadud summasid ja nende hoiuseid NSV Liidu krediidiasutustes, mis on moodustunud vara realiseerimisest saadud vahenditest, ning säastusid, mis on seotud nende kodanike töisse tegevusega NSV Liidus;
  - j) pärandisummasid ja pärandvara realiseerimisest saadud summasid;
- alaliselt NSV Liidus elavatel kodanikel:
- k) hoiuseid ja muid summasid, mis kuuluvad NSV Liidust nimetatud riikidesse alaliselt elama soitvatele kodanikele;
  - l) kodanike vahendeid, mis on ette nähtud abi andmiseks nimetatud riikides alaliselt elavatele sugulastele.

15. Välisvaluutat kantakse üle (müüdakse väljaveoks)

mittekaubanduslike maksete osas arvelduste tegemiseks sõlmitud lepingute osalistesse riikides Nõukogude valuutas isiklike vahendite arvel kodanike avalduste alusel, kes elavad alaliselt NSV Liidus ja sõidayad nimetatud riikidesse:

- a) komandeeringusse või tööle;
- b) turismituusikuga, puhkekodu-, sanatooriumi- või muu raviasutuse tuusikuga;
- c) välismaal asuvates Nõukogude asutustes ja rahvusvahelistes organisatsioonides töötavaid sugulasi külastama;
- d) nendes riikides alaliselt elavaid sugulasi ja tuttavaid külastama;
- e) koos komandeeringusse suunatava perekonna peaaga;
- f) sugulaste ja omaksete hauale;
- g) ravile raviasutustesse, kui soitjal ei ole tuusikut;
- h) nimetatud riikide organisatsioonide kutsel, kui Nõukogude või välismaa organisatsioon ei varusta soitjat välisvaluutaga.

16. Välisvaluuta ülekandmine (müük väljaveoks) Hiina Rahvavabariiki Nõukogude valuutas isiklike vahendite arvel toimub käesoleva määrustiku punktis 18, välja arvatud alapunkt "h" ja punkti 14 alapunktides "k" ja "l" ettenähtud juhtudel.

17. Välisvaluuta ülekandmine (müük väljaveoks) Jugoslaavia Sotsialistlikku Föderatiivsesse Vabariiki Nõukogude valuutas isiklike vahendite arvel toimub käesoleva määrustiku punktis 14, välja arvatud alapunktid "g" ja "i" ning punkti 18 alapunktides "d"- "h" ettenähtud juhtudel.

18. Välisvaluuta ülekandmine (müük väljaveoks) Nõukogude valuutas kodanike isiklike vahendite arvel riikidesse, keda ei ole nimetatut käesoleva määrustiku punktides 14-17, on lubatud:

kodanikel, kes alaliselt elavad nendes riikides:

a) alimendisummasid, mida makstakse Nõukogude kohtute otsuste ja määruste alusel alaealiste laste ja töövoimete vanemate ülalpidamiseks;

b) summasid, mida makstakse Nõukogude kohtute otsustega ja määruste alusel nimetatud riikides alaliselt elavate isikute tervisele või varale tekitatud kahju hüvitamiseks või sellise isiku surma põhjustanud kahju hüvitamiseks, kui seda kahju tekitati kannatanute NSV Liidus viibimise ajal;

c) pärandisummasid ja pärandvara realiseerimisest saadud summasi;

kodanikel, kes elavad alaliselt NSV Liidus ja soidavad nendesse riikidesse:

d) külastama nendes riikides elavaid sugulasi ja tuttavaid;

e) turismireisile;

f) koos komandeeringuasse suunatava perekonna peaaga;

g) lähedaste sugulaste hauale;

h) alaliselt elama.

19. Käesoleva määrustiku punkti 14 alapunktides "d", "k" ja "l", punkti 15 alapunktides "a"- "d" ning punkti 18 alapunktides "d" ja "h" märgitud juhtudel välisvaluuta ülekandmine (müük väljaveoks) toimub käesoleva määrustiku lisas vastavatele riikidele ettenähtud normide kohaselt.

20. Käesoleva määrustiku punkti 15 alapunktides "e"- "h" ja punkti 18 alapunktides "e"- "g" märgitud juhtudel välisvaluuta ülekandmine (müük väljaveoks) toimub normide kohaselt, mille kehtestab NSVL Rahandusministeerium kooskõlastult NSVL Riigipanga ja NSVL Välispangaga.

21. Käesoleva määrustiku punkti 14 alapunktides "d", "e", "f", "h", "i" ja "j" ning punkti 18 alapunktides "a", "b" ja "c" ettenähtud juhtudel välisvaluuta ülekandmine (müük väljaveoks) toimub vastastikkuse alusel vastava välisriigiga.

VIII. Loppsätted

22. Juhtudel, mida käesolevas määrustikus ei ole ette nähtud, võib välisvaluutat ning muid valuuta- ja teisi vääratusi välismaale ja välismaalt sisse ja välja vedada, üle kanda ja saata ainult NSVL Rahandusministeeriumi loal.

Kodanikele kuuluvaid vahendeid saab välismaale üle kanda käesoleva määrustiku VII osas mitte ettenähtud juhtudel ainult NSVL Rahandusministeeriumi loal 1000 rubla piires.

23. Käesoleva määrustikuga kehtestatud eeskirjade rikumine toob endaga kaasa kehtivas seadusandluses ettenähtud vastutuse.

24. Kodanikele kuuluvate vahendite välismaale ülekandmise (müügiks väljaveo) eeskirjad annavad välja NSVL Rahandusministeerium ja NSVL Välimpank kooskõlastatult NSVL Riigipangaga.

Välisorganisatsioonidele ja välisriikide kodanikele kuuluvate Noukogude ja välisvaluutas vahendite arvetele ja hoiustesse NSVL Välim pangas ja teistes NSV Liidu spetsialiseeritud pankades kandmise korra, samuti nendel arvetel olevate vahendite käsutamise korra määrab kindlaks NSVL Välimpank kooskõlastatult NSVL Rahandusministeeriumiga.

Käesoleva määrustiku rakendamise juhendi annab välja NSVL Rahandusministeerium kooskõlastatult NSVL Riigipanga ja NSVL Välim pangaga.

LISA

NSV Liidu Ministrite Nõukogu
31. märtsi 1989.a. määrusega
nr. 266 kinnitatud "Noukogude
valuuta, välisvaluuta ning
muude valuuta- ja teiste väär-
tuste välismaalt ja välismaale
sisse ja väljaveo, saatmise ja
ülekandmise määrustiku" juurde

Noukogude valuutas kodanike isiklike vahendite arvel
välisvaluuta ülekandmise (müügiks väljaveo)
n o r m i d

Määrustiku punktid,	Riik, kuhu välisva-	Ülekandmisse
kus on ette nähtud	luutat üle kantakse	(väljaveoks
välisvaluuta üle-	(müükse väljaveoks)	müügi) norm
kandmise (väljaveoks		
müügi) alused		

Punkti 14 alapunkt "d" Jugoslaavia FSV kuni 240 rubla

Punkti 14 alapunkt "k" Hiina RV ja Jugoslaavia FSV kuni 240 rubla

Punkti 14 alapunkt "l" mittekaubanduslike maksete osas arvel-duste tegemiseks sõlmitud lepete osalised riigid

Hiina RV ja Jugoslaavia FSV kuni 60 rubla aastas

Punkti 15 alapunktid Ungari RV, Saksa DV ja Bulgaaria RV kuni 500 rubla

Vietnami SV, Mongoolia RV, Poola RV ja Rumeenia SV kuni 300 rubla

Kuuba Vabariik Albaania SRV, Korea RDV ja Tsehhoslovakia SV kuni 150 rubla kuni 100 rubla

Punkti 15 alapunkt "d" mittekaubanduslike maksete osas arvel-duste tegemiseks sõlmitud lepete osalised riigid kuni 500 rubla (Tsehhoslovakia SV kuni 250 rubla) aastas, clenemata sõitude arvust

Punkti 18 alapunkt "d" Riigid, keda ei ole mainitud punktides 14-17 kuni 200 rubla aastas, olenemata sõitude arvust

Punkti 18 alapunkt "h" Riigid, keda ei ole mainitud punktides 14-17 kuni 90 rubla

Määrustiku punktide välisvaluutat üle (müükse väljaveoks) ühe isiku kanakse kohaselt. Kuni 16-aastase lapse kohta müükse välisvaluutat määrustiku punkti 15 alapunktides "b"- "d" ettenähtud juhtudel 50 protsendi ulatused kehtestatud normist.

О ДОПОЛНИТЕЛЬНЫХ МЕРАХ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ В 1990 ГОДУ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Постановление Совета Министров СССР от II декабря 1989г.
№ II04.

Во исполнение постановления Верховного Совета СССР от 20 ноября 1989 г. "О дополнительных мерах по стабилизации потребительского спроса и усилению государственного контроля за ценами", приостановившего на IY квартал 1989 г. и на 1990 год действие статьи 19 Закона СССР "О государственном предприятии (объединении)" в части заключения хозяйственных договоров и контрактов на экспорт товаров народного потребления и сырья для их производства сверх установленных планом квот и признавшего целесообразным ввести лицензирование экспорта товаров народного потребления и основных видов сырья для их производства, осуществляемого всеми участниками внешнеэкономических связей, а также в целях стабилизации снабжения продукцией народного хозяйства и преодоления отдельных негативных явлений при осуществлении внешнеэкономической деятельности Совет Министров СССР постановляет:

I. Установить, что предприятия, объединения и организации при осуществлении всех видов внешнеэкономической деятельности (включая прямые производственные и научно-технические связи, прибрежную и приграничную торговлю, товарообменные (бартерные) операции) в случаях экспорта и импорта товаров, подлежащих лицензированию, подписывают соглашения (контракты) и отгружают продукцию за границу только после получения соответствующих лицензий от уполномоченных на это органов.

Считать недопустимой выдачу лицензий на экспорт и импорт продукции (работ, услуг) министерствами и ведомствами СССР, Советами Министров союзных республик, иными органами

в нарушение постановления Совета Министров СССР от 7 марта 1989 г. № 203 "О мерах государственного регулирования внешнеэкономической деятельности" (СП СССР, 1989 г., № 16, ст. 50), других решений Совета Министров СССР, а также решений Государственной внешнеэкономической комиссии Совета Министров СССР по данному вопросу.

2. Принять предложения Бюро Совета Министров СССР по социальному развитию и Государственной внешнеэкономической комиссии Совета Министров СССР, согласованные с Госпланом СССР, Госснабом СССР, Министерством внешних экономических связей СССР, Министерством торговли СССР, Государственным комитетом по легкой промышленности при Госплане СССР и Центросоюзом:

а) о введении на 1990 год в частичное изменение и дополнение перечня продукции, экспорт которой подлежит лицензированию в соответствии с постановлением Совета Министров СССР от 7 марта 1989 г. № 203, лицензирования экспорта товаров народного потребления и сырья для их производства Министерством внешних экономических связей СССР согласно приложению № I;

б) о введении на 1990 год квот на экспорт товаров народного потребления и сырья для их производства;

в) об установлении союзным республикам на 1990 год в целях улучшения снабжения населения продовольственными и промышленными товарами народного потребления первой необходимости квот на экспорт лицензируемых товаров народного потребления, выделяемых за счет рыночных фондов.

Квоты, предусмотренные в подпунктах "б" и "в" настоящего пункта, установить согласно приложениям № 2 и № 3. Довести эти квоты в недельный срок до министерств, ведомств СССР, Советов Министров союзных республик и организаций - производителей и экспортёров: Госплану СССР - по приложению № 2,

Министерству торговли СССР и Центросоюзу - по приложению № 3.

I Lisasid 2 ja 3 ei avaldata.

Установленные настоящим постановлением лицензирование и квотирование экспорта распространяются на советских участников внешнеэкономических связей и все виды их внешнеэкономической деятельности, включая прибрежную и приграничную торговлю, товарообменные (бартерные) операции и операции по прямым связям.

3. Запретить экспорт по линии товарообменных (бартерных) операций, прибрежной и приграничной торговли, прямых связей выделяемых для продажи населению продовольственных товаров, каменного угля, нефтепродуктов, лесоматериалов, удобрений, строительных материалов и сантехнических изделий сверх количеств, предусмотренных на эти цели Государственным планом экономического и социального развития СССР на 1990 год и настоящим постановлением.

4. Министерству внешних экономических связей СССР и Государственному комитету СССР по труду и социальным вопросам при выдаче лицензий соответственно на строительство объектов на территории СССР с привлечением иностранных фирм за счет средств централизованных источников и на привлечение иностранной рабочей силы исходить из проводимой в СССР работы по сокращению объемов капитального строительства и наличия квалифицированных кадров строителей.

5. Министерствам и ведомствам СССР, Советам Министров союзных республик, другим органам, которым предоставлено право выдачи лицензий на экспорт и импорт продукции (работ, услуг), строго соблюдать установленный порядок их выдачи, четко определить функции подразделений, которые осуществляют рассмотрение обращений о выдаче лицензий, обеспечив надлежащую проработку применяемых решений с министерствами и ведомствами, разрабатывающими плановые балансы и лимиты на соответствующие виды продукции, сосредоточить выдачу лицензий в одном структурном подразделении, принять меры к сокращению сроков рассмотрения обращений о выдаче лицензий, которые не должны превышать 30 дней.

6. Министерству лесной промышленности СССР и Государственной ассоциации "Агрохим" взять под особый контроль выдачу лицензий на экспорт соответственно лесоматериалов и удобрений, не допуская необоснованного разрешения экспорта этой продукции.

7. В связи с упразднением Министерства промышленности строительных материалов СССР поручить (в частичное изменение постановления Совета Министров СССР от 7 марта 1989 г. № 203) выдачу лицензий на экспорт соответствующей продукции Государственной ассоциации "Союзстройматериалов".

8. Обязать министерства и ведомства СССР, Советы Министров союзных республик и другие органы, выдающие лицензии на экспорт и импорт продукции (работ, услуг), ежемесячно представлять в Министерство внешних экономических связей СССР информацию о выданных ими лицензиях по установленной Министерством внешних экономических связей СССР форме.

Министерству внешних экономических связей СССР анализировать указанную информацию и с результатами ежеквартально докладывать Государственной внешнеэкономической комиссии Совета Министров СССР с соответствующими предложениями.

9. Главному управлению государственного таможенного контроля при Совете Министров СССР, Министерству внешних экономических связей СССР, Министерству юстиции СССР и Министерству финансов СССР в месячный срок разработать меры, включая необходимые санкции, в отношении предприятий, объединений и организаций, отгружающих продукцию за границу без надлежащим образом оформленных лицензий и при несоблюдении ими установленного порядка экспорта. По вопросам, требующим решения Правительства СССР, представить предложения в Совет Министров СССР.

10. Государственной внешнеэкономической комиссии Совета Министров СССР и Министерству внешних экономических связей СССР представить в первом квартале 1990 г. предложения о возможном сосредоточении принятия решений о выдаче лицензий на экспорт и импорт продукции (работ, услуг) в соответствующем государственном органе с учетом мировой практики и подготовки СССР к вступлению в ГАТТ.

ПРИЛОЖЕНИЕ № I
к постановлению Совета Министров
СССР от II декабря 1989 г. № 1104

ПЕРЕЧЕНЬ

товаров народного потребления и сырья для их производства, экспорт которых в 1990 году осуществляется предприятиями, объединениями, производственными кооперативами и иными советскими организациями по лицензиям, выдаваемым МВЭСом СССР

Ликеро-водочные изделия

Вино, в том числе шампанское

Виноматериалы

Ткани хлопчатобумажные, включая суровые

Ткани льняные, включая суровые

Ткани шелковые, включая суровые

Ткани шерстяные

Обувь кожаная

Швейные изделия

Трикотажные изделия

Чулочно-носочные изделия

Холодильники и морозильники

Стиральные машины

Электропылесосы

Швейные машины бытовые

Электромясорубки

Электроутюги

Электрокофемолки

Кондиционеры

Телевизоры

Радиоприемные устройства

Часы

Фотоаппараты и киноаппараты

Велосипеды

Мотоциклы

Автомобили легковые

Ковры

Линолеум

Плитки керамические глазурованные для внутренней облицовки стен
Изделия санитарные керамические
Ванны
Радиаторы и конвекторы
Шифер
Стекло трехслойное безосколочное (триплекс)
Краны-смесители
Раковины и мойки
Шнуры осветительные
Волокна синтетические
Волокна искусственные
Нити синтетические
Нити искусственные
хлопок
Пряжа хлопчатобумажная
Шелк-сырец
Пеньковолокно
Кожсырье крупное
Кожсырье мелкое
Кожсырье свиное
Кожевенные товары
Шерстяные очесы
Лошади мясные

Примечание: Наряду с товарами, содержащимися в настоящем приложении, в соответствии с постановлением от 7 марта 1989 г. № 203 МВЭСом СССР лицензируются мука, масла растительные, жиры животные продовольственные (включая масло коровье), сахар, мясо и мясопродукты, молоко и молочные продукты, льноволокно, шерсть натуральная, пушнина и меховое сырье. Минрыбхозом СССР – рыба и рыбопродукты (за исключением рыбы внутренних водоемов, кроме осетровых). Советами Министров союзных республик – рыба внутренних водоемов, кроме осетровых.

S I S U K O R D

B e s s ó n a	3
Riiklikust ettevõttest (koondisest). - NSV Liidu seadus 30. juunist 1987. a. (Valjavõte)	5
Kooperatsioonist NSV Liidus. - NSV Liidu seadus 26. maist 1988. a. (Väljavõte)	8
Riiklike ja kooperatiivsete ning muude ühiskondlike ettevõtete, koondiste ja organisatsioonide välismajandustegevuse edasiarendamise kohta. - ENSV Ministrite Noukogu 27. veebruari 1989. a. määrus nr. 90	11
Välismajandustegevuse riikliku reguleerimise abinõude kohta. - ENSV Ministrite Noukogu 12. juuli 1989.a.	29
Välismajandustegevuse riikliku reguleerimise abinõude kohta. - NSV Liidu Ministrite Noukogu 7. märtsi 1989. a. määrus nr. 203 (Väljavõte)	31
Порядок регистрации предприятий, объединений, производственных кооперативов и иных организаций, осуществляющих экспортно-импортные операции. - Утвержден Министерством внешних экономических связей СССР от 14 марта 1989 г.	44
Положение о порядке лицензирования операций во внешнеэкономических связях СССР. - Утверждено Государственной внешнеэкономической комиссией Совета Министров СССР от 20 марта 1989 г.	56
О порядке подписания внешнеторговых сделок. - Постановление Совета Министров СССР от 14 февраля 1978 г. № 122	65
Eksporti- ja importioperatsioonide korral lepingusuhete reguleerimise põhitingimused. - Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Noukogu 25. juuli 1988. a. määrusega nr. 888	67
Типовое положение о хозрасчетной внешнеторговой фирме научно-производственного, производственного объединения, предприятия, организации. - Утверждено постановлением Совета Министров СССР от 23 декабря 1986 г. № 1526	81
Eesti NSV Kaubandus-Tööstuskoja põhikiri. - Kinnitatud tegevliikmete üldkoosolekul 21. märtsil 1989.a.	88
NSV Liidu Kaubandus- ja Tööstuspaliati juures asuva Arbitraazikohtu põhimaaritus. - Kinnitatud NSV Liidu Ülemnõukogu Presidiumi 14.detsembri 1987.a. seadlusega nr. 8135-XI	88

Регламент Арбитражного Суда при Торгово-промышленной палате СССР. - Утвержден решением Президиума Торгово-промышленной палаты СССР от II марта 1988 г.....	102
Об утверждении положения о Министерстве внешних экономических связей СССР. - Постановление Совета Министров СССР от 29 февраля 1989 г. № 191.....	II7
Välismaal asuvate NSV Liidu kaubanduseindustri põhimäärus. - Kinnitatud NSV Liidu seadusega 3. augustist 1989. a.	I30
Ettevõtete ja organisatsioonide majandustegevuse kohta välismaal. - ENSV Ministrite Noukogu 7. augusti 1989. a. määrus nr. 283.....	I35
Noukogude organisatsioonide majandustegevuse kohta välismaal. - NSV Liidu Ministrite Noukogu 18. mai 1989. a. määrus nr. 412.....	I36
Vabariikliku Isemajandava Väliskaubanduskoondise "Estimpeks" pohikiri. - Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Noukogu 31. juuli 1987. a. määrusega nr. 423.....	I41
Mõtoodiline juhend Eesti NSV territooriumil ühisettevõtete moodustamise kohta. - Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Noukogu Presiidi operatiivkomisjoni 13. veebruari 1989. a. protokollilise otsusega nr. 4.....	I49
Положение о порядке пропуска и декларирования товаров и имущества, перемещаемых через государственную границу СССР. - Утверждено Главным управлением государственного таможенного контроля при Совете Министров СССР от 18 августа 1989 года.....	I56
Noukogude valuuta, välisvaluuta ning muude valuutaja teiste värtuste välismaalt ja välismaale sisse-ja väljaveo, saatmise ja ülekandmise määrustiku" kinnitamise kohta. - Eesti NSV Ministrite Noukogu 15. mai 1989. a. määrus nr. 168.....	I77
О дополнительных мерах государственного регулирования в 1990 году внешнеэкономической деятельности. - Постановление Совета Министров СССР от II декабря 1989 г. № II04.....	I90

Vastutav toimetaja:-
A. Lindmäe

Kaane kujundus:
J. Zadorožnaja

Тартуский университет
СБОРНИК НОРМАТИВНЫХ АКТОВ
2-е дополненное издание

Составители А.Линдмэя, Х.Писуке, А.Си"бак
На эстонском и русском языках
Trükkida antud 2.01.1990. Faber 60x84/16.
Trükiarv 300. Kohaldatud trükipoognaid 12,00.
Arvestuspoognaid 10,27.
Tell. nr. 7 - 1936.
Eksperimentaalkombinaat "Bit" Tallinn, Pikk 68.